

Po padcu schengenske meje nič več »zamejci«

Dnevi odprtih vrat na slovenskih višjih srednjih šolah na Tržaškem

V Dolini slavje ob obletnici poimenovanja šole po Prežihovem Vorancu

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Općine www.malalan.it

7.1.216

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Jaslice so lahko kamen spotike

DUŠAN UDÖVIČ

Zveni malce nadrealistično, a dandanašnji tudi postavljanje jaslic lahko postane sporno in tvegano dejanje. Pa ne nekje na nemirnem bližnjem vzhodu, kjer okoli ušes dnevno žvižgajo krogle, pač pa tu, v spokojni in varni Gorici, v trenutku, ko padajo meje in se razglasajo epohalne vizije prihodnosti. Kaj hlevček z jaslimi in Jezusovo družinico, kaj pastirci, ovčke in trije kralji, kaj zvezda repatica, ki naj bi kazala pot k miru in upanju. Vse to izgine v ozadje pred nekaj slovenskimi napisi, ki v veži goriške občinske hiše v očeh nekaterih zastrijo iz jaslic, za nekoga kot afront. Kot da bi se meja še postavljala in ne brisala.

In vendar, najbrž prav v tem grmu tiči zajec. Šok ob skorajšnjem padcu meje je morda nekaterim narekoval, naj pritisnejo na župana, ki bi menda moral vedeti, da preveč slovenskih napisov ne sodi v vežo občinske hiše, pa čeprav začasno in gre pri tem le za jaslice, ki so jih postavili nič hudega sluteči otroci, nosilci najbolj autentične želje po miru in sožitju. Malo je manjkalo, da niso jaslice odromale drugam, pod kakšno streho, ki bi bila gostoljubnejša od občinske. A so ostale tam, ker je župan ob odločnosti ravnateljice in učiteljev vendarle spregledal in še pravočasno popravil prenagljeni korak. Taisti župan, ki je ob včerajšnji uradni predaji dokončnega sedeža srednje šole Ivan Trinko izrekel spoštovanja vredne besede.

Konec dober, vse dobro, a goriške jaslice nam le sporočajo, kako ljudje kljub epohalnim spremembam s težavo pridemo iz svoje kože.

VREME Sneženje ohromilo jug države

RIM - Močno sneženje je včeraj ohromilo promet v južni Italiji. Največ problemov je bilo v železniškem in avtomobilskem prometu in Apuliji, kjer je bilo mesto Bari povsem paralizirano. Prav tako so morali zaradi sneženja sinčič zapreti avtocesto Salerno - Reggio Calabria, policija pa je svetovala avtomobilistom, naj se ne odpravljajo na pot brez resnega razloga.

O slabem vremenu so včeraj poročali tudi iz srednje in delno severne Italije, kjer pa položaj ni dosegel alarmne stopnje.

Na 26. strani

GORICA - Včeraj praznična predaja sedeža v ulici Grabizio

Srednja šola Trinko tudi uradno na svojem

V šestdesetih letih se je šestkrat selila - Danes ima poslanstvo

GORICA - Z včerajšnjim dnem je slovenska nižja srednja šola Ivan Trinko tudi uradno dobila svoj dokončni sedež v ulici Grabizio v Gorici. Od ustanovitve leta 1945 se je šestkrat izselila, med šestdesetletno potjo do danes pa se je v njenih klopeh izšolalo preko šest tisoč učencev. Danes, v kulturno mozaičnem okolju, odigrava naša manjšinska šola polslansko vlogo, je včeraj poudarila ravnateljica med svečano predajo sedeža. Slovenska šola sicer tam deluje že dve leti. Zato da je začutila, da je zares na svojem, pa je počakala na dvojezični napis na pročelju in na namestitev Trinkovega doprsnega kipa na podstavek.

Na 12. in 13. strani

v »schengenskem tednu« vrsta srečanj in prazovanj ob padcu meje

Na 3. strani

Državni podsekretar Miloš Budin o padcu meje in drugih aktualnih vprašanjih

Na 2. strani

Ljudsko izročilo na Goriškem je trdoživo

Na 15. strani

V Trstu simpozij ob 150. obletnici rojstva Julija Kugyja

Na 4. strani

Zlatarna Tul
Decembra odprto:
ponedeljek 17. zjutraj,
nedelja 23. zjutraj,
ponedeljek 24. cel dan

Boljunc - na Trgu
tel. 040.228092

OPTOSTUDIO
Katja Slobec
optika optometrija kontaktne leče
očala in kontaktne leče najboljših znamk

POLLINI
oschalcon
SWISSFLEX®
ulica Carsi 45/2A Općine
telefon: +39-040-214561
urnik: od torka do sobote
8.30-12.30 15.00-19.00

ZTT EST
jadranski koledar
vabljeni na predstavitev,
v torek 18. decembra ob 18.30
v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah

dni
-5

GOST V UREDNIŠTVU - Pogovor s podtajnikom na ministrstvu za evropske zadeve in zunanjo trgovino

Miloš Budin: Obmejni prostor in manjšina morata promovirati svoje adute navzven

Schengen kot obnova enotnosti obmejnega prostora - Določiti prioritete - Novi statut ne bi smel na novo utemeljevati posebnosti FJK

TRST - »Mislim, da je to ena osnovnih etap pri obnovi nekega prostora, ki ga je zgodovina razparala in ki je s svojimi dogodki pustila v njem globlje meje, ki so še in bodo ostale tudi po odpravi fizične meje. Vendar bodo ostale v majhni meri, saj bo odprava fizične meje prispevala k premoščanju notranjih meja.« Tako meni o bližnjem vstopu Slovenije v schengensko območje in o posledični odpravi meje podtajnik pri ministrstvu za evropske zadeve in zunanjo trgovino Miloš Budin (na sliki KROMA). Kot smo na kratko poročali že včeraj, se je Budin v petek popoldne mudil na obisku v našem uredništvu, kjer se je z našim odgovornim urednikom Dušanom Udovičem (prisoten je bil tudi direktor podjetja Prae Pavel Mahorčič) in ostalimi novinarji pogovarjal ne le o bližnjem padcu meje, ampak tudi o bodoči vlogi slovenske manjšine v obmejnem prostoru oz. o vprašanju, ali smo na tako vlogo pripravljeni oz. ustrezno opremljeni, beseda pa je tekla še o zapletih z novim deželnim statutom, o italijanski vladi, novem volilnem zakonu in zastopstvu manjšin.

Schengen

Za Budina je torej odprava fizične meje med Italijo in Slovenijo ena temeljnih etap pri obnavljaju enotnosti obmejnega prostora. Slednji, je prepričan podtajnik, bo našel svojo vlogo v sedanjem svetu, le če se bo znal promovirati navzven: »Mislim, da se Furlaniji-Julijski krajini, Trivenetu, južni Avstriji, Sloveniji, Istri in naslopu Hrvaški ter delu Madžarske spleča sistemsko vezava, ker je od tega odvisen tudi razvoj tega prostora. Ta evroregija je gospodarsko in socialno zelo razvita in relativno dobro

organizirana, ima izredno dobro kulturno zrelost, samo da mora vse to ohraniti,« meni Budin, za katerega mora to območje promovirati navzven svoje materialne proizvode, svoje znanje, znanost, tehnologijo, raziskave, svoje turistične dobrine in know-how v medetničnem sožitju oz. v obnovi odnosov med narodnostmi, kakršne je bil sposoben dolič bolj kot drugi prostori v Evropi, ki so doživel podobno usodo. K temu smo toliko bolj poklicani zaradi Balkana, ki ima še velike probleme, zato nas Schengen tisti kliče k dolžnosti, da skrbimo za stabilnost na Balkanu.

Novi izzivi in slovenska manjšina

Spričo povedanega smo tudi kot Slovenci znotraj tega procesa in če želimo biti protagonisti, pravi Budin, ne smemo biti zaprti vase, ukvarjati se moramo manj sami s sabo in več z zunanjim svetom. Zato se je treba opremiti drugače: podtajnik je prepričan, da moramo sami sebe videti kot skupnost, ki je koristna tudi navzven, predajati moramo sposobnost, znanje v medetničnih odnosih. Da se to lahko doseže, je treba določiti prioritete in gojiti določene stvari. Potruditi se je npr. treba, da bosta Trst in Ljubljana sodelovala, saj se to manjšini splača.

Šola kot prioriteta

Ena od prioritet je po Budinovem globokem prepričanju šola in to dobra šola. Naše šole, je bilo rečeno, morajo dosegati vsaj tako kakovostno raven, kot jo dosegajo druge šole okoli nas, ker so dvojezične pa

imajo adut več. V večinskem narodu se je že izoblikovala neka »elita«, ki je sicer maloštevilna, a je spoznala, da so slovenske šole kakovostno enake italijanskim in imajo večjo prednost zaradi poučevanja enega jezika več. Občutljivost se bo torej večala in zato je treba imeti tako ponudbo, da se lahko tej občutljivosti pride naproti.

Finančni vidik

Resen problem predstavlja finančni vidik, saj manjšina potrebuje več denarja, ki ga mora po Budinovem prepričanju dati Dežela. V FJK se vsi postavljamo z večježičnostjo, vendar je vprašanje, koliko denarja gre iz deželnega proračuna (drugače

je Dežela v zadnjem času svojo postavko za manjšino povečala).

Drugo je državni denar, je dejal Budin, pri čemer je spomnil na povišanje postavke za manjšino za 500.000 evrov, kar v danih okoliščinah ni niti slabo in predstavlja spodbudo, da med nami na glas razmislimo o prioriteta. Predvsem je treba upoštevati to, kar dela našo skupnost javno v očeh drugih, glede česar je Budin opisal lastno izkušnjo v rimskem parlamentu, kjer je bil govor o Makedoniji in je v očeh kolegov obveljal kot tisti, ki o tem ve vse. To pomeni, da »v očeh drugih znaš vse o tistem in se mora naučiti vse tisto, kar drugi misijo, da znaš. Zato moramo pomisliti, katere potencialne in realne vrednosti drugi vidijo v nas in tiste razvijati,« je prepričan Budin, za katerega moramo po tem tudi uravnavati naše dejavnosti in ustanove. Obenem je treba dobiti takoj povezavo z Ljubljano in Slovenijo, ki nas bo uveljavljala pred italijanskim svetom, da nas bo slednji laže spoznal, vrednotil in cenil in da bo imel več stikov s slovenskim svetom.

Deželni statut in zakon o furlanščini

Beseda je tekla tudi o zapletih v zvezi s predlogom novega deželnega statuta FJK, ki so ga po Budinovem mnenju v Rimu videli kot kulturno-politični manifest, ne pa kot zakon ustavnega ranga. Predlog, meni Budin, je bil malo preveč nagradjen in je vseboval reči s čudnim tolmačenjem avtonomije (bili so npr. dobesedni prepisi členov ustave). Predlog, ki ga je svojčas izglasoval deželni svet, je po podtajnikovem prepričanju imel ambicijo, da na novo utehelji posebnost Dežele. To so v Rimu zavrnili, »ker če ti danes na novo utehelji posebnost na temelju obstoja manjšin, je skoraj ni dežele, ki ne bi imela teh pogojev,« meni Budin, za katerega bi bilo treba obdržati razloge za ohranitev posebnega statuta, ki so bili navedeni ob nastanku Dežele. Ti so v povezanosti med Julijsko krajino in Furlanijo, da bosta v stanju prispeti k obnovi normalnih odnosov s Slovenijo oz. s takratno Jugoslavijo. V tem okviru smo bili Slovenci kot živ del vzhodne sosedje, kar moramo obdržati, saj ta funkcija nam še ostaja.

To pa ne pomeni, da ne smemo gojiti stikov s Furlanijo in Furlani. Polemike v zvezi z zakonom o furlanščini so po Budinovem mnenju nastale predvsem zaradi določila o »molččem pristanku« na vključitev v območje izvajanja zaščite, medtem ko bi moralno obveljati načelo, da imaš pravico na razpolago, če jo želiš.

Italijanska vlada in volilni zakon

Pogovor se je dotaknil tudi čeri, med katerimi mora krmarieti levo-sredinska italijanska vlada Romana Prodiha, o kateri zgleda, da je vedno na robu vladne krize. Glede tega je Budin opozoril, da je tako že od noči volitev leta 2006, ko se dolgo časa ni vedelo, kdo je pravzaprav zmagal. Problemi so zaradi volilnega zakona, zato se čuti potreba po takem zakonu, ki naj omogoči homogene koalicije, vendar glede tega Budin ni ravno optimist zaradi izsiljevanja manjših strank na italijanskem političnem prizorišču (zdaj zahtevajo celo znižanje volilnega praga na 2,5 odstotka).

Kaj pa možnost zastopstva manjšin v parlamentu? To ni nemogoče, meni Budin, vprašanje pa je, kaj in kako. Vedno so obstajali taki volilni zakoni, ki so Južni Tirolski in Dolini Aoste omogočili izvolitev manjšinskih predstavnikov, vendar to niso bila določila, ki bi predstavljala neko olajšavo za manjšine zunaj splošnega konteksta volilnega zakona. To velja tudi za znamenito obmejno volilno okrožje, kjer smo Slovenci v zadnjih volilnih preizkušnjah izvolili svoje parlamentarce.

Ivan Žerjal

GORICA - Skupščina v konferenčni dvorani KB Centra

Slovenci v Demokratski stranki snujejo komponento in čakajo na odločitve SSK

GORICA - Demokratska stranka je v teh dneh eno samo veliko »gradbišče«, Slovenci v njej pa postavljajo temelje za oblikovanje slovenske komponente. O tem so govorili na predsednišnji skupščini v Gorici, ki pa je bila zaradi odsotnosti mnogih vidnih članov stranke precej okrnjena. Politično okrnjena pa je bila predvsem zaradi odsotnosti zastopnikov Slovenske skupnosti, ki so bili - kot je dejala Tamara Blažina - na skupščino povabljeni. Edina, ki se je opravčila za odsotnost, je bila dolinska županja Fulvia Premolin, sicer članica deželne ustanovne skupščine DS.

V sklopu nove stranke je na obzoru ustanovitev slovenske komponente, ki se bo ukvarjala predvsem s problematiko slovenske manjšine, njena stališča pa naj bi potem osvojila celotna stranka. To bo menda zakoličeno v njenem državnem in deželnem statutu, ki bosta sprejeta v naslednjih tednih. Ena temeljnih značilnosti DS mora namreč biti večježičnost in spoštovanje narodnih manjšin.

Igor Dolenc, ki je vodil srečanje, je prepričan, da si Slovenci, ki so v lesu številu sodelovali na primarnih volitvah, želijo novih prijemu in nove politike. Tamara Blažina je obžalovala odsotnost zastopnikov SSK. Rada bi razumela, če bo SSK pristopila ali ne v novo stranko ali pa bo z njo občasno sodelovala, kot je delala z

Skupščina
Slovencev
Demokratske
stranke v goriškem
KB Centru

BUMBACA

Marjetico. »O tem vprašanju obstajajo v SSK različna gledanja,« je prepričana Blažinova, ki se sicer zaveda, da je Slovenska skupnost pred pomembnimi odločitvami, ki zahtevajo spoštovanje.

Vladni podtajnik Miloš Budin podpira dogovarjanje in konstruktivne odnose s SSK, »Demokratska stranka pa slovenske problematike ne sme delegirati nobeni drugi stranki.« Budin je prepričan, da bodo ljudje ocenjevali DS po odnosih, ki jih bo slednja zavzela do Slovencev in ne do SSK. Bistvene so po njegovem vred-

note nove stranke, za njeno zadržanje na deželnih volitvah pa je še dovolj časa za soocenje in določitve.

David Peterin je izrazil veliko začudenje nad nedavnim stališčem sovodenjske občinske sekcije SSK, ki sicer noče pristopiti v novo stranko, zahteva pa zase mesto občinskega ordinatorja. To se mu zdi velika nedoslednost. Livio Semolič je predlagal, da bi dogovarjanje s Slovensko skupnostjo temeljilo na odkritem soocenju o vrednotah in programih Demokratske stranke.

Štefan Čok, član deželnega vodstva, je izpostavil potrebo po večji angažiranosti DS na teritoriju, kjer opaža precejšnje organizacijske zamude. Nanje je opozorila tudi Blažinova, ki je omenila časopis Novo Delo in njegovo nejasno usodo v sklopu DS. Slavko Tomšič je priporočil novi slovenski komponenti, naj bo čim bolj široka in naj se ukvarja npr.

tudi s socialnimi problemi. Naj ne bo neke vrste »slovenski vrtiček«, ki ga nihče ne potrebuje.

O organizacijskih težavah je govoril Dolenc, po katerem bi bilo sa-momorilsko, če bi stranka nadaljevala po starih tirnicah dosedanje politike. Treba je ubrati novo pot, ki bo mogoča le, če se bo DS odprla družbi in če bo znala pritegniti mlade, ki jih (še) ni.

Budin je prepričan, da so pristaši Demokratske stranke manj v zadregi kot tisti, ki spremljajo nastajanje novega levičarskega političnega subjekta. Za italijansko politiko je bistveno, da čimprej premosti sedanjeno strankarsko razdrobljenost, kar ne bo lahko, drugih poti pa vladni podtajnik ne vidi. »Večja je politična stranka in bolj naravno je, da njena stališča odgovarjajo širši družbi,« je dejal še Budin.

S.T.

TRST - Od četrtka do nedelje številne prireditve

Schengenski teden s slovesnostmi na meji

Osrednja vseevropska svečanost v soboto, 22. decembra, na mejnem prehodu Škofije

TRST - Furlanija-Julijnska krajina in Slovenija stopata v schengenski teden. Od četrtka zvečer do sobote se bodo na domača mala vseh mejnih prehodih odvijale prireditve ob padcu meje in širiti schengenskega območja na Slovenijo.

Osrednja, vseevropska slovesnost bo v soboto, 22. decembra popoldne na mejnem prehodu Škofije. Ob 15. uri bodo v velikem ogrevanem šotoru sredi meje uradno pozdravili vstop Slovenije v schengensko območje predsednik evropske komisije Juan Manuel Barroso, predsedujoči Evropske unije, portugalski premier Socrates, predsednik slovenske vlade Janez Janša in slovenski notranji minister Dragotin Mate, italijanski notranji minister Giuliano Amato, notranji ministri vseh novih »schengenskih« držav in še kakih 700 gostov iz držav Evropske unije (med njimi naj bi bilo kar 300 predstavnikov italijanskih državnih in deželnih institucij). Po govorih bosta nastopili pihalni orkester slovenske policije in godba na pihala italijanske police, slavje pa bo ob koncu razsvetil ognjem.

Pokrajinski praznik ob padcu meje na Tržaškem bo v četrtek, 20. decembra, na mejnem prehodu na Fernetičih. Začel se bo ob 21. uri, pri njej bodo sodelovale občine Trst, Sežana in Repentabor ter tržaška pokrajina. Sežanska občina je že izdala vabilo za prireditve z naslovom Kras brez meja - Carso senza frontiere. V ogrevanem šotoru sredi meje bodo minuto po polnoči nazdravili vstopu Slovenije v schengensko območje tržaški župan Roberto Dipiazza, sežanski župan Davorin Terčon, repentabški župan Aleksij Križman in predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat. Slavnostni govorila bo nekdanji dolinski župan Edvin Švab, pobudnik manifestacij Odprte meje. V kulturnem programu bodo sodelovali recitatorji z obe strani meje, komorni orkester Harmonije brez meja - Armonie senza frontiere, ki ga sestavljajo glasbeniki z obe strani meje, kraška pihalna godba iz Sežane, pevski zbor Kraški šopek iz Sežane, za prijetno počutje pa bodo poskrbeli Fape orkestra in Vlado Kreslin.

Uro po polnoči se bo slavje nadaljevalo na maloobmejnem prehodu na Repentabru, pri katerem bodo sodelovala društva iz repentabske občine in iz vasi na slovenski strani Dol, Voglje in Vrhovlje.

Dan kasneje, v petek, 21. decembra, bosta slavili tudi obmejni občini De-

vin-Nabrežina in Komen, in sicer na italijanski strani mejnega prehoda Šempolaj-Gorjansko pod skupnim naslovom Odprtji v Evropi, zazrti v razvoj. Slavnostna govornika bosta devinsko-nabrežiški župan Giorgio Ret in komenski župan Uroš Slamič. Istega dne, ob 10. uri bosta devinsko-nabrežiški župan ret in odbornica Tjaša Švara z dijaki slovenske in italijanske nižje srednje šole ter s pomočjo občinskih delavcev odstranili zapornico na poljski poti pri Mavhinjah. Za župana Reta gre za simbolično gesto: spomin na ta dogodek bo bodril mlade generacije pri ohranjanju vrednot, na katerih temelji Evropska skupnost.

Na mejnem prehodu Lipica bo slovesnost v soboto, 22. decembra, dopoldne, Tržaški župan Roberto Dipiazza in sežanski župan Davorin Terčon se bosta pripeljala na mejni prehod s kočijama, vsak s svoje strani. Domača društva bodo priredila kulturni program, slovensko vzdušje pa bodo ritmično poudarili zvoki trebenske godbe na pihala Viktor Parma.

Istega dne, ob 11. uri, bosta na mejnem prehodu na Pesku proslavili Schengen dolinska občina in občina Hrpelje-Kozina. Ob kulturnem programu domaćih društav in organizacij bosta o dokončnem padcu meje govorila dolinska županja Fulvia Premolin in župan občine Hrpelje-Kozina Zvonko Benčić-Midre.

Enrico Mazzoli
Kugy v prvi svetovni vojni

Bojan Pavletič
Devet velikih jokov

Bruna Marija Pertot
Ti navdih in jaz beseda

Bogdan Grom
Moje korenine

Založba Mladika

Mladika, Trst, ul. Donizetti 3, I-34133
tel.: 040-34 808 18 • fax: 040-633 307
e-mail: urednistvo@mladika.com

Program

Predstavitev izvedbe P.P.S. Interreg IIIA Italija-Slovenija 2000-2006 in realiziranih posegov

Predstavitev nekaterih financiranih projektov

Možnosti mednarodnega sodelovanja v sklopu bodočega Cilja 3 »Territorialno sodelovanje«

Predstavitev osnutka Operativnega Programma Italija-Slovenija 2007-2013

Potencialni partnerji Programa in značilnosti slovenskega upravičenega območja

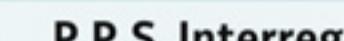
Od Interrega do Cilja 3 2007-2013: vloga Avtonomne dežele Furlanije Julijnske krajine znotraj strateških prioritet v spremenjenem kontekstu

Prisoten bo deželni odbornik za mednarodne in evropske odnose ter za krajevne ustanove Franco Iacop

Za dodatne informacije:
Skupni tehnični sekretariat
tel. +39 040 377 5993
jts.interreg@regione.fvg.it

www.interreg-it-si.org

P.P.S. Interreg IIIA Italija-Slovenija 2000-2006

PREDSTAVITEV REZULTATOV PROGRAMSKEGA OBDOBJA 2000-2006
IN PERSPEKTIVE ZA OBDOBJE 2007-2013

GORICA
17. DECEMBRA 2007
Aula Magna
Univerza v Trstu (Ulica D'Alviano, 18)
od 15.30 do 19.30

Seminar predstavlja dodano vrednost, osredotoči pozornost na rezultate in na izvedbo sofinanciranih projektov v sklopu P.P.S. Interreg IIIA Italija-Slovenija 2000-2006 ter koristi, ki so jih doprinesli programski regiji.

Med srečanjem bo predstavitev izvedbe programskega obdobja 2000-2006, v zaključni fazi, v sklopu katerega je bilo odobrenih in financiranih 475 projektov ter zaobjema približno 1000 javnih in zasebnih osebkov Avtonomne dežele Furlanije Julijnske krajine, dežele Veneto in Republike Slovenije.

Seminar je torej trenutek premisleka glede doseženih rezultatov in čas razprave ter analize novega programskega obdobja 2007-2013.

Obenem nudi možnost potencialnim partnerjem aktivno sodelovanje pri razvoju novih projektov.

JULIUS KUGY - Simpozij ob 150-letnici rojstva

Julius Kugy: alpinist, pisec, glasbenik in Evropejec

Njegovo mnogostransko življenje so na včerajnjem simpoziju orisali štirje predavatelji

Ljubezen in strast sta bili besedi, ki sta se na včerajnjem simpoziju ob sto petdeseti obletnici rojstva Juliusa Kugya najpogosteje ponavljali. Ljubezen do botanike, glasbe, pisateljevanja, predvsem pa strast, ki je vsestransko aktivnega Tržačana gnala v ljubljene gore, v tiste Julijške Alpe, v katerih je preživel velik del svojega življenja. Julius Kugy: alpinist, pisatelj, botanik, glasbenik, raziskovalec. Predvsem pa človek, ki je poznal in brez predsedkov spoštoval vse tri duše takratnega Trsta: italijansko, nemško in slovensko. Pravi Evropejec, je bilo slišati na včerajnjem dobro obiskanem srečanju v avditoriju zavarovalnice Allianz. »Bil je pravi pričevalec tržaške etnične in verske pluralnosti,« je med svojim pozdravom naglasila predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Popopat, »pravi Evropejec tudi v času, ko skupna Evropa ni bila še aktualna.«

Simpozij so si prireditevili (planinska mestna društva, tržaški odbor Julius Kugy in drugi) zamislili kot kolaž podob iz slavljenčevega bogatega življenja. Gianna Fumo, Luciano Santin, Marco Sofianopulo in Spiro Dalla Porta Xydias so predstavili njegovo življenjsko in poklicno pot, med njihovimi posegi pa je s svojimi »gorskimi« napevi nastopil moški zbor Alpi Giulie pod vodstvom Stefana Fuma. Gianna Fumo se je retorično vprašala, zakaj je bilo Kugyjevo življenje tako dolgo ovito v tišino. Ker je svoja dela pisal v nemščini? Ker je živel ob zahodni meji in bil torej oddaljen od italijanskih kulturnih središč? »Nihče ni bil aktiven na takoj različnih področjih kot on: bil je alpinist, pisatelj, botanik, organizator kulturnih dogodkov, ob tem pa je tudi vodil družinsko podjetje.« Prvo svetovno vojno je predavateljica izbrala kot ločino v njegovem življenju: za predvojno obdobje je bilo značilno ljubeče družinsko buržujsko okolje (v katerem se je govorilo v italijanščini), a tudi vzponi v Julijce. Med prvo svetovno vojno se je Kugy prostovoljno pridružil avstrijski vojski, saj je bil prepričan, da je pomoč ogroženi domovini njegova dolžnost. V Trst se je vrnil utrujen in se posvetil predvsem pisanju, čeprav so gore ostale njegova največja ljubezen. Da so ravno gore najbolj zaznamovale njegovo življenje, je opozoril tudi novinar Luciano Santin, ki se je skliceval na Kugyjeve spise. »Alpinizem je bil mejnik v mojem življenju: začutil sem klic in mu sledil.« Na Triglav se je prvič povpel pri sedemnajstih letih, na Mangart (njegovo veliko ljubezen) pri osemnajstih: med svojim dolgim življenjem je njuna vrhova dosegel vsaj tridesetkrat, vsakič pa ga je spremjal kak lokalni vodnik. Vzponi so zanj predstavljali predvsem vir sreče, priložnost za spoznavanje gor in njenih prebivalcev.

O Kugyu - glasbeniku je spregovoril Marco Sofianopulo. Označil ga je za »plemenitega amaterja«, ki je bil aktiv v obdobju, ko je ob trgovski rasti mesta rastla tudi njegova kulturna organiziranost. Aktiven je bil v društvu Schillerverein in med ustanovitelji društva tržaških filharmonikov, predvsem pa z veliko vnemo in navdušenjem igral na orgle.

Kugy se je v zgodovino zapisal tudi kot iskalec cvetlice Scabiosa Trente. Kot je poudaril Spiro Dalla Porta Xydias, je že kot otrok ljubil naravo in cvetje redno zbiral v svoj herbarij, iskanje omenjene cvetlice po dolini Trete in bližnjih vrhovih pa se je naposled izkazalo za neuspešno: Kugy je moral naposled priznati, da Scabiosa Trenta ne obstaja. A nič zato. Kot je zapisal v eni od svojih knjig: moje srce je polno hvaljenosti, ker sem vse življenje hodil v gore in pustil svoje srce med vrhovi Montaža. (pd)

Gianna Fumo med svojim posegom, v prvih vrstah sedijo pevci zborja Alpi Giulie

KROMA

FINANČNI STRAŽNIKI - Nezakonit tovor priproval čez mejo

Zaplenili cigarete

Skupno 436 kg - Pet oseb aretirali, tri priprli, dve prijavili sodstvu na prostosti

Finančni stražniki so onesposobili mednarodno tolpo tihotapcev cigaret, ki so jo sestavljali poljski in ukrajinski državljanji. Ugotovili so, da je topla del nezakonitega tovora prepeljala v državo v pondeljek, 10. decembra, preko mejnega prehoda na Fernetičih. Dostavno vozilo je nadaljevalo svojo pot do okolice Rima, kjer je imela združba svoje skladišče.

Finančni stražniki so tako ugotovili skrivališče tolpe, prišli pa so tudi na sled številnim njenim članom.

V prtljažniku vozila, ki je prispevalo iz Slovenije, so odkrili - skrbno skritih - skoraj 80 kilogramov tujih ciga-

ret. V občinah San Cesareo in Zagaro v rimski pokrajini so zatem odkrili skupno 436 kilogramov cigaret tuje proizvodnje, to je 2.182 velikih zavojev. Obenem so zaplenili dva furgona (na sliki eno od dostavnih vozil z delom nezakonitega tovora), dva avtomobile, 16 mobitelov in 35 tisoč evrov. V celotni operaciji so aretirali pet oseb, za tri so odredili pripor, dve osebi pa so prijavili sodstvu. Vsi aretirani in prijavljeni sodstvu so poljski in ukrajinski državljanji, preiskovalci pa domnevajo, da so bili povezani z italijanskim podzemljem.

Dobodelni koncert

V cerkvi Sveti Trojice na Katinari bo danes ob 17. uri božični večer, na katerem bodo zbiralci sredstva za organizacijo Azzurra, ki se posveča malim bolnikom bolnišnice Burlo Garofolo. Nastopila bosta pevec Aldo Žerjal (bas) in zbor Katticoro, ki ga vodi Carlo Tommasi, predstavili pa bodo tudi knjigo Un uomo, ki jo je napisal Igor Gherold.

Čiščenje snega in razpis za dodelitev koncesije za bare v občinskih palačah

Sporočilo sekcijske SDGZ trgovine na drobno

Tajništvo sekcijske trgovine na drobno in gostinske sekcijske SDGZ sporoča, da morajo trgovci, po veljavnem tržaškem občinskem pravilniku, v primeru snega in ledu, počistiti pločnik pred svojim trgovskim obratom ter sneg odvreči na kraj ceste, tako da se omogoča neoviran prehod peščev.

Občina Trst pa sporoča, da je objavila javni razpis za izbiro novega koncesionarja za upravo internih barov v občinskih palačah. Razpis je dostopen na spletni strani www.retecivica.trieste.it na povezavi bandi e concorsi, kjer je na voljo tudi dodatna dokumentacija.

FURLANSKA CESTA - Začasna preusmeritev prometa na novi odsek

Prvi avtomobili po novem ovinku

V prihodnjih dneh bodo demontirali Baileyev most - Uradno odprtje novega ovinka v petek, 28. decembra

Včeraj je stekel promet po novem ovinku na Furlanski cesti pri Rumeni hiši. Preusmeritev vozil na novo traso nad visokim nasipom, ki so ga zgradili v zadnjih mesecih, je začasna, saj odsek še ni tlakovani z asfaltom. Potrebna je bila zato, da bi lahko omogočili demontiranje bližnjega Baileyevega mosta, ne da bi morali zaradi tega cesto zapreti za promet. Demontiranje strukture, ki je od konca lanskega leta omogočila vožnjo po Furlanski cesti, potem ko se je pri Rumeni sprožil usad, bo trajalo predvidoma vse do petka. Zatem bodo promet spet preusmerili na star ovink, da bi omogočili tlakovanje novi odsek ceste.

Po zagotovilih tržaškega občinskega odbornika za javna dela Franca Bandellija bodo vsa dela za ureditev novega ovinka končana do petka, 28. decembra, ko bodo nov odsek tudi uradno odprti. Zatem bosta potrebna še kaka dva meseca za ureditev parkirišča z 58 mesti ob novem ovinku. S to strukturo naj bi omilili težave, ki jih na Furlanski cesti že leta povzroča pomanjkanje parkirišč.

Avtomobili so zapeljali po novem ovinku

KROMA

ŠOLSTVO - Predstavitev ponudbe slovenskih višjih srednjih šol

Odprle so vrata

Nižješolce so povabili oddelek za geometre zavoda Zois ter liceja Prešeren in Slomšek

Slovenske višje srednje šole na Tržaškem so v prejšnjih dneh odprle svoja vrata učencem, ki letos obiskujejo tretji razred nižje srednje šole in se zato morajo odločiti glede nadaljnega šolanja. S predstavljivo dejavnosti so prvi začeli na oddelku za geometre Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa, kjer so dan odprtih vrat imeli v četrtek, petek in včeraj popoldne. Na ogled so bili izdelki dijakov ter topografski instrumenti in računalniki. Obiskovalci so imeli možnost si ogledati tudi večjo predavalnico in video sobo, poleg profesorjev pa so bili za informacije na razpolago tudi dijaki. Čeprav niso beležili navala (predstavniki geometrskega oddelka so že pred časom obiskali nižje srednje šole), so z obiskom zadovoljni, morda bodo pobudo ponovili tudi januarja. Dober obisk so zabeležili na Liceju Franceta Prešerna, kjer so zainteresiranimi nižješolcem in njihovim staršem predstavili tamkajšnje delujoče smeri (naravoslovno-multimedijsko, znanstveno-fizikalno, jezikovno in klasično). Zanimanje je bilo precejšnje, čeprav so že pred časom opravili vrsto obiskov po nižjih srednjih šolah, na liceju Prešeren pa so konec novembra za nižješolce potekale tudi krajše učne ure za specifične predmete. Dan odprtih vrat bodo ponovili 18. januarja 2008. Pobuda odprtih vrat poteka tudi na Pedagoškem in družboslovнем liceju Antonia Martina Slomška. Stekla je že včeraj popoldne in bo potekala tudi danes dopoldne med 9.30 in 11.30. Obiskovalcem je na razpolago gradivo tako pedagoškega kot družbosavnega oddelka, na voljo za informacije pa so seveda tudi profesorji.

Na oddelku za knjigovodje zavoda Zois in na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana pa bodo dnevi odprtih vrat potekali v januarju.

Desno: zanimanje nižješolcev za ponudbo liceja Prešeren. Levo zgoraj: dan odprtih vrat na oddelku za geometre zavoda Zois. Levo spodaj: vrata so odprli tudi na liceju Slomšek

KROMA

GLEDALIŠKI VRTILJAK - Danes Najlepše darilo in predstavitev nove knjige

Priljubljeni Gledališki vrtiljak se ponovno vrača med najmlajše ljubitelja gledališča. Ko sta pred dveoma tednoma otroki obiskala škratko Copatek in sveti Miklavž, so animatorji Gledališkega vrtiljaka obljudili, da bodo izven abonmaja pripravili še eno predstavo. Gre za prijetno presenečenje, ki so ga malim in velikim obiskovalcem pripravili starši otrok dveh mestnih vrtcev, in sicer tistega, ki deluje v Dijaškem domu, ter tistega pri Svetem Ivanu. Lansko leto so namreč po zgledu staršev nekaterih drugih vrtcev pripravili prav ljubko predstavo, ki pa so jo zaradi veznosti na božično obdobje izvajali le enkrat. Ker se je vsem zdelo škoda, da je ne bi videli tudi drugi otroci in odrasli, so se pri Radljskem odrdu odločili, da jo vključijo v svojo ponudbo, vendar izven abonmaja. Gre za igrico Najlepše darilo, ki jo je napisala Chlarisse Neugebauer, v njej pa nastopajo razne gozdne živali, pa tudi sam Božiček. Igro popestruje glasba v živo, ki so jo priredili in jo tudi izvajajo starši sami.

Ker je igrica kratka, so jo organizatorji združili še z eno točko, ki spada v decembrski čas. Gre za predstavitev nove knjige z dvema

odrskima igricama, ki ju je napisala Lučka Peterlin Susič, stalna spremjevalka otroških igrič na Vrtljaku in drugod. Naslov je Od Miklavža do božiča, saj vsebuje eno Miklavževino in eno božično igrico. Obe je pred leti odigral Radijski oder, predvajala pa ju je naša tržaška radijska postaja. Pozneje sta bili prirejeni za oder, izvajale pa so jih razne skupine, tudi v okviru šolskih božičnic. Ena od dveh, Menjava na vrhu, je bila uprizorjena na Gledališkem vrtiljaku decembra leta 2003. Pred kratkim je knjigo z ljubkimi in zabavnimi ilustracijami Mateja Susiča izdala založba Mladika. Danes jo bo predstavila predstavnica založbe Nadja Roncelli. Predstavitev bo prijetna tudi za najmlajše, saj bodo lahko slišali odломke iz obeh igrič (knjig bo priložena zgoščenka, na kateri sta posneti obe igriči v izvedbi Radijskega odra), ter obenem na platu občudovali ilustracije iz knjige.

Današnja izvenabonomska predstava bo izvedena samo enkrat, in sicer ob 17. uri. Naslednja redna abonomska predstava pa bo že 13. januarja, torej prvo nedeljo po povratku v šolo po božičnih praznikih.

Lučka Susič

Zaščita izumov

Pobude v podporo malih in srednjih podjetij

"ORIENTACIJSKA TOČKA ZA SREDNJA IN MALA PODJETJA, KI NUDI INFORMACIJE O PATENTIH"

Storitev, ki jo financira dežela Furlanija Julijska krajina v skladu s sklepom deželnega odbora št. 2384 z dne 24.11.2006, ponuja tehnično pomoč oz. obvešča o možnostih pridobivanja patentov za industrijske izume, uporabne modele in okrasne modele ali risbe.

Storitev je namenjena podjetnikom iz tržaške pokrajine, z namenom da se:

- izboljša poznavanje sredstev, ki jih imajo na razpolago za pravno zaščito lastne kreativnosti;
- ovrednotijo lastne podjetniške ideje.

Tehnična pomoč:

- nudi jo Urad za patente Tržaške trgovinske zbornice s predhodno rezervacijo termina – slednji je običajno določen za prvo sredo v mesecu od 14. do 17. ure. Za rezervacijo je potrebno izpolniti obrazec in ga poslati na Urad za patente (tudi po faksu ali e-pošti), v njem pa mora podjetnik v sintetični obliki opisati zadevo, ki bi jo rad obravnaval;
- opravi jo svetovalec na industrijskem področju;
- odvija se na sedežu zbornice ob prisotnosti predstavnika iz Urada za patente;
- je brezplačna do 31.12.2008, s pogojem, da je strošek za morebitne

specifične raziskave v podatkovnih bazah v breme zainteresiranega;

- je informativne narave in ne predstavlja izčrpno strokovno mnenje (zaradi tega svetovalec in Trgovinska zbornica si ne prevzameta odgovornosti za rešitev obravnavane zadeve);
- izvaja se z individualnimi srečanjimi.

PRISPEVKI TRŽAŠKE POKRAJINE SREDNJIM IN MALIM PODJETJEM ZA SODNO IN IZVENSODNO ZAŠČITO PATENTOV

V okviru posegov dežele Furlanije Julijske krajine, ki so bili namenjeni zaščiti patentiranih proizvodov v skladu z

deželnim zakonom št. 26/2005, je Trgovinska zbornica v Trstu sodeležena pri dodelitvi prispevkov za stroške pravne pomoči pri uvajaju ali določanju sodnih in izvensodnih postopkov v zvezi z zaščito patentov za industrijske izume, uporabne modele in risbe ali modele, ki zadevajo dobrine proizvedene na deželnem območju. Spodbuda znaša 50% sprejemljivega stroška do največ 3.500 evrov.

Zainteresirana podjetja lahko vložijo prošnjo za prispevke Tržaški trgovinski zbornici do najkasneje 31. decembra 2007.

Camera di Commercio
Trieste

Dodatne informacije:
Camera di Commercio di Trieste
Ufficio Brevetti
Borzi Trg, 14 34121 - Trst
tel 040.6701258 - faks 040.6701321

Otroci kradli v stanovanju

Skupina romskih otrok, starih od osem do štirinajst let, med katerimi je bila tudi štirinajstletna nosečnica, je včeraj vdrla v neko stanovanje na Crispijke ulici. Ko so prispeti agenti tržaške kvesture, so pri sebi že imeli nekaj ukradenega denarja in nakita. Policisti so jih izročili socialni službi tržaške Občine.

Adriatic festival: danes duo Feri-Michelazzi

Festival glasbe in prijateljstva med sosednimi narodi Adriatic bo danes predstavljal svoje zadnje, dvojno srečanje z glasbeniki iz Slovenije, Italije in Hrvaške. Tokrat bo na sporednu duo, ki ga sestavlja priznani tržaški kitarist Marko Feri in pobudnik celotnega festivala, flavtist Ettore Michelazzi. Duo, ki bo prihodnje leto praznoval petnajstletnico sodelovanja, je pripravil za to priložnost neobičajni program; namesto sodobne literature, ki zaznamuje njegovo dolgoletno delovanje, bo publica lahko prisluhnila izboru baročnih in klasičnih skladateljev. Koncert bo zazvenel dvakrat v istem dnevu in sicer ob 12.15 v cerkvi Ribiškega naselja, ob 17.00 pa v Samatorci.

V Sesljanu božična razstava

Na sedežu Turiatične ustanove v Sesljanu bodo danes ob 18.30 oprli Mednarodno razstavo slik, skulptur in grafik številnih umetnikov iz naše dežele, drugih krajev Italije, Slovenije, hrvaške, Avstrije in še drugih držav, ki se udeležujejo Mednarodnega natečaja »Natale con l'arte - Božič v umetnosti«. Gre za natečaj, ki ga letos že šestič prireja vodstvo galerije »Art gallery« s sedežem v Ul. Servolo 7. in pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine in devinsko nabrežinske občine. Posebna komisija, ki jo sestavlja priznani umetniki in drugi kulturniki, bo dela ocenila in na tej oceni bodo umetnik prejeli denarne nagrade in še druga priznanja, ki jih bodo podelili ob odprtju razstave. Za druge informacije se lahko umetniki obrnejo na sedež »Art gallery« in sicer na telefon 040 639747 (N.L.)

35 let zadruge CLU

Bila je med prvimi socialnimi zadrugami, ki so nastale po odprtju psihiatrične bolnišnice, da bi ljudem s posebnimi potrebbami zagotovila pravico do dela in vključitev v družbo. Zadruga CLU (Cooperativa lavoratori uniti), ki nosi ime po Francu Basagli, bo jubilej proslavila danes med 10. in 16.30 na Trgu Cava-

DOLINA - V petek slovesnost ob prisotnosti številnega občinstva

Tridesetletnica poimenovanja osnovne šole po Prežihovemu Vorancu

Pozdrav ravnateljice Ksenije Dobrila in govor Nerine Švab - Razstava v društvu V. Vodnik

»V imenu vseh dolinskih Prežihovcev vas lepo pozdravljam in se vam zahvaljujem, da ste tako množično udeležili prireditve ob 30. obletnici poimenovanja naše šole«. Te besede, napovedovalk Maddalene Mura in Jasne Pangerc, so uvedle petkov večer ob obletnici poimenovanja osnovne šole v Dolini po Prežihovemu Vorancu.

Pred številnim občinstvom je - kot pred tridesetimi leti - najprej stopil domači Moški pevski zbor Valentin Vodnik pod vodstvom Anastazije Purič. Zapel je Zapojmo pesem, Klopotci Ignacija Ote in Pod rožnato planino Danila Bučarja.

Sledil je pozdrav ravnateljice Ksenije Dobrila Nadlišek, ki je med drugim povedala, da »ko se otrok rodí, mu starši polože v zibel ime, ki ga spremja celo življenje. Pobodno ravnamo, ko poimenujemo dvorane, ulice, gledališča, šole, vrte. Ko so se dolinski šolniki, starši, vaščani pred 30. leti zedenili o imenu, ki naj bi ponazarjalo njihovo osnovno šolo, so imeli v mislih književnika, ki je neposredno sodeloval v zgodovinskih dogajanjih, pretrpel obe najhujši preizkušnji cloveštva 20. stoletja, pisatelj, ki je s svojo izrazno močjo dosegel evropski in svetovni vrh: Prežihovega Voranca - Lovra Kuharja. Iskrenost in klenost njegove misli, opredelenost za zapostavljenega malega človeka, ki zahteva svoje dostenjanstvo, boj in odločitev za pravico in resnico, to so gotovo ideali, ki so osmislili izbiro imena in šoli da li na pot idejno usmeritev«.

Osnovnošolci in otroci iz vrtca so proslavili 30-letnico poimenovanja šole po Prežihovemu Vorancu

Po govoru ravnateljice je napočil čas za šolski zborček, ki ga že četrto leto uspešno vodi prof. Neda Sancin. Zbor je s klavirjem spremljala Maura Scaramella. Za to priliko so se osnovnošolcem pridružili tudi otroci zadnjega letnika otroškega vrtca Pika Nogavička iz Doline. Prisotnim so zapele pesem Otroci enega sveta in prežihov-

sko himno Mi smo prežihovci, ki jo je napisal domačin Boris Pangerc, uglasbil pa jo je ravno tako domačin Ignacij Ota.

Priložnostni govor je nato imela Nerina Švab, bivša učiteljica, vaščanka in članica koordinacijskega odbora, ki je pred 30 leti organiziral poimenovanje.

Švabova je občinstvu podala nekaj

himno, in sicer ko se mu je v glavi porodilo besedilo, je kar na pločniku ustavil avto, ko se je vozil v službo na Primorski dnevnik in jo v hipu napisal.

Švabova je zaključila pričevanje z željo, da bi vsi, učno in neučno osebje, starši in vaščani skrbeli za kvaliteto šole, za srečno šolo, za dušo in srce le te, za svoje otroke.

Zatem so učenci prebrali pričevanja o delu koordinacijskega odbora in o poteku slovesnosti, ki so jim jih posredovali bivši učitelji, predstavniki staršev in predstavniki vaških organizacij. Marko Manin, bivši prežihovec, pa je zaigral nekaj slovenskih viž.

Sledil je nastop dijakov nižje srednje šole Simon Gregorčič iz Doline z recitacijo na temo »Oj, drago oljkovo drevo«, povzeto po Gregorčičevi pesmi »Oljki«. Na koncu je Franca Žerjal, predsednica Združenja staršev, najprej spregovorila o vlogi združenja, katemu predseduje, in sicer o vsestranski pomoci pri rasti osnovne šole. Naknadno se je še zahvalila vsem za dragoceno prostovoljno delo za slavnostni večer, predvsem Zadružni kraški banki za prispevek.

Poleg slovesnosti so v društvu V. Vodnika pripravili še priložnostno razstavo fotografij in dokumentov o poimenovanju šole ter, v organizaciji Združenja staršev, prodajni sejem božičnih voščilnic in daril, ki so jih izdelali učenci in starši med ustvarjalnimi delavnicami na osnovni šoli (beto).

CAT

centro assistenza tecnica
servizi al commercio

tik-tak, tik-tak, tik-tak,
tik-tak, tik-tak, tic-tak,
tik-tak, tik-tak, tik-tak,
tik-tak, tik-tak, tik-tak,
tik-tak, tik-tak, tik-cat

Si izpolnil prošnjo za prispevke, ki jih nudi Cat? Ta je pravi čas!

Hočeš novovarnostno napravo za tvojo trgovino?

Bi dodal tvojim storitvam tudi trgovanje na spletu?

Prenoviti je treba notranjo opremo?

Hočeš potrdilo za kakovost tvojega podjetja?

Potrebuješ novo vozilo? Ali menjati računalnik?

Mi ti lahko pomagamo.

Deželni prispevki dovoljujejo Cat-u, da konkretno podpre tvoje načrte.

Pohiti: prošnje za prispevke je treba vložiti takoj v začetku novega leta.

[info@cattrieste.it - tel. 040/661226-040/3721923]

(*namenjeno vsem podjetjem terciarnega sektorja)

DOLINA - Didaktično ravnateljstvo

Miklavž, ki zna igrati na kitaro

V četrtek, 6. decembra je sv. Miklavž obiskal malčke dolinskega ravnateljstva. Prvi so se ga razveseli otroci miljskega vrtca. Radovedno so ga opazovali in spraševali, koliko časa je do njih potoval. Zapeli so mu nekaj pesmi. S seboj je bradati mož prinesel presenečenje: inštrument, ki so ga tudi najmlajši poznali, in sicer kitaro. Nato so ob spremljavi kitare skupaj zapeli pesem »Miklavža čakamo«. Prišel je končno trenutek, ko je Miklavž obdaril otroke. Škoda pa, da se moral kmalu za tem posloviti, saj je nanj nestrpno čakalo še veliko otrok. Pot je nadaljeval do ricmanjskega vrtca. Tudi tam so Miklavža sprejeli s košem vprašanj in petjem. Zapeli so seveda tudi ob spremljavi njegove kitare.

Ko so svoje darilce dobili vsi otroci, jih je Miklavž pozdravil in odbitel v Boljunc. Že so se mu neučakano smehljali otroci boljunske in borštanske sekcijske, ki so tudi bili deležni presenečenja. Melodija kitare je kar vse spodbujala k petju. Časa je bilo le še za razdelitev daril in končno so se lahko z njim pozabavali tudi otroci iz dolinskega vrtca. Nestrpno čakanje so preganjali tako, da so svetuemu možu narisali risbice in mu jih nato podarili. Glasba in petje sta se tudi v tem vrtcu razlegala po vseh prostorih. Še enkrat je Miklavž segel globoko v svojo vrečo, obdaril otroke in še preden se je od njih poslovil, jim je obljubil, da jih naslednje leto spet obišče in s seboj prinese kitaro.

SKP - Varnost Potrebujemo radikalne spremembe

Nikoli več smrtnih nesreč na delu, je stavek, ki smo ga po tragediji v turinski jeklarni Thyssen Krupp slišali nič koliko krat. Igor Kocijančič, deželni svetnik Stranke komunistične prenove, in Paolo Hlacia, odgovoren za delavska vprašanja pri isti stranki, sta prepicana, da ne sme ostati le pri besedah, saj so delavci omenjene jeklarne opozorili na vrsto nepravilnosti: širša publikacija je iz njihovih besed spoznala težke razmere, v katerih so bili prisiljeni delati, njihovo nemoc, pomanjkanje varnostnih kontrol itd. Kot piše v tiskovnem sporocilu SKP, imata turinska tragedija in Trst marsikaj skupnega. V našem mestu deluje namreč železarna, ki ji že vrsto let preti zaprtje, v kateri je zaposlenih dvesto delavcev manj kot pred desetimi leti: ali je res, da morajo njeni delavci opravljati tudi šestnajsturne turnuse? Kaksne so realne varnostne razmere v tržaški železarji? Kdo opravlja kontrole? In kakšne posledice ima onesnaževanje železarne na zdravje njenih delavcev? Ko so ti prisiljeni sprejeti nevarne delovne pogoje, morata sindikat in politika ustvariti pogoje za radikalne spremembe: ali zanje čakamo novo tragedijo, se v sporocilu še sprašuje predstavnika SKP.

VASI V BREGU IN OSPU - pohod »Po teh skupnih stezicah«

Za mejo, ki izginja, nihče ne bo jokal

Pohod bo 23. decembra s prihodom na mejo v Prebenegu

Pohod so pripravili
na skupnem
srečanju
predstavnikov
vaških organizacij v
Bregu

Šest vasi nestrpno pričakuje, da bodo končno odpravljene ovire, ki so nas 60 let nesmiselno ločevali; nekoč del iste občine (Dolina), istih župnij (Mačkolje in Dolina), povezanih z nič koliko sorodstvenih, lastniških in prijateljskih vezi. Osp, Socerb, Kastelec, Prebeneg, Mačkolje in Dolina so tako dale pobudo, s katero želijo čim hitreje izbrisati globoko brazdo, ki jo je nasilno zarezala meja in s tem ponovno obnoviti vsa tista prijateljstva, znanstva in tudi sorodstva, ki jih je tako dolgo obdobje nekoliko zameglilo.

Zamisel skupnega pohoda po »Teh skupnih stezicah« je nastala iz želje ljudi ob meji, ki bodo tako prispevali svoj delež k formalnemu praznovanju vstopa Slovenije v schengensko območje, ki je predvideno 21. oz. 22. decembra. 23. decembra se začenja novo obdobje in prebivalci zgoraj omenjenih vasi so si za ta dan zamilili svojevrstni pohod, ki naj bi v končni fazi pripeljal na glavno prizorišče (mejni prehod v Prebenegu) ljudi iz Ospa, Socerba, Kastelca, Doline in Mačkolj. Vsaka skupina pohodnikov bo štartala iz svoje vasi; program predvideva medtem tudi simbolično odstranitev table na meji pri Socerbu in verski obred. Slavnostni trenutek na že bivšem mejnem prehodu pa bosta zapečatila županja Občine Dolina Fulvia Premolin in zastopnik Občine Koper. Za glasbeno in pevsko podlagu bosta poskrbeli Pihalni orkester Breg in Moški pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline. Od tam se bodo pohodniki po uradnem delu programa podali na bližnji prireditveni prostor SKD Jože Rapotec, kjer bo na voljo prigrizek in kozaček domače kapljice.

Podrobnejše informacije o poteku prireditve in druga navodila v zvezi z izvedbo pohoda bodo vaščani dobili kar na letakih, ki jih bodo raznašalci delili po vseh, skrbno pripravljeni plakati pa bodo izobeseni že v naslednjih dneh. K organizaciji pohoda »Te skupne stezice ...« so pristopili Vaška skupnost Osp in Prostovoljno gasilsko društvo OSP, SPD Mačkolje in SKD Primorsko iz Mačkolj, SKD Jože Rapotec iz Prebenega, Sreča Prebeneg, SKD Valentin Vodnik iz Doline, Mladinski krožek Dolina in Srenja Dolina, Vaška skupnost Kastelec, Vaška skupnost Socerb, Pihalni orkester Breg, Društvo prostovoljnih gasilcev Breg in civilna zaščita Občine Breg in seveda Občina Koper in Občina Dolina, ki je tudi pokroviteljica celotne prireditve.

DANES - Božični koncert v dvorani Tripovich

Sergij Stancich: Koncert poklanja ZKB članom in prijateljem

PREDSEDNIK ZKP
SERGIJ STANCICH

KROMA

Danes ob 18. uriv bo v dvorani Tripovich v Trstu zaživel pričakovani božični koncert, ki ga Zadružna kraška banka prireja v sodelovanju z Glasbeno matico. S sporedom dopadljivih skladb iz svetovne literature bo nastopil simfonični orkester Glasbene matice, ki ga bo ob tej priliki vodil tržaški violinist in dirigent Črtomir Šiškovič. Solist bo baritonist Damjan Locatelli. O tradicionalnem dogodku smo se pogovorili s predsednikom ZKB Sergijem Stancichem:

Pobuda sega kar nekaj let nazaj v čas in spada v okvir našega socialnega delovanja. Menim, da je zelo lepo, da se pred božičnimi prazniki srečamo s člani, da malo pokramljamo izven delovnega okolja in si ob tem privoščimo kulturno obogatitev. Predbožično srečanje v tem smislu ni samo koncert, niti samo praznično srečanje.

Koncert ni namenjen izključno uslužbencem in strankam...

Koncert poklanjam predvsem članom in strankam, obenem pa va-

bimo tudi vse prijatelje, ki se ob takih prilikah lahko soočijo z delovanjem in usmeritvijo zadružnega kredita. Na koncertu vladata posebno vzdušje, saj se skoraj vsi med sabo poznamo. V današnjem času so trenutki sproščenega pogovaranja tako redki, da postanejo take prilike res dragocene.

Izbira tovrstnega božičnega poklona zrcali tudi vašo stalno pozornost do kulturnega dogajanja v naših krajih

Skrb za kulturni razvoj v našem prostoru je vrednota, ki je del ustanovnih ciljev banke. V statutu piše namreč, da banka ni le ustanova pri-

dobitniškega značaja, temveč, da mora skrbeti za razvoj našega teritorija. Take pobude zrcalijo to usmeritev, saj smo ob letošnjem koncertu že zeleni vrednotiti krajevne glasbenike, ki večkrat igrajo vse povsod in nimajo ravno veliko možnosti nastopati na domačih odrih. Mislim, da je to nekaj zelo pomembnega za nastopajoče in dodatna vrednost za letošnjo ponudbo.

Kaj si pričakujete od nočnega večera?

Prepričan sem, da bo vse zelo lepo uspelo. Sama imena nastopajočih in dirigenta Črtomira Šiškoviča so za nas jamstvo kvalitete. Ob tej priložnosti se moram zahvaliti Glasbeni matici in njenemu ravnatelu Bogdanu Kralju za neoporečno vodenje organizacijskih in vsebinskih aspektov dogodka. Prav gotovo vrlada veliko pričakovanje za ta koncert. Smo namreč oddali vse vstopnice in morda je bilo zanimanje še večje kot v prejšnjih letih. Tudi tokrat bomo z velikim zadostenjem lahko ugotavljali, da je dvorana načito polna. (ROP)

DEBORAH
otroška oblačila
nogavice
spodnje perilo

Vsem klientom želimo
vesel Božič in
srečno novo leto

**Nabrežina 143
Tel. 040.201049**

POGREBNO PODJETJE

LIPA

ONORANZE FUNEBRI

**ODPIRA
20. DECEMBER
NOVE URADE V
BOLJUNCU ŠT. 44**

**ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost**

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

Opcine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 - fax 040.2155392

Boljunc št. 44/a
tel. 040.369696 - fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 - fax 040.3479959

Cerkev sv. Trojice na Katinari
prireja
»BOŽIČNI ČAR«
s predstavitevjo knjige Igorja Gherdola
UN UOMO
bas ALDO ŽERJAL,
sopran GIULIA TAMPLENIZZA,
otroški ZBOR KATTICORO,
dirigent CARLO TOMMASI
Prispevki večera so namenjeni
otrokom Azzurre z redko boleznijo.
Danes, 16. decembra ob 17.00
vabljeni v cerkev na Katinaro!

**DOM JAKOBA UKMARJA
v ŠKEDNU**
vabi
**danes, 16. decembra
ob 20.30**
na prireditev
ČAROBNA NOČ
NASTOPATA:
Miranda Caharija in Livio Bogatec,
režija Mario Uršič

**RADIJSKI ODER TRST
NAJLEPŠE
DARILO**
izvenabonmajska predstava
Gledališkega vrtljaka
v izvedbi staršev otrok
iz vrtač in osnovne šole
pri Sv. Ivanu
Dvorana Marijinega doma
pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.
Danes ob 17. uri,
enkratna uprizoritev
Sledi predstavitev knjige
odrskih igrič Lučke Susič
OD MIKLAVŽA DO BOŽIČA

**»NOVOLETNI PLESNI
FESTIVAL 2008«**
AŠD Cheerdance Millenium
dan, 16. decembra
ob 16.00 v telovadnici športnega
centra Polisportiva na Opčinah.
Toplo vabljeni!

Včeraj danes
Danes, NEDELJA, 16. decembra 2007

ALBINA
Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.43. Luna vzide ob 11.44 in zatone ob 23.25.

Jutri, PONEDELJEK, 17. decembra 2007

LAZAR

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 3,2 stopinje C, zračni tlak 1025 mb pada, veter 51 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, nebo jasno, vlag 51-odstotna, morje močno razgiban, temperatura morja 10,6 stopinje C.

OKLICI: Francesco Benci in Elena Kebber, Carlo Pancrazi in Lilian Mitico, Boris Bordon in Marija Gozar, Alessandro Crisman in Lorena Menneri, Diego Simonini in Valentina Palomba, Gian Battista Ossi in Paola Dobran, Oscar Manuel Lopez in Marianna Gasvodich, Giovanni Millo in Roberta Giacchin.

Kino
Nedelja, 16. decembra 2007
Lekarne odprte ob 8.30 do 13.00
Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di piazza Mons. Santin 2 (bivši Trg Unità 4) Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Proseška ulica 3.

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**
Trg Ospedale 8 (040 767391), Ul. Commerciale 21 (040 411121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di piazza Mons. Santin 2 (bivši Trg Unità 4), Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta ob 20.30 do 8.30
Capo di piazza Mons. Santin 2 (bivši Trg Unità 4 - 040 365840).

**Od ponedeljka, 17.,
do sobote, 22. decembra 2007**
**Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.**
**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Ginnastica 6 (040 772148), Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B (040 281256). Bazovica (040 226210) - samo s pre-

Združenje za Križ in SKD Vesna
pod pokroviteljstvom
Zadržne kraške banke in KB
vabita na
**Koncert
lirične glasbe**

Nastopili bodo gojenci seminarja, ki se je vršil v Ljubljani pod mentorstvom prof. Alessandra Svaba.
Danes, 16. decembra ob 18. uri
v domu A. Sirkha v Križu

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Hitman - l'assassino«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30 »Winx - Il segreto del regno perduto«; 18.10, 20.10, 22.10 »La musica nel cuore«; Dvorana 3: 11.00, 14.30, 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Come d'incanto«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La bussola d'oro«.

SUPER - 22.15 »Factory girl«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »Natale in crociera«; Dvorana 2: 15.45, 17.45, 20.10, 22.20 »Una moglie bellissima«; Dvorana 3: 15.15, 17.30, 19.50, 22.10 »La bussola d'oro (The golden compass)«; Dvorana 4: 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Come d'incanto - Una principessa a Manhattan«; Dvorana 5: 15.00, 16.50 »Winx - Il segreto del regno perduto«; 20.00, 22.10 »Nella valle di Elah«.

Čestitke
MICHELLE! 8 svečki ti na trti go-
ri, v krogu prijateljev jih ugasni zdaj
ti. Če rabiš pomoč, prihitiva še me,
tako gotovo razveseliva twoje srcece!
**Hip hip hurra' ti Josette in Marisol
kličeva!**

**Naši MICHELLE pošiljamo na-
jlepša voščila za njen jutrišnji rojstni
dan, z željo, da bi doživljala otroštvo
čim bolj srečno, sproščeno in željno
novih spoznanj. Teta, stric, Erika,
Sonja in Marko.**

MICHELLE! Bodi vsak dan
srečna in vesela, v šoli zbrana in
sproščena, pri baletu gibčna in raz-
posajena, v družbi prijateljev se na-
smej, skratka vsak trenutek se lepo
imej! Mi bomo srečni zate. Mama,
nona in Frančko.

**Naša Geltrude je malo SOFIJO
povila in vsem nam življenje obogatila.
Janu, Franzu in Geltrude
kličemo na glas: Zdravje, srca in ljubezen
naj spremljajo vas. To Vam klapa
želi, ki nestrenno čaka na smučars-
ke dni.**

**Jutri MICHELLE rojstni dan
ima in pranona Tina obiskat jo bo
prišla. Na torto 8 svečk bomo položili
in skupaj z vso žlaho Macarol jih bo-
mo ugasnili.**

**Staršina Milan je drugič nono
postal, mali BLAŽ mu bo odslej pa-
karvače igral. Trebenska godba se no-
vega godca veseli in srečno nonotu ter
družini zaželi.**

**Najlepšo zvezdico z neba je
Aleksandra v zibelko postavila.
Končno se je SOFIJA rodila in celo
družino Pro razveselila. Z Aleksan-
dro, Janom in Paolom se tudi mi ve-
selimo in Sofiji vse dobro v življenju
želimo. Sestrični Jasmin in Johana,
leta Tanja in stric Franko.**

**Dobrodošla SOFIJA! S tvojim
prihodom si nam življenje obogatila.
Srečni nonoti Ani in Fredi.**

**Decembrski list na koledarju
stoji, pri Kuretovih se posebno slavi.
ERIKOVA diploma že na steni visi.
Zadovoljni obraz mu žari, le uspehe
žanji ti, iz srca želijo teta Bernarda,
Marko, Carmen, Gaja.**

Osmice
OSMICO je v Borštu odprl Danijel Glavina.
BERTO TONKIĆ na Tržaški cesti, 25 v
Doberdobu ima odprto osmico. Toči

**OBČINA DOLINA
ODBORNIŠTVO ZA KULTURO**
v sodelovanju z društvimi in organizacijami v občini

Nedelja, 16. decembra 2007
ob 16.00 - v cerkvi na Pesku
V priredbi SKD Krasno Polje - Gročana
Koncert gospel z vokalno skupino »Still Quartet« (Trebnje)
in nastop OPZ "A.M. Slomšek"
ob 17.30 - v gledališču F. Prešeren v Boljuncu
»Božična Kantata« v sklopu revije NATIVITAS
OPZ F. Venturini - Domjo in Godba V. Parma - Trebče

Četrtek, 20. decembra 2007
ob 20.30 - v cerkvi Sv. Antona Puščavnika v Borštu
V priredbi SKD Slovenec - Boršt Zabrežec
Božični koncert učencev COŠ Venturini,
MePZ Slovenec-Slavec in zamejskih solopevcev

Sobota, 22. decembra 2007
ob 11.00 - na mejnem prehodu na Pesku
Srečanje skupnosti občin Dolina in Hrpelje-Kozina
ob vstopu Slovenije v Schengensko območje

Sreda, 26. decembra 2007
ob 18.00 - v gledališču F. Prešeren v Boljuncu
»Štefanovanje« SKD Prešeren - Boljunc

Ponedeljek, 7. januarja 2008
ob 20.30 - v cerkvi Sv. J. Krstnika v Boljuncu
Koncert MePZ Venturini - Domjo
in zborna Cappella Tergestina

Petak, 18. januarja 2008
ob 20.00 - v cerkvi v Krogljah
Koncert MePZ Venturini - Domjo

**Na tržaški fakulteti je iz
političnih ved uspešno
diplomirala**
Monica Micali
Iz srca ji čestitajo
mama Giuliana in papà Mauro

**Na Tržaški univerzi je iz
političnih ved doktorirala**
dr. Monica Micali
Iskreno ji čestitamo in želimo
veliko uspehov in zadoščenj

nona Marija, stric Walter
z družino in teta Orietta z družino

belo in črno vino ter ponuja domač
prigrizek.

OSMICA je odprta pri Davidu v Sa-
matorci 5. Vabljeni! Tel. na št.: 040-
229270 (do 23. dec. vključno).

OSMICA pri Piščancih. Silvano Ferlu-
ga vabi na domačo kapljico.

OSMICA je odprta pri farmi Kraljči v
Prebenegu. Tel. 335-6322701.

OSMICO je na Dolgi Kroni odprl Ra-
do Kocjančič.

OSMICO je odprl Damjan Glavina v
Lonjeru št. 255. Tel. št.: 040-910041.

OSMICO je odprl Zidarič v Praprotu št.
23.

V MEDJI VASI IMATA OSMICO do
26.12 Mavrica in Sidonia Radetič. Tel.
na št.: 040-208987.

Izleti

PRIJATELJI PRIMORSKEGA PSA ob-
veščajo, da je še nekaj prostih mest za
izlet v Krakov (Poljska), ki bo od 29.
decembra 2007 do 2. januarja 2008.
Za informacije pokličite na tel. št.:
328-2768222.

SPDT v sodelovanju s P. D. iz Sežane
vabi na otvoritev čezmejne poti,
poimenovane Pot Sonje Mašera.
Zbirališče pohoda bo v torki, 18. de-
cembra 2007, ob 14. uri na Trsteniku
pri gostilni »Trattoria Toscano«
(avtobus št. 38). Slovenske otvoriteve
poti in predstavitev zgibanke pa bo
ob 16. uri na sedežu Sirena. Pot je bila
trasirana v okviru projekta Inter-
reg III A Slovenija - Italija 2006 -
2007.

AŠD SK BRDINA organizira zimovanje
v Forni di Spora od 22. do 29. de-
cembra 2007. Zainteresirani lahko po-
kličijo na tel. št.: 347-5292058. Vljud-
no vabljeni.

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
AGIP Istrska ulica 155, Miramarski
drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza),
Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv.
Sergija - Ul. Forti 2
ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna
cesta 202 km 3+0,67
SHELL Ul. Locchi 3
V sodelovanju s FIGISC Trst

Decembrski koncerti... in mir na zemlji

Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebč vabi na

BOŽIČNI KONCERT

v soboto, 22. decembra 2007 ob 20.30
v Ljudskem domu v Trebčah

ANPPIA - VZAPP - ANPI - VZPI - ANED - VZED

prireja danes, 16. decembra 2007 ob 15. uri
na openskem strelišču

SPOMINSKO SVEČANOST

OB 66-LETNICI USMRTITVE OBSOJENCEV NA DRUGEM TRŽAŠKEM PROCESU:
*Pinko Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivančič,
Simon Kos, Ivan Vadnal.*

Spregovorila bosta Luana Grilanc in Giorgio Marzi,
predsedovala bo Daša Bolčina in
sodeloval MoPZ Tabor pod vodstvom Mikele Šimac.

V Prosvetnem domu bo ob 16. uri, predvajanje filma
"TRST" po scenariju pisatelja Franceta Bevka.

SKD Krasno polje
Gročana, Peseck, Draga

vabi na koncert gospel vokalne skupine

STIL QUARTET

iz Trebenj (Slovenija)

danes, 16. decembra 2007, ob 16.00
v župnijski cerkvi na Pesku

Koncert bo uvedel nastop O.P.Z. A. M. Slomšek,
ki bo ob tej priliki zbiral prostovoljne prispevke
za sirotišnico v Bjeli (Črna gora)

K prireditvi so prispevali: Društveni bar Gročana,
Restavracija-hotel Peseck, Picerija-pivnica Kariš,
Hotel-restavracija Touring, Gostilna Bak in Locanda Mario

V sodelovanju z Občino Dolina

Prireditve

DANES, 16. DECEMBRA ob 17. uri bo
v samotarski cerkvi koncert dua Michelazi - Feri. Koncert prirejata Občina Zgonik in združenje Musica senza Frontiere ob podpori Pokrajine Trst in s sodelovanjem Župnije sv. Mihaela Nadangela iz Zgonika. Vstop je prost.

GODBENO DRUŠTVO V. PARMA iz Trebč vabi na Božični koncert, ki bo v soboto, 22. decembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Peseck in Draga v sodelovanju z Občino Dolina vladno vabi na koncert gospel vokalne skupine Stil quartet iz Trebenj (Slo) danes, 16. decembra 2007, ob 16. uri, v cerkvi na Pesku. Koncert bo uvedel nastop OPZ A. M. Slomšek, ki bo ob tej priliki zbiral prispevke za sirotišnico v Bjeli (Črna gora). Pobudo so podprli Društveni bar Gročana, Gostilna Bak, Hotel - restavracija Touring, Restavracija - hotel Peseck, Picerija - pivnica Kariš in Locanda Mario. Toplo vabljeni!

SKD LONJER-KATINARA vabi na Božičnico, ki bo v sredo, 19. decembra, ob 20. uri v cerkvi Sv. Trojice na Katinari, na kateri bosta nastopili Lonjerska pevska skupina pod vodstvom Manuela Purgerja in Trobilna skupina Pihalnega orkestra Ricmanja.

RAZSTAVA CLAUDIE RAZA bo na ogled v Bambičevi galeriji do 5. januarja 2008, od ponedeljka do petka, z naslednjimi urniki: 10.00 - 12.00 ter 17.00 - 19.00.

ZSKD, DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS IN KD OTON ŽUPANČIČ vabi na razstavo otroških stvaritev, ki bo v sredo, 19. decembra 2007 ob 20.30 na sedežu KD Oton Župančič. Sledil bo božični kulturni program.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USC vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Boljunc, Občinsko gledališče F. Prešeren, danes, 16. decembra 2007, ob 17.30, »Božična kantata«, nastopajo MePZ Primorec (dir. Martina Feri), VS Grgar (dir. Andrej Filipič), MePZ Skala-Slovan (dir. Herman

Antonič); Bocen, Cerkev Cristo Re, 5. januarja 2008, ob 20.45, »Božični koncert«, nastopajo MePZ Lipa (dir. Tamara Raseni), Zbor Castel Flavon di Bolzano (dir. Loris Bortolato); Milje, Stolnica, 6. januarja 2008, ob 15.00, »S pesmijo vam želimo...«, nastopata MoVS Lipa (dir. Anastazija Purič), Girotondo d'Arpe (dir. Tatiana Donis).

ANPPIA, VZAPP, ANPI, VZPI, ANED, VZED prireja danes, 16. decembra 2007 ob 15. uri na openskem strelišču spominsko svečanost ob 66-letnici usmrtitve obojencev na drugem tržaškem procesu: Pinko Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos, Ivan Vadnal. Spregovorila bosta Luana Grilanc in Giorgio Marzi, predsedovala bo Daša Bolčina in sodeloval MoPZ Tabor pod vodstvom Mikele Šimac. V Prosvetnem domu bo ob 16. uri predvajanje filma »Trst 1945«.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja »Novoletni Plesni Festival 2008« danes, 16. decembra ob 16. uri v telovadnici Polisportive na Opčinah. Toplo vabljeni!

CERKEV SV. TROJICE NA KATINARI prireja danes, 16. decembra 2007, ob 17. uri »Božični čar«, s predstavljivo knjige Igorja Gherdola »Ún uomo«. Sodelujejo bas Aldo Žerlaj, sopran Giulia Tamplenizza, zbor Katticoro, dirigent Carlo Tommasi. Prispevki večera bodo namenjeni otrokom Združenja za raziskavo redkih bolezni Azzurra.

DOM JAKOBA UKMARJA V ŠKEDNUJU vabi danes, 16. decembra 2007, ob 20. uri, na prireditve »Čarobna noč«, igrata Miranda Caharja in Livio Bogatec, v režiji Marija Uršiča.

RADIJSKI ODER vabi danes, 16. decembra, ob 17. uri, v Marijin dom pri sv. Ivanu na edino uprizoritev izvenabonomske predstave Gledališkega vrtljaka. Na sporednu bo božična igrica z glasbo v živo NAJLEPŠE DARILA. Izvajajo starši otrok vrtcev pri sv. Ivanu in v Dijaškem domu. Sledila bo predstavitev knjige odrskih igric »Od Miklavža do božiča«, ki jo je napisala Lučka Peterlin Susič.

ZDROŽENJE ZA KRIŽ, v sodelovanju z vaškimi društvami vabi na koncert lirične glasbe danes, 16. decembra 2007, ob 18. uri, v dom Alberta Sirkha v Križu. Nastopili bodo gojeni seminarja, ki se bo vršil v Ljubljani pod mentorstvom prof. Alessandra Svaba. Toplo vabljeni.

SKLAD MITJA ČUK vabi v Bambičovo galerijo na razstavo akvarelov Claudie

abonmajska
sezona
07/08
www.teaterssg.it

Ivan Cankar
ROMANTIČNE DUŠE
Režiser SEBASTJAN HORVAT

danes, v nedeljo, 16. decembra, ob 16.00

Združeni abonmaji (Redi T, C, K) - z italijanski nadnapisi

z obrazom svojega časa

MEDITERRANEO FOLK CLUB
koncerti etno glasbe

ARABSKO-ANDALUZIJSKI ORKESTER IZ BARCELONE

Báraka - Magija

v ponедelјek, 17. decembra, ob 20.30

Slovensko stalno gledališče

info brezplačno tel. št. 800 214302

z obrazom svojega časa

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI prireja v ponedeljek, 17. decembra, srečanje na temo »Tržaška in koprska Karitas kot most med verniki na obeh straneh meje«. Sodelujeta Mario Ravalico in Aldo Štefančič. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v UL Donizetti 3 ob 20.30.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE prireja za vse občane božični koncert v cerkvici Sv. Barbare v tork, 18. decembra ob 20. uri. Celovečerni koncert bo izoblikoval MePz Venturi in Domja.

ZALOŽBA MLADIKA vas vladno vabi v tork, 18. decembra 2007, ob 18. uri, v razstavno dvorano Narodnega doma v Trstu, Ulica Filzi 14 na predstavitev slikovne monografije Bogdana Groma »Moje korenine - Le mie radici - My roots«. Umetnika in njegovo delo bo predstavil Štefan Pahor. Prisoten bo tudi Bogdan Grom.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev vabi v tork, 18. decembra 2007, ob 18.30, v dvorano Zadružne kraske banke na Opčinah na predstavitev »Jadranskega koledarja«. Ob recitaciji Melite Malalan in nastopu kvarteta Nomos Ensemble bodo avtorji in sodelavci ZTT-ja z bralci in prijatelji nazdravili Novemu letu.

SKD VIGRED vabi v sredo, 19. decembra, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na koncert »Srečno«. Sodelujejo: glasbeni skupina Vigred, Mali Kraški muzikanti, Božični bend, duo Metlarji, Domaci Veseljaki, Zoran Lupinc in instrumentalni kvintet Veseljaki.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA IN OBČINA KOMEN vabita v petek, 21. decembra 2007, ob 20.30 na mejni prehod Gorjansko na prireditve ob vstopu Slovenije v Schengensko območje »Odprtji v Evropi, zaprti v razvoj«. Slavnostna govornika bosta: g. Giorgio Ret in g. Uroš Slamič. V programu bodo sodelovala društva in posamezniki iz obeh občin. Program vodi Ana Godnik. V zabavnem delu programa bo nastopal skupina Happy day. Vabljeni!

KONCERT »BREZ MEJA« V soboto, 22. decembra 2007, bo v dvorani I. Grudnja v Nabrežini igralo duo violinčelo Vaja Legija - klavir Giacomo Fuga. Na sporednu: Beethoven, Schumann, S. Fuga, Škerjanc, Cassadò. Začetek ob 20. uri. Vstop prost.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na »tradicionalni koncert ob zaključku leta« v nedeljo, 23. decembra, ob 17. uri, v nabrežinski občinski telovadnici. Gosta večera: Iztok Cer gol in Martina Feri.

OPZ SLOMŠEK IN ŽUPNIJA MARIJA MAGDALENE iz Bazovice prirejata v nedeljo, 23. decembra, ob 17. uri v cerkvi dobrodeleni koncert otroških in mladinskih zborov »Pržgi lučko upanja«.

Nastopili bodo OPZ Slomšek iz Bazovice, OPZ OŠ iz Ilirske Bistrike, mladinska skupina Kraški Slavček iz Nabrežine in mladinski zbor Glasbene Matice iz Trsta. Toplo vabljeni.

SKLAD MITJA ČUK vabi v Bambičovo galerijo na razstavo akvarelov Claudie

Raza Svetlobni tresljaji. Urnik: od pondeljka do petka, ob 10 do 12. ter ob 17. do 19. ure. Razstava bo na ogled do 6. januarja 2008.

Šolske vesti

PEDAGOŠKI DRUŽBOSLOVNI LICEJ A. M. SLOMŠKA sporoča, da bodo dnevi odprtih vrat namenjeni staršem in dijakom, ki se odločajo o izbiri višje srednje šole danes, 16. decembra (od 9.30 do 11.30).

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU sporoča, da bo v ponedeljek, 17. decembra 2007, ob 17.30, na šoli O. Župančič informativno srečanje staršev otrok, ki bodo v š.i. 2008/2009 obiskovali prvi razred.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU sporoča, da bo skupni informativni sestanek ob vpisih v otroške vrtce in osnovne šole za šolsko leto 2008/2009 v ponedeljek, 17. decembra 2007, ob 17.30, v ul. Frausin 12.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI vabi na informativni sestanek, ki bo v prostorih OŠ P. Voranca (Dolina 419) v ponedeljek, 17. decembra 2007. Ob 17. uri bo potekalo srečanje za starše otrok, ki so godni za vpis v prvi razred osnovne šole, ob 18. uri pa za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali otroški vrtce.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OPĆINE vabi na informativno srečanje ob priliku vpisov v šolsko leto 2008/09, ki bo v sredo, 19. decembra 2007, ob 17. uri na sedežu ravnateljstva, Nanoški trg, 2. Vabljeni starši, ki nameravajo vpisati otroke v 1. letnik otroškega vrtca in v 1. razred osnovne šole.

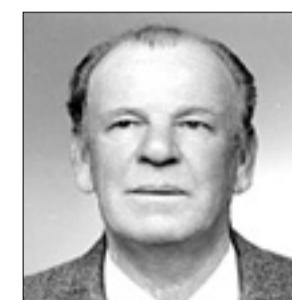
UCENCI IN UČITELJI OŠ A. ČERNIGOJ na Proseku vabijo na šolsko božičnico, ki bo v četrtek, 20. decembra 2007, ob 19. uri, v telovadnici na Kontovelu.

DAN ODPRTIH VRAT NA TRGOVSKEM ODDELKU ZAVODA Ž. ZOISA bo sredi januarja, ker trenutno potekajo na šoli vzdrževalna dela.

ZAHVALA

Ciao nono

Mirko Bandi
iz Doline

Žalostno vest naznanjajo

žena Dorka, sino Boris in hčerka Neva z družinama.

Pogreb bo v sredo, 19. decembra 2007 ob 12.00 uri iz mrtvašnice v ul. Costalunga v cerkev sv. Martina v Dolini. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Dolina, 16. decembra 2007

Ciao nono

Alenka, Valentina, Lorenzo, Enrico, Dario

Iskreno sožalje

Alfred z družino

Zadnji pozdrav stricu Mirku

Boris z družino

ZAHVALA

Ljudmilla Fortunat vd. Piscanc

Zahvaljujemo se vsem, ki ste na katerikoli način sočustvovali z nami in počastili njen spomin.

Svojci

Općine, 1

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
v sodelovanju s
Planinskim društvom iz Sežane
vabi na
**otvoritev čezmejne poti,
poimenovane
POT SONJE MAŠERA**
v torek, 18. decembra,
Zbirališče pohoda
ob 14.00 uri na Trsteniku pri
gostilni »Trattoria Toscano«
(avtobus št. 38).
Slovesna otvoritev poti in
predstavitev zgibanke
pa bo ob 16. uri
na sedežu T.P.K. Sirena.
Pot je bila transisana v okviru projekta
INTERREG III A Slovenija - Italija 2006-2007

Založba MLADIKA
vabi na predstavitev
slikovne monografije
Bogdana Groma
**MOJE KORENINE
LE MIE RADICI
MY ROOTS**
Umetnika in njegovo delo
bo predstavil
ŠTEFAN PAHOR.
Prisoten bo
BOGDAN GROM.
V torek, 18. decembra, ob 18. uri
v razstavni dvorani
Narodnega doma, Ulica Filzi 14.

Obvestila

KRUT vabi na tradicionalno »Srečanje ob koncu leta«, ki bo v petek, 21. decembra 2007 v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel Ul. Ginnastica 72, Trst. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka KRUT, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA obvešča, da so v baru Prosветnega doma na Opčinah na razpolago vpisne pole za udeležbo na 41. Kraškem pustu. Termeni za prijave so sledeči: vozovi in skupine do 18. januarja 2008, defilé pustnih mask in pustklobukov pa do 25. januarja 2008. Za pojasnila obiščite spletno stran www.kraskipust.org ali pokličite na tel. št. 3349202847.

Loterija

Bari	61	30	3	64	58
Cagliari	62	55	69	34	1
Firenze	63	68	57	23	9
Genova	16	29	69	15	26
Milan	86	44	69	50	60
Neapelj	25	71	77	29	67
Palermo	43	18	87	71	14
Rim	31	70	24	66	64
Turin	68	26	14	79	73
Benetke	23	46	39	33	48
Nazionale	39	33	31	78	11

Super Enalotto

25	31	43	61	63	86	jolly 23
Nagradni sklad						3.739.820,92 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						18.067.435,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
11 dobitnikov s 5 točkami						67.996,75 €
1.380 dobitnikov s 4 točkami						542,00 €
52.142 dobitnikov s 3 točkami						14,34 €

Superstar

39
Brez dobitnika s 6 točkami
Brez dobitnika s 5+1 točkami
Brez dobitnika s 5 točkami
4 dobitnikov s 4 točkami
169 dobitnikov s 3 točkami
2.812 dobitnikov z 2 točkama
19.150 dobitnikov z 1 točko
46.221 dobitnikov z 0 točkami

Društvo Slovencev miljske občine
toplo vabi na
BOŽIČNI KONCERT
v torek, 18. decembra
ob 20. uri v cerkvici
Sv. Barbare pri Koroščih
Celovečerni koncert bo izoblikoval
MePz Venturini od Domja

Društvo slovenskih izobražencev
prireja jutri večer na temo
**Tržaška in koprská Karitas
kot most med verniki na obeh straneh meje**
sodelujeta
Mario Ravalico in Aldo Štefančič
V Peterlinovi dvorani
v ul. Donizetti 3 ob 20.30.

KJT v sodelovanju z
DRUŠTVOM SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V TRSTU, ZVEZO INVALIDOV in
PODPORNIM DRUŠTVOM V ROJANU
prireja tradicionalno
SREČANJE OB KONCU LETA
v petek, 21. decembra 2007, ob 17.00
v Slovenskem dijaškem domu
»S. Kosovel« ul. Ginnastica 72, Trst
Praznično vzdušje z Lonjersko pevsko skupino,
MoPZ Fran Venturini od Domja in z ansamblom Bistrc

OBČINA ZGONIK in
ZDRUŽENJE MUSICA SENZA FRONTIERE
ob podpori POKRAJINE TRST
ter v sodelovanju z
ŽUPNIJO SV. MIHAELA NADANGELA iz Zgonika

**KONCERT DUA
MICHELAZZI-FERI
(FLAVTA-KITARA)**

V NEDELJO, 16. DECEMBRA 2007,
OB 17. URI V CERKVICI V SAMATORCI.

CELLO&MUSIC vabi na koncert
“KRAS BREZ MEJA”
violončelo VASJA LEGIŠA
klavir GIACOMO FUGA
Na sporednu: L. van Beethoven, R. Schumann,
S. Fuga, L.M. Škerjanc, G. Cassadò
V SOBOTO, 22.12.2007 OB 20.00
V PROSTORIHSLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA
"I. GRUDEN" V NABREŽINI
Vstop prost - S prispevkom Občine Devin Nabrežina

ORGANIZACIJE VZHODNEGA KRASA vabijo v soboto, 22. decembra na praznovanje »Kras brez meje« na mejnem prehodu Lipica. Začenjene so narodne noše v čimvečjem številu. Zbiranje v Bazovici ob 9. uri pri Kalu.

SKD PRIMORECTREBČE prireja nadaljevanje Božičnega sejma danes, 16. decembra od 10.30 do 12.30 v Hiški od Ljenčice v Trebčah. Naprodaj bodo izdelki vaščank in vaščanov in pa izdelki otrok. Na razpolago bo tudi vaški kledar »Trebče v objektivu Maria Magajne«. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED IN COŠ S. GRUDEN vabi v Štalco v Šempolaju danes, 16. decembra, od 16. do 18. ure na božični sejem knjig, ročnih del, božičnih vencev in raznih predmetov.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB IN MOSP razpisujejo ob dnevu slovenske kulture: likovni, fotografiski in literarni natečaj za mlade (do 30. leta starosti) iz zamejstva. Tema in tehnika sta prosti. Kdor želi, lahko ustvarja na temo: »Kje domovina si?«. Dela morajo biti podpisana le s psevdonimom; ime, datum rojstva in tel. številka avtorja pa naj bodo v priloženi zaprti kuverti z istim psevdonimom.

Dela lahko oddate v uradih Slovenske prosvete (pon.-pet., 9.-17.) ali po pošti: ul. Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. januarja 2008. Literarni prispevki lahko pošljete na: rast_mladika@hotmail.com. Razglasitev zmagovalcev in nagrajevanje bosta v ned., 10. februarja, zvečer.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE toplo vabi vse rojake iz Trsta na skupno obhajanje božične skrinvosti, ki bo v cerkvi Novega sv. Antona v sredo, 26. decembra ob 16. uri. Slovesno bogoslužje bo vodil koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak. Pri mašni daritvi bo sodeloval Združeni zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta. Na oglre bo igral prof. Tomaž Simčič.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v ponедeljek, 17. decembra 2007, ob 20. uri, v svojem sedežu (Prosek št. 159).

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 17. decembra 2007, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici (ul. I.Brass 20).

UČENCI IN UČITELJICE OŠ ALOJZA GRADNIKA na Repentabru bomo kledočili na Ferenetičih v četrtek, 20. decembra, ob 10. do 12. ure; na Poklonu v petek, 21. decembra, ob 10. do 12. ure.

ZDRUŽENJE AS.TR.A. - Dejavnosti Združenja za zdravljenje odvisnosti od alkohola AS.TR.A imajo že dalj časa namen opozarjati, informirati in prečevati vsa tveganja, ki nastajajo kot posledica prekomernega uživanja al-

GODBENO DRUŠTVO »NABREŽINA«

vabi na
**TRADICIONALNI KONCERT
OB ZAKLJUČKU LETA**

V NEDELJO, 23. DECEMBRA OB 17. URI
V NABREŽINSKI OBČINSKI TELOVADNICI
Gosta večera: Iztok Cergol in Martina Feri
Sodelujejo dijaki šol v občini

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča cenjene člane, da bodo uradni od 21. decembra 2007 do 10.30 dalje do 4. januarja 2008 zaprti. Ponovno vam bomo na razpolago od ponedeljka, 7. januarja 2008 dalje. Želimo vam prijetne zimske praznike. **KROŽEK AUSER** za kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 22. decembra 2007, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviano« v Nabrežini postaja. Za ples bo igrал »Duo Melody«. **O.N.A.V.** - Vsedržavno združenje pokroviteljev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobivite diplome uradnega pokrovitelja. Tečaj (18 lekcij) se bo začel 25. januarja in bo potekal ob sredah in petkah od 20.00 do 22.30 v športno kulturnem centru v Lonjerju. Vpisovanje vsak torek od 19.00 do 20.00. Za informacije kličite na tel. št. 333-4219540 ali 340-6294863; email: lucandek@tiscali.it.

Mali oglasi

RUMENI KIOSK PRI BOGOTU (OGREVAN) v sesljanskem zalivu je ponovno odprt vsaki dan

GOSPA nudi manikuro, pedikuro in nego obraza na domu. Tel. na št.: 347-0641636.

GOSTILNA KAPRIOL obvešča cenjene goste, da v zimskem času bo ob vienkendih kuhinja odprta non-stop od 11. do 24. ure. Za rezervacije: 0481-78114.

İŞČEM v najem mini stanovanje na Krasu ali v okolici Trsta. Tel. na št.: 340-9188924.

İŞČEM zanesljivo in prijazno gospo srednjih let, brez obveznosti, ki bo skrbela za moje tri otroke - 10/12 let - in gospodinjila tudi ob mojih začasnih službenih odsotnostih. Telefonirati ob večernih urah na 040-215261.

PRODAJAM gume michelin primacy 255/45 R18 (dve novi gumi), 275/45 R18 (dve rabljeni gumi manj kot 1.000 km). Tel. št.: 333-2729155.

PRODAM udobno stanovanje v lepi elegantni stavbi v bližini svetilnika. Tel. na št. 335-5319333.

SKLADIŠČE v dolinski občini (conca Domijo) oddam v najem, v izmeri 240 kv.m., z uradom, prostorom za vozila, wc-jem, vodo, elektriko in klimo. Klicati med 12. in 15. uro ter v večernih urah: 040-828861.

V CENTRU TRŽIČA prodam stanovanje v drugem nadstropju, tri spalne sobe, 120 kv.m. Tel. 0481-711772.

VOLKSWAGEN GOLF 1.6 letnik 2001, evro4, prevoženih 60.000 km, svetlo sive kovinske barve, 3 vrata, v odličnem stanju prodam za 8.000 evrov. Tel. na št.: 335-6328351.

ŠTUDENTKA išče priložnostno delo v tednu po dogovoru (pomoč doma, pri učenju ali varstvu). Tel. 333-8337691.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Pavšič in Štoka v klepetalnici Goriškega loka

Po padcu schengenske meje nič več »zamejci«

Različna gledanja na združevanje - Pavšič: »Ena sama krovna organizacija« - Štoka: »Vsi v isto stranko«

Z leve Štoka,
Marinčič in Pavšič,
ob njih Aljoša
Sosol, koordinator
Goriškega loka

BUMBACA

»Pisal sem Miklavžu in ga prosil enotno manjšinsko zastopstvo.« Tako je Rudi Pavšič, deželni predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze, postavljal v ospredje problem, s katerim se po njegovi oceni spopadala krovna organizacija Slovencev v Italiji. Pričo za javni klepet na to temo je bila v petek v Feiglovi knjižnici, kjer je potekalo dru-

go srečanje Goriškega loka. Za mizo je ob Pavšiču sedel Drago Štoka, predsednik Sveta slovenskih organizacij, prišla pa sta, da pojasnita svojo vizijo Slovencev v Italiji ob skrajšnjem padcu schengenske meje; večer je vodil Marko Marinčič.

Štoka je najprej povedal, da doživljamo dinamične čase, kakršnih še ne pomnimo in

so se začeli z osamosvojitvijo Slovenije. »Ne smemo pa pozabiti, da sta bili pred tem dve svetovni vojni, ki še vplivata na današnje dni. Občudujem mlajše generacije, ki so dobile vse, kar lahko sedaj uživamo, brez truda in trpljenja,« je poudaril Štoka. Pavšič je povedal, da je doživjal mejo od mladih nog, na lastni koži in vsak dan, tudi v malih stvareh, kot je bilo tihotapljenje mesa, cigaret in drugega. Poudaril je, da bo padec meje velik dogodek: »Zato da se bom dokončno prepričal o dejanskem padcu, bom naslednje jutro s kolom prečkal vse goriške mejne prehode.«

»Meja je ustvarjala neke vrste prostoto, cono tudi za manjšino, ki je sedaj mimo. Kdo ima pravico postati zamejski smučarski prvak?« ju je izval Marinčič. »Do danes je manjšina živelila pod toplo gredo - meni Pavšič. Tudi zaradi zunanjega pritiska smo se obnašali kot pande, ki so pred nevarnostjo izumrtja. Dovolj nam je bilo, da nas od časa do časa malo pobožajo. Zamejskosti ni več. Sedaj bomo enostavno Slovenci v Italiji oziroma Primorci.« Štoka je k temu pristavljal, da težko definiramo, ali ima pravico do naslova zamejskega prvaka nekdo, ki ima oba starša Slovence ali je dovolj eden. Poleg tega obstajajo tudi možnosti potomstva višjega kolena. »Ne moremo odpisati niti enega - tako Štoka -, ki slovenščine ne pozna, če priponore k izboljšanju okolja, v katerem živimo, in prispeva k sodelovanju. Vsak član naših društev ima pravico postati naš prvak. Samo društva pa se predhodno izogibajo vključevanju v svojo sredo ljudi, ki so protiman-

šinsko nastrojeni.« Glede šolstva sta gosta soglašala, da se je šolska populacija spremeniла. Veliko je mešanih zakonov ali otrok iz izključno italijanskih družin. To je problem, a hkrati velik iziv, kateremu moramo biti kos. Šola naj cilja na kakovost, naj pripravlja mlade na življenje in poklic. Njena specifikacija in posebna skrb pa mora biti slovenski jezik. Z odpravo meje bomo tudi naše šole doživljale konkurenco, kar lahko vodi k dodatnemu dvigovi kvalitete.

Pred koncem je beseda tekla o ideološkem ločevanju. »Če sta se v Italiji združili politični stranki, ki izhajata iz KPI in Krščanske demokracije, mislim, da je prišel tudi za nas čas, ko naj začnemo proces združevanja. Cilj je ena sama krovna organizacija. Brez zgleda bomo težko prepričevali ljudi, naj so delujejo. Bogastvo je v racionalni pluralnosti, dvojnikov ne potrebujemo. Združevanje se mora začeti tam, kjer je lažje, na primer pri glasbeni šoli in založništvu. Ena sama stranka pa je utopija,« je povedal Pavšič. Na to temo so bile razlike pri dveh predsednikih najbolj izrazite. Za Štoko »se mora sodelovanje začeti na politični ravni, saj bi se morali vsi Slovenci združiti v isto stranko.« To je osnovna potreba za nadaljnji razvoj manjšine. Otresti se moramo vpliva italijanskih strank.« Pavšič je zaključil s poudarkom, da Slovenci nimamo vsemajščinskega vodstva, da dogovarjanje poteka na ravni civilne družbe, med krovnima organizacijama, med strankami, v katerih nastopajo Slovenci, pa takšnih stikov ni.

GORICA - Kolesarska steza na Škabrijelovi
**Znamenja še sveža,
a že netijo polemiko**

»Možičelj« in kolo
na pločniku
Škabrijelove ulice

BUMBACA

INDUSTRIJCI Gutty odšel, Di Bert spet predsednik

Gianfranco Gutty ni več predsednik goriških industrijev. Na njegovo mesto je bil imenovan Gianfranco Di Bert. Tako se je v petek izrekel izvršni odbor zveze, ki je imenoval goriškega podjetnika Fabrizia Manganelli na mesto podpredsednika vikarja, za podpredsednika pa Roberta Tonco iz Tržiča. Ob svojem odhodu je Gutty izjavil, da zapušča »zdravo in ugledno zvezo, ki je pripravljena spopasti se z izviri tržišča po padcu mejnih kontrol«. Goriška industrija je sicer vse prej kot pri zdravju kljub nosilni vlogi, ki jo odigrava tržiška ladjedelnica. Zato čakajo Di Bert začevna naloga in velika pričakovanja. Z goriškim položajem je seznanjen, saj se vrača na mesto, ki ga je v preteklosti že zasedal. Industrijce goriške pokrajine je namreč vodil od januarja 1998 do marca 2004, ko ga je na predsedniškem mestu zamenjal Gutty.

DOBERDOB - Prednovovletno srečanje sindikata SPI-CISL

Čakajo na pomoč občin

Novati: »Upokojenci zelo težko shajajo, v zadnjih petnajstih letih so izgubili 30 odstotkov kupne moči«

S srečanja
doberdobskih
upokojencev
sindikata SPI-SGIL

BUMBACA

»Krajevne uprave bi morale več pomagati upokojencem, ki s težavo pridejo do konca meseca. Predvsem občine bi morale poskrbeti za znižanje svojih pristojbin in davkov, svoje pa bi morala pristaviti tudi dejela.« Tako je povedal pokrajinski tajnik sindikalne organizacije SPI-CGIL Pino Novati, ki se je v petek v agriturizmu Kovač v Doberdoru udeležil tradicionalnega prednovovletnega srečanja članov doberdobske sekcijske sindikata upokojencev. Po Novatijevih besedah upokojenci imajo vedno enake pokojnine že

petnajst let, zato pa od Prodijeve vlade upravičeno pričakujejo povišek. »Leta 1992 smo doživelji zadnje povišanje, zatem pa so na podlagi podatkov zavoda Istat o inflaciji pokojnine rastle le za nekaj več kot en odstotek na leto, kar seveda ni dovolj. V petnajstih letih smo tako izgubili trideset odstotkov kupne moči,« je pojasnil Novati. Poleg njega sta prisotne, med katerimi je bila tudi delegacija upokojencev iz pobratene Prvacine, nagovorila predsednik doberdobskega upokojencev Olinto Zanier in podžupan Nordio Gerolet.

NOVA GORICA
**Univerzi
še vedno
grozi
selitev**

Dobi polovici od 900 študentov in okoli 80 raziskovalcem novogoriške univerze se še ne bo treba izseliti iz stavbe v Rožni Dolini, kjer domuje univerza, saj bo ta tam lahko vsaj še štiri mesece izvajala pedagoško in raziskovalno dejavnost. Gradbena inšpekcijska v Novi Gorici je namreč na prošnjo tamkajšnje občine rok za ureditev sprememb na nemembnosti objekta, ki se je iztekel včeraj, pred dnevi podaljšala do 15. aprila, so vedali na novogoriški mestni občini in univerzi. Občina je okoli 3.600 kv. metrov velik del nekdanjega poslovno-trgovskega objekta v Rožni Dolini pred desetletjem v uporabo dodelil tedanji Politehniki, iz katere je lani nastala četrta slovenska univerza, ki se v zadnjih letih srečuje z vse večjo prostorsko stisko. V tem času pa nihče ni poskrbel za spremembo nemembnosti objekta, kar je septembra ugotovila novogoriška gradbena inšpektrija. Od takrat se občina, ki je še vedno lastnica objekta, in univerza, kateri bo občina v skladu z julijskim sklepom mestnega sveta stavbo podarila, vse do tega tedna nista uspeli dogovoriti o rešitvi nastale težave. »Obe strani sta bili malo trmasti, a smo le našli kompromis. Občina bo poskrbel za dokumentacijo z gradbenim dovoljenjem, univerza pa bo plačala potrebne fizične poslege,« je pojasnil Franko Kacafura, načelnik občinskega oddelka za splošne zadeve.

Finančna sredstva, ki jih bo občina za to namenila, še niso znana, je pa predsednik novogoriške univerze Danilo Zavrtanik ocenil, da bo obnova, s katero bodo zadosili najnujnejšim varnostnim in požarnim-varnostnim zahtevam, stala okoli 100.000 evrov. »Gre za zapleteno zadevo. Najprej bomo reševali raziskovalno dejavnost, pedagoški del pa bomo najverjetneje moralni preseleti v Gorico in Ajdovščino, saj vsega ni mogoče popraviti v štirih mesecih,« je pojasnil Zavrtanik. »Po potrebi bomo rok ponovno podaljšali,« je v zvezi s tem povedal Kacafura.

Del študentov bi lahko preselili v pritličje, verjetno po potrebnem urediti dvigalo in še kaj, a obnova celotne stavbe - stala bi okoli 1,5 milijona evrov - po Zavrtanikovih besedah ni smislna, če v Rožni Dolini ne bo nastal univerzitetni kampus. »Če bo campus drugje, je obnova stran vržen denar,« je prepričan predsednik novogoriške univerze. »Za razvoj namreč potrebujemo celovito prostorsko rešitev,« je še povedal Zavrtanik.

GORICA - V ulici Grabizio uradna predaja sedeža slovenski nižji srednji šoli Ivan Trinko

»V kulturno mozaičnem okolju ima naša šola poslansko vlogo«

Ob ravnateljici Elizabeti Kovic sta goste in učence nagovorila župan Ettore Romoli in nadškof Dino De Antoni

»Večjezično območje na rekuje svojim prebivalcem odprtost do drugačnosti in široko sprejemanje različnosti. V takem kulturno mozaičnem okolju odigrava manjšinsko šolstvo poslansko vlogo. Šola je namreč za vsak narod, tako za večinskega kot za manjšinskega, temeljna iztočnica za razvijanje in obliko-

romanju je šola Trinko končno dobila dokončni sedež v udobni in moderni stavbi, kjer imajo učenci primerne prostore za učenje in razvoj. Šola bo lahko tu še naprej uspešno izpolnjevala nelahke naloge, ki jih vzgojiteljem danes postavlja globalizirani svet.«

Ob Romoliju so se včerajšnje sloves-

»Vzgoja se ne prične in konča v šoli in izobrazba še ne zagotavlja kulture srca. Vednosti vendar ni mogoče posredovati, ne da bi ob tem širili tudi vrednote«

vanje vodstvenih, intelektualnih in strokovnih kadrov svoje skupnosti.« Na nezamenljivo in preko 60-letno vlogo nižje srednje šole Ivan Trinko v življenju slovenske narodne skupnosti na Goriškem je včeraj spomnili ravnateljica Elizabeta Kovic. V veliki dvorani šolskega poslopja v ulici Grabizio je nagovorila upravitelje, predstavnike organizacij, šolnikov, starše in učence, ki so se udeležili prireditve ob uradni predaji dokončnega sedeža edini slovenski nižji srednji šoli v Gorici. Slovenska šola sicer deluje v stavbi v goriškem Podturnu že dve leti, pred slovenskim odprtanjem pa je bilo treba počakati še na dvojezični napis na pročelju in podstavke za Trinkov kip, ki je bil pred kratkim nameščen pred vhod v poslopje.

»Šola s slovenskim učnim jezikom v Italiji zagotavlja varstvo enega izmed elementov istovetnosti posameznika kot pripadnika manjšine in celotne skupnosti, hkrati pa je tudi najbolj prepoznaven izraz narodnosti in jezikovne pripadnosti ter poroštvo njene ohranitve,« je povedala Kovičeva in v nadaljevanju poudarila: »Okrepljeni in zadovoljni se podajamo novim izzivom naproti in gradimo za našo skupno prihodnost. Prepričani smo, da naloga šole ni le opremljati mlade z znanjem, temveč tudi utrijevati njihovo sposobnost razsojanja in v njih krepiti odgovornost, da jih obvarujemo pred takšno ali drugačno manipulacijo okolja. Vzgoja se ne prične in konča v šoli in izobrazba še ne zagotavlja kulture srca, a vzgoja in izobraževanje sta vendar po vezana, saj ni mogoče posredovati vednosti, ne da bi ob tem širili tudi vrednote.« Kovičeva se je zahvalila sedanjim in prejšnjim goriškim občinskim upravi, ki sta po njenih besedah znali razumeti in odgovoriti na potrebe šole in učencev, podčrtala pa je tudi delo slovenske politične in gospodarske stvarnosti v Gorici, ki je bila šoli vedno ob strani.

»Nočem si prilaščati tujih zaslug, zato želim podčrtati, da je dokončni sedež v ulici Grabizio namenila šoli Trinko prejšnja občinska uprava. Mi pa smo v zadnjih mesecih nadaljevali s tem delom in skušali odgovoriti na ostale potrebe šole,« je v svojem posegu povedal goriški župan Ettore Romoli in poudaril: »Po tako dolgem

Publikacija, ki so jo izdali ob včerajšnji priložnosti; v besedi in podobi so vanjo povzeli preteklost in sedanost šole

nosti udeležili tudi drugi krajevni upravitelji. Občinsko upravo sta predstavljala še občinka Silvana Romano in Stefano Cettina; za goriško pokrajinou so se uradnega odprtja udeležili občiniki Mara Černic, Marko Marinčič in Maurizio Salomo-

ni, ki je bil v prejšnjem mandatu občinski občinik za šolstvo, ter svetnik Marko Jarc. Prisotna sta bila tudi občinski svetnik Silvan Primosig in deželnih tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin, skupaj s Černičeve bivša občinsko Brancatijev občinske uprave; vsi trije so na občinskem mestu skrbeli, da je šola Trinko zadnjie le prišla do lastnega sedeža. Navzoč so bili številni slovenski in italijanski šolniki, današnji in bivši, med katerimi sta bila dolgoletna ravnateljica šole Trinko Rožica Simčič Lojk in dolgoletni podravnatelj Emil Devetak. Med publiko so sedeli še predsednik slovenske konzulte za goriško občino Ivo Cotič, občinski svetnik Aleš Waltritsch, svetnica Marinka Koršič ter številni predstavniki slovenskih kulturnih in športnih ustanov, od Igorja Komela do Jureta Kuferšina. SKGZ in SSO sta predstavljala pokrajinska predsednika Livio Semolič in Janez Povše, v imenu Uradu za slovenske šole v FJK pa se je slovensnosti udeležil Tomaž Simčič. Ob praznični priložnosti je pozdrav in voščila posredoval Kovičevi tudi podtajnik na ministru za zunanjlo trgovino Miloš Budin.

Občinstvo je nagovoril tudi goriški nadškof Dino De Antoni; s prisopodo vijaku, ki ga je prinesel s sabo in ga vsem pokazal, je opozoril na nezamenljivo vlogo, ki jo pri dobrem delovanju šole odigravajo prav vsi, od učencev do profesorjev in neučnega osebja. »Vsak od vas mora skrbeti za prihodnost šole. V slogi je moč,«

je v svojem dvojezičnem govoru povedal goriški nadškof, ki je šoli namenil molitev in izrekel voščilo ob skorajšnjih praznikih. V imenu zavoda Republike Slovenije za šolstvo in slovenskega ministrstva je ob koncu stopila pred mikrofon Andreja Dušnik, svetovalka za slovenske šole v Italiji pri slovenskem Zavodu za šolstvo.«

je v svojem dvojezičnem govoru povedal goriški nadškof, ki je šoli namenil molitev in izrekel voščilo ob skorajšnjih praznikih. V imenu zavoda Republike Slovenije za šolstvo in slovenskega ministrstva je ob koncu stopila pred mikrofon Andreja Dušnik, svetovalka za slovenske šole v Italiji pri slovenskem Zavodu za šolstvo.«

Ob tej lepi priložnosti vam voščim svetlo prihodnost in nove poglede,« je dejala in poklonila ravnateljici Elizabeti Kovic de lo slovenskega slikarja in grafika Vladimira Makuca, na katerem je solkanski umetnik upodobil ptico, ki leti novim zarjam naproti.

Aleksija Ambrosi

Ravnateljica Elizabeta Kovic nagovarja zbrane na včerajšnji prireditvi (desno), ob njej učenci (levo)

BUMBACA

ŠTEVILKE V 62 letih šest tisoč učencev

V 62-letni zgodovini je nižje srednjo šolo Ivan Trinko skupaj obiskovalo šest tisoč učencev, ki so prihajali iz Gorice, pa tudi iz bližnjih občin in Benečije. To je eden izmed podatkov, ki jih je kratki film Skozi čas včeraj ponudil udeležencem včerajšnje slovesnosti v ulici Grabizio. Najvišje število vpisov je šola zabeležila v šolskem letu 1985-86, ko je štela osemnajst razredov, med katerimi jih je bilo kar sedem v prvem letniku. Danes šteje šola 140 učencev in sedem razredov, v prvem letniku pa je s tem šolskim letom ponovno odprla tri sekcijs. V zgodovini slovenske nižje srednje šole v Gorici se je na ravnateljskem mestu zvrstilo sedem šolnikov; prvi ravnatelj je bil Peter Martinc, sledili pa so mu Edvard Mizerit, Josip Nemeč, Mihail Rožič, Rožica Simčič Lojk, Nadja Nanut in Elizabeta Kovic, ki šolo vodi tudi danes.

ZGODOVINA - Aldo Rupel obnovil prehojeno pot

Tridesetletno tavanje

Leta 1945 se je na nižjo šolo v ulici Randaccio vpisalo 466 dijakov - Leta 1974 poimenovali šolo po Trinku

»V maju 1945 je nova jugoslovanska oblast začela pripravljati vse potrebno za razširjeno odprtje slovenskih šol. Po prehodu oblasti na Zavezniško vojaško upravo so se jeseni leta 1945 po tridesetletnem vsiljenem premoru spet odprle in začele redno delovati slovenske šole. Poleg osnovnih šol, za katere je včljalo stanje izpred leta 1915, so ustanovili nižje srednjo šolo, klasično gimnazijo in učiteljišče.« Tako se začenja zgodovina nižje srednje šole Ivan Trinko, ki jo je Aldo Rupel obnovil v prispevku z naslovom Srednja šola Ivana Trinka skozi čas; objavljen je v publikaciji Za našo prihodnost, ki jo je šola izdala ob včerajšnji predaji sedeža.

»Na nižjo srednjo šolo se je vpisalo 466 dijakov in dijakinj, posebej pa se je osnoval prvi razred trgovske strokovne šole z 38 dijaki. Šoli sta bili nameščeni v Malem in Novem domu v ulici Randaccio,« navaja Rupel: »Stanje se je bistveno spremenilo po razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo v septembru 1947, ko je bil prekinjen dotok dijakov iz krajev, ki so odtlej ostali na drugi strani meje. V slovenske šole so se vpisovali le dijaki, ki so prihajali iz občin Gorica, Števerjan, Sovodnje, Dobrodob, v manjšem številu tudi iz Tržiča, Ronk, Štarancana in Krmina. Posebej gre omeniti dijake iz Nadiških dolin. Otroci optantov so obiskovali slovenske šole do leta 1950, ko so si državne oblasti zmisile protislovensko šikanjo, češ, da nimajo pravice do vpisa tistih, ki nimajo priznanega italijanskega državljanstva. Tudi sicer je glede prisotnosti slovenske manjšine družbeno ozračje bilo ze-

lo napeto, kar je vplivalo na število vpisov, ki niso odražali dejanske številčnosti slovenske narodne skupnosti na Goriškem. Obdobje negotovosti je trajalo do leta 1961, ko je italijanski parlament uzakonil šole s slovenskim učnim jezikom. Ob dvajsetletnici smrti beneškega rojaka, dušnega pastirja, pisatelja in vsestransko ustvarjalne osebe ter člena videmske Akademije Ivana Trinka so leta 1974 po njem poimenovali nižjo srednjo šolo v Gorici. Sklep je izglasoval profesorski zbor leta 1967, ki je tudi zbiral sredstva za izdelavo in postavitev doprsnega kipa, delo kiparja Boža Pengova. To je bilo prvo poimenovanje neke slovenske šole na Goriškem. Po potresu leta 1976 se je šola Ivan Trinko skupaj z višjimi srednjimi šolami preselila v Malo semenišče, ki ga je občinska uprava namenila šolam s slovenskim učnim jezikom, potem ko ga je prejela v najem od goriške nadškofije. Deset let kasneje je šola dobila podružnične razrede in Dobrodobu, ki so se kasneje osamosvojili in se povezali v večstopenski sistem z vrtcem in osnovno šolo. V šolskem letu 1989-90 je pouk potekal v starem poslopu italijanske osnovne šole pod Kapelo v resnično nemogočih prostorskih pogojih. Jeseni leta 1996 se je šola preselila v prostore nekdajne osnovne šole v ulici Leopardi. Iz te stavbe pa se je morala ponovno izseliti leta 2005, in sicer v sedanje prostore v ulici dei Grabizio, kjer je bila na razpolago stavba nekdajne italijanske višje strokovne šole. Tako se je zaključilo nekajkratno nomadsko premikanje goriške Državne nižje srednje šole Ivan Trinko s slovenskim učnim jezikom.«

GORICA - Predajo šolskega sedeža pospremili s petjem, glasbo in filmom Skozi čas

Vitalni in ustvarjalni, kakor se za sodobno šolo spodobi

Po letu 1945 se je slovenska srednja šola kar šestkrat selila, vendar je rasla in dosegala uspehe

»Človek, ki zameta svojo narodnost in svoj jezik, nima lastne osebnosti, nima značaja ne časti ter dela krivico naravi...« Tako se glasijo besede Ivana Trinka, s katerimi so se učenci po njem poimenovane slovenske nižje srednje šole v Gorici poslovili od številnih gostov, ki so se odzvali na vabilo in prišli včeraj praznovat z njimi ob uradni predaji šolskega sedeža v ulici Grabišču. Slovesnost je bila priložnost za pogled nazaj, na prehodeno pot, in z poudarkom na vlogi šole pri posredovanju kulturne in jezikovne pripadnosti; hkrati je jasno pokazala, da prizadevanja iz preteklosti niso bila zamaš, saj je šola vitalna in nobita z ustvarjalnostjo, kot se spodobi za sodobno šolo z razvijano ponudbo.

Včerajšnja prireditev se je začela na šolskem dvorišču. V dobrodošlico so ljudem zapeli evropsko himno, Odo radosti, nato pa so jih pospremili v veliko dvorano v prvem nadstropju. Uvodoma so zaigrali štirje violinisti, sicer učenci drugega in tretjega razreda, ki jih je na klavirju spremljal profesor Štefan Iob. Le-ta je spremljal tudi učenka drugega razreda Alice Pecorari, ki je z angleškim napevom izvala topel aplavz. Prjetno presenečenje je bila projekcija kratkega videofilmu z naslovom Skozi čas, ki so ga pripravili profesorji Aleksander Kodrič, Luciana Budal in Magda Samec. Film se je sprehodil skozi različna zgodovinska obdobja, prelomne trenutke in družbene spremembe, ki so vplivale na šolo in Gorico nasploh. Ne glede na neprestane selitve - po letu 1945 so morali kar šestkrat nagraditi knjige, dokumente in opremo ter iskatki zavetje drugie - je šola Trinku neprenehoma rasla in dosegala uspehe. Na posnetih fotografijah, med ogledom katerih je včeraj marsikdo prepoznał sebe ali vsaj znanca in obujal spomine, je bilo opaziti učence, profesorje in osebje, ki so pustili sled in se zapisali v šestdesetletno zgodovino šole. Kratki film pa je hkrati prikazal tudi sedanji čas, delo v razredu in spremjevalne dejavnosti, v katerih se slovenski dijaki znajo uveljavljati. Poseben poudarek je bil seveda namenjen športnim uspehom, s katerimi se šola ponosa.

Ob včerajšnji prireditvi so gostom po-klanjali lepo publikacijo z naslovom Za našo prihodnost, ki so jo sestavili in izdali ob

Glasbena točka (levo), župan Romoli med posegom (spodaj) in pogled na občinstvo z nadškofom v prvi vrsti (desno)

BUMBACA

tej priložnosti. Ob uvodnih besedah ravnateljice Elizabete Kovic in župana Ettoreja Romolija sta v njem objavljena zgodovinski povzetek Alda Rupla in pričevanje dolgoletnega profesorja Emila Devetaka. »Na tej šoli sem delala celih 33 let, zato so med slovesnostjo obšli zelo lepi občutki in spomeni. Zabeležili pa smo tudi mnoge grena-ke trenutke in marsikdo ne ve, kaj smo doživel. Že pri poimenovanju šole po narodnemu buditelju Ivanu Trinku smo se moralni sprostirjeti z nasprotovanjem številnih oseb, tudi občinske uprave,« je včeraj, ob robu prireditve, povedala bivša ravnateljica Rožica Simčič Lojk.

»Da je bil praznični dogodek tako uspešen, se ravnateljstvo, osebje in učenci

srednje šole Ivan Trinku iz srca zahvaljujemo vsem sponzorjem, dobrotnikom in prijateljem,« je ob koncu povedala Kovičeva in dodala: »Na pomoč so nam priskočili goriško tajništvo Sindikata slovenske šole, tiskarna Grafica goriziana, Fundacija Goriške hranilnice, pokrajinska uprava, dežela FJK, Kulturni dom in Ivo Vitel, zavod za gostinstvo Stringher iz Vidma, Sonja Marassi Bednarich, Veneranda Terpin in Marija Tommasi, gostilna Devetak z Vrh, vinarji in podjetja Simon Komjanc, Gianni Manià, Primožič, Jermann, Keber, Marga, Miklus - Draga, Mužič, Figelj, Humar in Parashos. Lepo pa se zahvaljujemo tudi našim zvestim in neutrudnim sodelavcem Nadji, Anastaziji, Alidi in Paolu.« (Ale)

GORICA - Na županov ukaz umaknili z jaslic glinaste ploščice, ker so slovenski napisи izstopali

Otroška voščila kamen spotike

Prizadetost, protest in korak nazaj z občutkom grenkobe - Jutri bodo prišli otvarjati jaslice otroci šol Župančič, Erjavec in Miloške Štrukelj

Ravnateljica z županom med razčiščevanjem v veži županstva (levo), Romoli in Bevčar nameščata glinasti ploščici na leseni smrečici

BUMBACA

Zgodilo se je v petek, da so župana Ettoreja Romolija vznemirile ploščice iz žgane gline na dveh leseni smrečicah, ki stojijo za jaslicami v veži županstva. Tj. jih je prinesel in jih tam postavil Silvan Bevčar iz goriške osnovne šole Oton Župančič. Na ploščicah je bilo zapisano »Nekoga moraš imeti rad«, »Naj vlada ljubezen«, »Lepo je imeti prijatelja« in podobno. Pet do največ sedem ploščic s slovenskim napisom med skupno tridesetimi v drugih jezikih, v italijanščini, nemščini, hrvaščini, ki županu niso šle v račun. Kamen spotike se-

veda ni bilo njihovo sporočilo, temveč, preprosteje, preveč izrazita vidljivost. Otroci so želje in voščila nanje zapisali v belem, medtem ko so napisi na ostalih ploščicah vklesani v glini. Zato so manj vidni, sporočilo na enih in drugih pa je, očitno, itak nevidno, naj bo belo ali glinasto rjava. Župan se je torej vznemiril, kdo od mimojočih mu je morda zabrusil, da so ga Slovenci že spet nategnili. Ukažal je, naj se ploščice umaknejo. Umaknili so jih občinski možje.

»Ta nedopustni in grobi poseg nas je globoko užalil. V nasprotju je z našim vzgoj-

nim naporom. Užalil me je tudi kot občanko Gorice,« je na županovo dejanje prizadeto reagirala ravnateljica šole Župančič Minka Braini in sklica v vežo občine slovenske javne predstavnike, kar ji jih je uspel. Včeraj zjutraj so med drugimi prišli občinski svetnik Silvan Primosig, predsednik občinske konzulte Ivo Cotič, predsednika rajonskih svetov Walter Bandelj in Lovrenc Peršolja, prišla sta pokrajinska odbornica Mara Černic in Damijan Terpin iz SSK, da-lje še člani konzult in nekateri učitelji. Pri-zadetost se je odražala v nepopustljivosti.

Zahtevali so, z ravnateljico na čelu, župan korak nazaj. V veži občinske palače je bilo napeto. Prišel je župan sodelavec Stefano Cosma, za njim župan. Razlagal je, da slovenski napisi preveč izstopajo, ostali so zapostavljeni, to pa ga izpostavlja očitkom drugače mislečih in govorečih. »Vprašal sem, naj bodo enakovredni,« je povedal; na njegovo prošnjo so bile ploščice razstavljenne na tleh, da bi prisotni lahko videli razliko. Niso videli graje vredne razlike, z občutkom grenkobe pa so prebirali na njih napis-e. »Poiščimo skupaj rešitev. Če pa sem vas

užalil, se opravičujem,« se je obrnil na ravnateljico, pobral ploščico s slovenskim napisom in jo šel polagat na leseno smrečico. Ploščico z italijanskim napisom je izročil Bevčarju, da jo je še on nataknil na njeno mesto. Prosil je fotografa, da trenutek po-botanja ovekoveči. Jaslice so sedaj natanko takšne, kakršen so bile v petek, pred vznemirjenostjo in ukazom. Jutri ob 10.30 jih bo- do prišli otvarjati otroci šol Župančič iz Gorice, Erjavec iz Štandreža in Miloške Štrukelj iz Nove Gorice. Skupaj so jih izdelali. Z njimi so hoteli združevati. (ide)

GORICA - Osrednja predbožična prireditev goriške Glasbene matice

Na božičnem drevescu praznično okrašene note

Nastopili so gojenci iz Gorice, Sovodenj, Doberdoba, Romjana in Špetra

Mlade glasbenice med nastopom v Kulturnem domu

B.PRINČIČ

Težko bi si predstavljali katerokoli božično prireditev brez glasbe in na šoli, ki se ukvarja z glasbeno vzgojo, je predbožični čas trenutek, ko se interni in javni nastopi znatno pomnožijo. Goriška Glasbena matica je imela posrečeno zamisel, da je usmerila največji trud v realizacijo osrednjega, skupnega božičnega projekta, pri katerem so bili soudeleženi vsi učenci šole. Prireditev »V magični noči« v Kulturnem domu v Gorici ni bilo običajno zaporedje instrumentalnih in pevskih točk, solistov in komornih skupin, temveč smiselnoma povezana celota, kjer je vsak po svojih zmožnostih imel določeno vlogo znotraj vezne teme božične pravljice. »V pričakovanju Božiča otroci želijo krasiti drevo, a nimajo s čim. Potem pa najdejo čudežno skrinjico, polno not, s katerimi bodo odkrili, da glasba lahko olepša praznični čas bolje od kateregakoli balončka.« To je vse, a je bilo dovolj, da so se vsi nastopajoči, od predšolskih malčkov do starejših učencev oddelka za jazz glasbo, počutili del celote, ki so jo oblikovali vsak s svojo točko, s katero so simbolično obesili praznično okrašeno noto na božično drevesce.

Kot je bilo tudi pri prvem tovrstnem podvigu goriške Glasbene matice z izvedbo mini muzikla »Zeleni hiša št.51«, je profesorica Jana Drašič postala tudi tokrat pobudnica, avtorica, režiserka in koordinatorica celotnega dogodka. Podpisala je scenarij in koreografije, na odru pa je vodila dogajanje, prijazno podpirala in us-

merjala male nastopajoče. Z njo so najmlajši izvedli nezne, ljubke koreografije, tudi ob spremljavi nekoliko starejših »kolegov« instrumentalistov in pevcev. Na sporednu so bile tradicionalne božične melodije, a tudi soul in jazzovske priredebe v izvedbi tečajnikov uspešnega goriškega oddelka za jazz in zabavno glasbo.

Klavir, violina, Orff instrumentarij, flava, harmonika, solopetje, jazzovska vokalna skupina, tolkala, klarinet, otroški zbor pa še molski orkester so bili elementi pestrega prikaza mnogih, različnih oddelkov šole, ki so jih zastopali otroci iz sedeža ali podružnic v Sovodnjah, Doberdalu in Romjanu. Ob tej priliki so se Goričanom pridružili tudi predstavniki špetrske Glasbene matice. Poleg Drašičeve so pri celotnem projektu aktivno sodelovali tudi s prirejanjem skladb Ambra Košuta, Andreja Možina in Manuel Figheli. Vsi ostali profesorji goriške šole so prispevali s posameznimi točkami, ki so jih pripravili s svojimi učenci. Koordinatorica celotne prireditev, ki je potekala s podporo Fundacije Goriške hranilnice, je imela tudi ob tej priliki trdo delo, ki ga je poplačalo začenje navdušenih izvajalcev. »Tako delo daje otrokom priložnost, da se srečujejo, se med sabo spoznajo izven zaprtega okvira individualnih lekcij,« je povedala Drašičeva in nadaljevala: »Žal imajo vsi toliko izvenšolskih obveznosti, da postane zelo težko usklajevati skupno delo, zato je ob koncu vedno premalo vaj, da bi lahko resnično dosegli začeljene rezultate.« Kar so otroci pokazali pa je bilo prav gotovo dovolj prepričljivo za številne starše in sorodnike, ki so jim navdušeno sledili iz dvorane s kamerami in fotografiskimi aparati v rokah.

Otroci so dvojezično podali tudi svoja božična in novoletna voščila, njim in njihovim staršem pa sta na poseben način voščila srečne praznike predsednica Glasbene matice Nataša Paulin in ravnatelj Bogdan Kralj, ki je izkoristil priliko, da je izpostavljal uspeh štirih učencev na mednarodnem tekmovanju Spincich v Trstu. Ivan Antonutti, Cristian Visintin, Samuele Vitorio Ferletti in Elisa Terrana so namreč prejšnji konec tedna stopili na najvišje stopničke tekmovalne lestvice. (rop)

VRH - Danica

Pustu posvetili koledar

Vrhovski pust je najbolj tipična in razpoznavna tradicija, na katero so vaščani zelo navezani, zato pa mu je domačo kulturno društvo Danica po zamisli »vrhovske klape« posvetilo koledar za leto 2008, ki ga bodo predstavili v torek ob 20. uri v športno kulturnem centru Danica na Vrhu; predstavitev bodo spremljali diapozitivi, ki jih bo prikazal Roberto Dapit.

S to pobudo bodo društveni odborniki sklenili prvi del sezone, ki se je pričela z občnim zborom in oblikovanjem novega odbora. Koledar sodi v sklop pobud, ki nameravajo obuditi in ovrednotiti stare vrhovske navade in običaje. S tem želijo pri Danici spodbuditi zanimanje vaščanov za društveno delovanje. Kakor nam je povedala predsednica Dolores Černic, ki jo so odborniki ponovno zauptali najvišjo funkcijo, se je društvo v zadnjih časih namreč soočilo z dokajnjim upadom obiska s strani članov, ki so se v čedalje manjšem številu udeleževali prireditve in srečanj v organizaciji društva. Izjemne so bile ravno pobude, ki so se navezovale na vrhovsko zgodovino in kulturno dediščino. Po tej poti nameravajo tudi nadaljevanje, zato pa so za tekočo sezono pripravili niz srečanj in veselic iz raznito domačih pridihom. Sicer so v društvu Danica zelo pozorni do družabnih in rekreacijskih pobud, ki imajo pomemben povezovalni cilj. Tako so v zadnjih letih priredili več izletov, pripravili dve mednarodni zborovski srečanji in več srečanji z avtorji. Vsako leto, julija in septembra, potekata na športnem igrišču dva pomembna nogometna turnirja. V društvu deluje otroško-mladinska skupina, ki se ukvarja predvsem z animacijo in vsako leto pripravi igrico za miklavževanje ter pustno rajanje. Uspešno deluje tudi ženska vokalna skupina, ki je pred kratkim praznovala desetletnico delovanja.

Skratka, razlogov za optimizem je več, ne nazadnje tudi dejstvo, da je v novi odbor pristopilo več mladih med 17. in 23. letom starosti. Dolores Černic si zato nadeja, da bo sezona prelomnega značaja in da si bo društvo ponovno pridobilo bližino ter pozornost ljudi, ki dajeta pravi smisel slehernemu ljubiteljskemu kulturnemu delu. (af)

ŠTANDREŽ - Razstava v domu Budal

Poklon Spacalu

Društvo KONS in ZSKD ponudila na ogled dela štiridesetih ustvarjalcev

Na odprtju razstave

BUMBACA

Trideset oseb se je udeležilo odprtja razstave Poklon Spacalu v štandreškem kulturnem domu Andrej Budal. Spodbudili sta jo društvo KONS, ki ga sestavljajo likovni ustvarjalci s Tržaškega, in Zveza slovenskih kulturnih društev, pri uresničevanju zamisli pa je sodelovalo Kulturno društvo Oton Župančič, ki pobudo gosti v svojih prostorih in jo bo dodatno opredelnilo. Pozdrav prisotnim je posredoval najprej društvena predsednica Katja Gaeta, nato je v imenu ZSKD spregovoril David Peterin, sledila je predstavitev, ki jo je opravila članica KONS-a Tatjana Tavčar, zadnji pa je spregovoril Pavel Hrovatin, nagrajenec razpisa na temo Spacialove stoltnice rojstva. Prireditelji so pogrešali prisotnost Spacialovih sorodnikov. Po že opravljenih napovedih naj še enkrat seznanimo bralce, da je za Poklon prispelo svoja za to priložnost namenska dela okrog 40 ustvarjalcev in ustvaralk, ki so se vsi držali predloženega formata 30x30 centimetrov površine. Štirje so prispevali skulpture. Ta ogled in dojetje vseh sporočil je potreben kar nekaj časa, saj so pristopili zelo različni.

Razstava bo odprta po urniku, ki je naveden v malih oglasih, 19. decembra zvečer pa bo v istem umetniško okrašenem prostoru potekala društvena praznična prireditev. Božičnico, ki se bo pričela ob 20.30, bodo oblikovali otroški pevski zbor Oton Župančič, mladinska vokalna skupina Vrh sv. Mihuela, pevski zbor Društva upokojencev za Goriško in vokalna skupina Sraka. (ar)

GORICA - Urica Darilo za ježka

Jutri v Feiglovi knjižnici

Dajmo otroku pravljico! Ta bi lahko postal moto pravljičnih uric v Feiglovi knjižnici v Gorici, kajti pravljice so pomembne za otroka kot hrana, saj mu prav tako pomagajo krepko in zdravo rasti in razumeti svet okrog sebe. V Feiglovi knjižnici so prejšnji teden nakupili veliko novih pravljic za vse okuse in starosti. Največ jih je seveda z božično tematiko. Ker bo knjižnica med prazniki zaprta, pohitite v KB center in izberite si kup najlepših za vse praznične dni. Priložnost za obisk knjižnice in izposojo knjig, pa jo ponuja tudi zadnje srečanje s pravljico v letu 2007. Jutri ob 18. uri bo namreč na vrsti zadnja pravljica v tem letu in hrkati tudi božična pravljica. Luisa Gergolet bo pripravovala zgodbo o že znanem Matlem ježku, ki bo tokrat dobil nepričakovano božično darilo. Naslov nosi Nekega zimskega dne. Prisrčno vabljeni vsi otroci, ljubitelji pravljic.

GORICA - ENAIP Uspešno projektno vodenje

Zahteva po hitrem odzivanju na gospodarske spremembe, pomen inovacije in nenehnega prilaganja potrebam vse bolj zahtevnih porabnikov, to so glavni vzroki vse večjega zanimanja za sodobne menedžerske tehnike, ki slonijo na projektnej vodenju, prisotrem tudi pri slovenskih podjetjih v Italiji. Katere pa so paradigmne uspešnega vodenja projekta in kako naj se udejanjajo v organizacijah, ki delujejo na različnih področjih? O tem bo tekla beseda jutri ob 16. uri v palači Alvarez v Gorici (v ulici Diaz) na strokovnem srečanju, ki ga prirejata zavod ENAIP iz FJK in Videmska univerza. Uveljavljeni menedžerji bodo predstavili svoje izkušnje v spoprijemanju s časovnimi in stroškovnimi zahtevami projektov ter o pomenu komuniciranja in ekipnega dela. Posvet so organizirali obiskovalci tečaja Tehnike projektnega vodenja, ki ga je priredil goriški zavod ENAIP.

DOBRODOŠLA EVROPA

21. 22. DECEMBER - DICEMBRE - DICEMBAR 2007

21. 12. 07

19.30

s PEČ al MIRENSKI GRAD _da PEČ al CASTELLO DI MERNA _di PEČ al CISTIEL DI MERIN

EVROPSKA BAKLADA _FIACCOLATA EUROPEA _FOGOLADE EUROPEANE

21.00

MIRENSKI GRAD _CASTELLO DI MERNA _CISTIEL DI MERIN GRUPPO MUSICUM

KONCERT SAKRALNE GLASBE _CONCERTO DI MUSICA SACRA

CONCIERT DE MUSIQUE SACRE

22. 12. 07 – 21.00

KRMIN_CORMONS_CORMÖNS / TRG 24. MAJA_PIAZZA XXIV MAGGIO_PLACE XXIV MAI

KOČANI ORKESTAR (Makedonija)

KONCERT ROMSKIE GLASBE _CONCERTO DI MUSICA TZIGANA _CONCIERT DE MUSIQUE ZIGAÑARE

PROVINCIA DI GORIZIA _POKRAJINA GORICA _PROVINCIE DI GURIZE

www.provincia.gorizia.it

v sodelovanju z Občinami Miren-Kostanjevica, Sovodnje ob Soči, Doberdol, Krmin, Bedia

GORICA - Uspešno zaključen mednarodni projekt

Cela dvorana je zapela, saj je ljudsko izročilo trdoživo

Dve leti so raziskovali življenje in navade ljudi od Trnovske planote do Krasa

Domači pevci
iz Lokovca na odru
centra Bratuž

FOTO N.N.

V Kulturnem centru Lojze Bratuž je v petek potekala predstavitev knjige in zgoščenke z naslovom »Je žalostna, ma je lepa ta pesem«. V novoizdani publikaciji je zbrano ljudsko izročilo v besedi in glasbi z območja Krasa, Brd, Trnovske planote in s področja ob Soči in Vipavi. Knjiga ponuja 245 pesmi v besedi in glasbi in pripovedke, izstevanke ter posmehulje, na priloženi zgoščenki pa je še 42 posnetkov. Publikacija je bila izdana v sklopu mednarodnega projekta z naslovom »Ljudsko izročilo v besedi in glasbi« v okviru programa Interreg IIIA Italija-Slovenija 2000-2006, in njej pa so poimensko in s fotografijami predstavljeni tudi vsi informatorji, ki so sodelovali pri zbiranju gradiva in ga nadgrajevali s svojimi spomini.

Predstavitev publikacije in hkrati svečanost ob uspešnem zaključku projekta se je začela s pozdravnim nagovorom predsednice Kulturnega centra Lojze Bratuž Franke Žgavec, ki je povedala, da je čezmerni prostor bogat s kulturno dediščino in ljudskim izročilom, znanje s tega področja pa je še precej razpršeno in gradivo ni primerno arhivirano. Dodala je še, da so se prav zaradi tege pred dvema letoma v Kulturnem centru Lojze Bratuž odločili za raziskavo na tem področju. Poudarila je, da je k tej povodi pristopilo več kulturnih organizacij iz goriške pokrajine ter ustanov iz Slovenije s skupno željo, da bi se nabranlo

gradivo ohranilo skozi čas in da bi bila urejena celostna zbirka, ki bi se v času dopolnjevala, bila dostopna raziskovalcem in ljubiteljem glasbe pa tudi širši javnosti. Izrazila je tudi obžalovanje nad dejstvom, da so imeli za pripravo projekta tako malo časa, a vseeno dovolj, da so delo uspešno pripeljali do zaključka. Posebej se je zahvalila strokovnemu sodelavcu z Glasbenonarodopisnega inštituta in Inštituta za slovensko narodopisje iz Ljubljane ter vsem zbirateljem, informatorjem in drugim sodelavcem, ki so dragocenosti iz ljudske zakladnice rešili pred pozabom.

O projektu, ki ga je financirala Evropska unija, in njegovem rezultatu sta na predstaviti spregovorili tudi Marija Klobčar, višja znanstvena sodelavka GNI ZRC SAZU, kjer so prepisali vse glasbene zapise in pesmi ter uredili izbor posnetkov, in Viljena Devetak, ki je uredila publikacijo. Prva je zbranim povedala, da je bilo goriško območje vključeno že v prvo sistematično izdajo slovenskih ljudskih pesmi, v zbirko Slovenske narodne pesmi, ki je začela izhajati leta 1895. Poudarila je tudi, da je bila posebnost položaja ljudske pesmi na Primorskem predvsem v tem, da je petje zaradi neposredne navzočnosti italijanske kulture kot kulture politično močnejšega naroda zelo kmalu in zelo izrazito dobilo narodno-manifestativni pomen.

Viljena Devetak je o zbirki povedala, da je v njej predstavljena podoba goriškega človeka, njegov način življenja nekoc in danes. Poudarila je, da so dve leti raziskovali življenje in navade ljudi od Trnovske planote do Krasa, in da je 75 informatorjev zbrali toliko gradiva, da vsega ni bilo mogoče objaviti v eni izdaji. Vanjo so vključili le pesmi in pripovedke, vse ostale zapise pa so shranili in jih bodo morda izdali kdaj kasneje. V zvezi s tematiko zbranih zapisov je povedala, da si pesmi in povedke v poglavjih sledijo glede na to, kdaj so si jih ljudje peli oziroma pripovedovali, in sicer v otroštvu in mladosti, ob poroki, rojstvu, smrti, naboru in odhodu k vojakom, ob praznikih ter ob najrazličnejšem kmečkem delu.

V kulturnem programu so nastopili Domači pevci iz Lokovca in pravljica Ljuba Jenče ter otroci, ki so zbranim predstavili nekaj izstevank, pregorov in zbadljivk. Na harmoniku je dvakrat zaigral Darko Bratuž, daljni sorodnik Lojzeta Bratuža, po katerem nosi center ime. Kulturni program se je zaključil tako, da je cela dvorana centra Bratuž pela skupaj z Ljubo Jenče in Domačimi pevci iz Lokovca, kar je najlepši dokaz za to, da se ljudsko izročilo zaenkrat kar dobro ohranja. S knjigo in zgoščenko »Je žalostna, ma je lepa ta pesem« bo to še toliko lažje.

Nace Novak

DOBERDOB - Počastili 40-letnico smrti »Che« Guevere

Nežni revolucionar

Černic: »Kakor je mislil, tako je govoril, kakor je govoril, tako je delal«

»Nežni revolucionar.« Tak je bil po besedah profesorja Karla Černica Ernesto »Che« Guevara, ki so ga 9. oktobra leta 1967 ubili v bolivijski vasi Iguaera. Ob 40-letnici njegove smrti so se mu z dvema večeroma poklonili v Modra's galeriji v Doberdobu; v sredo je Mladinski odsek društva Jezero vrtel film »»I diari della motocicletta«, v če-

KARLO ČERNIC
BUMBACA

del glavnega nasprotnika osvobajanja gospodarsko in politično podjarmljenih držav Južne Amerike in Afrike. »V svojem nasprotovanju Združenim državam je bil nepopustljiv,« je povedal Černic in citiral francoskega filozofa Jean-Paula Sartra, ki je Guevaro imel za najpopolnejšega človeka takratne dobe. Sartr je Guevaro intervjuval leta 1960 na

Kubi, cenal pa ga je prav zaradi njegovega boja proti ZDA, ki so bile za »Cheja« glavni sovražnik zasužnjeneih držav. »Tudi, če je mogoče Sartr nekoliko pretiraval, smo nedvomno pred 40. leti izgubili plemenitega človeka,« je poudaril Černic, ki je v svojem predavanju med življenjepis vključil tudi več znanih citatov. Med drugim je omenil Guevarov poseg na OZN in spomnil, kako je »Che« nagovarjal otroke, da je največja lastnost revolucionarja čutiti krivico, ki doleti sočloveka. Predavanje je bilo dobro obiskano, ob njegovem zaključku pa so se prisotni s Černicem še naprej govorjali o življenju velikega revolucionarja, ki se je tudi za časa svojega bivanja na Kubi odrekal vsem privilegijem in dosledno stal na strani preprostih ljudi.

GORICA - V Kulturnem domu skupina s Sardinije

Skrivnostna Andhira

Ljudski napevi se prepletajo s sodobnimi glasbenimi zvrstmi in De Andrejevimi motivi

Pevka skupine Andhira

Etno-folk skupina Andhira iz Sardinije je že drugič v letosnjem letu očarala občinstvo goriškega Kulturnega doma. V sardinskem jeziku je pojem Andhira prepletzen z nomadstvom oz. s skrivnostnim mestecem na južni obali Sardinije, ki so ga so morski gušarji opustošili. Skupina pa je tesno povezana ravno s to vsebino, v kateri se motivi sardske ljudske glasbe prepletajo z iskanjem sodobnih glasbenih prijemov. Obenem skupina Andhira na svojvrstni način izvaja pesmi pokojnega, a še vedno izredno popularnega italijanskega kantavtorja Fabrizia De Andreja, pri katerih izstopa še posebej vsebinski čut glasbenega izražanja.

Kakovostno in originalno glasbeno manifestacijo so priredili Glasbena matica, goriški Kulturni dom, združenje Sardincev iz Gorice in glasbeno združenje Folkclub Buttrio. Uvod v koncert skupine Andhira je bil ravno tako zanimiv in občuten, saj je potekal štirjevično. V slovenščini je pozdravil ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, sledil je italijansko-furlanski pozdrav Marca Miconija iz Vidma, v sardinskem jeziku pa je prisotne nagovoril predsednik združenja Sardincev iz Gorice, Angelo Gelsomino. V uvodnem delu večera je kulturna zadruga Maja izročila priznanje »Across the border« predsedniku združenja Folkclub Buttrio Marcu Miconiju, ki je v zadnjih petih letih v okviru tega glasbenega projekta sodeloval tako z zadrugo Maja kot s Kulturnim domom pri 25 koncertih. Po koncertu je srečanje z glasbeniki potekalo na goriškem sedežu deželnega združenja Sardincev, v dvorani Zlatega pajka, ki jo goriški Slovenci hranijo v trajnem v spominu, saj so tam veliko let potekale slovenske športne in kulturne dejavnosti.

Gregorčičeva proslava

Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela prireja danes ob 16.45 v centru Danica Gregorčičeve proslavo - Poklon Ljubki Šorli. Nastopila bosta otroški pevski zbor in mladinska vokalna skupina PD Vrh sv. Mihaela. Sledila bo gledališka uprizoritev intervjuja, ki ga je pred leti opravila Marija Češčut z Ljubko Šorli; pogovor je oddalj Radio TrstA, leta 2002 pa je bil vključen v knjigo Pogovori iz srca. Večer v režiji Tatjane Devetak bo sklenil nastop deklaške vokalne skupine Emul iz Postojne.

Praznik miru in prijateljstva

V štandreški cerkvi bo danes ob 14.30 Praznik miru in prijateljstva. Nastopili bodo otroci iz štandreškega vrtca in osnovne šole Fran Erjavec, učenci osnovne šole Ivana Roba iz Vrtojbe in MePZ Štandrež. Prodajali bodo voščilnice in božične kompozicije, ki so jih izdelali otroci iz Štandreža in Vrtojbe oz. štandreške žene, izkušnje prodaje pa bodo namenili zvezni Unicef.

Valenti pokrajinski tajnik

Na pokrajinskem kongresu Forza Italia je bil izvoljen za pokrajinskega tajnika bivši goriški župan in pokrajinski komisar stranke Gaetano Valenti.

Obnovili bodo goriški trg

Deželna vlada FJK bo na podlagi programskega dogovora z ministrstvoma za gospodarski razvoj in infrastrukture dodelila 1.245.806 evrov za urbanistično preureditev trga Sv. Antonia v Gorici, ki ga bodo med drugim novo prečakovali; občina bo k temu dodala 70.194 evrov.

Knjiga o dveh Goricah

V državni knjižnici v Gorici bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo »Gorizia-Nova Gorica: niente da dichiarare«, ki jo je napisal novinar časopisa Il Piccolo Roberto Covaz; gost bo novinar časopisa La Repubblica Paolo Rumiz.

Drobtinice v Doberdobu

Na sedežu društva Jezero v Doberdobu bodo jutri ob 20.30 predstavili knjigo Drobtinice iz goriških šeg in navad, ki jo je napisal Zdenko Vogrič; ob avtorju bo prisoten Aldo Rupel.

EurArt v hiši Morassi

V hiši Morassi v grajskem naselju v Gorici se bo danes ob 17.30 začela izrazna umetniška razstava društva Graphiti EurArt. Različna umetniška izražanja bodo predstavili Bona Baraldi, Cristina Bonnes, Cristian Bortolossi, Gianluca Coren, Emanuela De Biasi, Alfredo De Locateli, Fabio Lescak, Roberto M. Masini, Mauro Mauri, Giuliana Pais, Jurij Paljk, Loreda Prinčič, Salvatore Puddu, Ignazio Romeo in Michele Samari. Razstava bo na ogled do 2. decembra vsak dan razen praznikov med 16.30 in 18.30. (vas)

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

Abonma ljubiteljskih skupin
Štandrež 2007

Prešernovo gledališče Kranj
in KUD Janko Krmelj

Nena Močnik

VIŽE INU GRIŽE
mjuzikl

Zgodba, sestavljena iz ljudskih pesmi,
ki jih pojejo in godejo 4 igralci in
znana skupina Ana Pupedan

Danes, 16. decembra,
ob 17. uri,
župnijska dvorana
Anton Gregorčič v Štandrežu

Napovedana predstava »Butalci« odpade

K.D. O. ŽUPANČIČ

vabi vse člane,
priatelje in društva na

BOŽIČNICO
V SREDO, 19. DECEMBRA
OB 20.30 V
KULTURNEM DOMU "A. BUDAL"

Večer bodo popestrili:

otroški glasovi OPZ "O. Župančič",
mladinska vokalna skupina
Vrh sv. Mihaela,
pevski zbor goriških upokojencev
ter vokalna skupina Sraka.

Ob prilici bomo nazdravili
starem letu in pozdravili novo.

Toplo vabljeni!

SKD Hrast

v sodelovanju z
MoPZ Fantje izpod Grmada
in z župnijo sv. Janeza Krstnika

prireja

ZBOROVSKI
KONCERT

Nastopa

APZ Tone Tomšič
iz Ljubljane

Koncert bo uvedel

MePZ Hrast iz Doberdoba

danes, 16. decembra,
ob 19.30

v cerkvi sv. Janeza Krstnika
v Štivanu

Pod pokroviteljstvom
Zveze slovenske katoliške prosvete
Vabljeni!

PD Vrh sv. Mihaela

prireja

GREGORČIČEVO
PROSLAVO
poklon LJUBKI ŠORLI

»A moje misli v davni čas bežijo ...
... in dni otroških si nazaj želijo.«

Sodelujeta z recitalom in petjem

otroški pevski zbor

Vrh sv. Mihaela,

mladinska vokalna skupina

Vrh sv. Mihaela;

gost večera

Dekliški pevski zbor

Elum iz Postojne

DANES, 16. DECEMBER

OB 16.45 V ŠKC DANICA

NA VRHU SV. MIHAELA

PIHALNI ORKESTER »KRAS«
iz Doberdoba

prireja

BOŽIČNO
NOVOLETNI
KONCERT

dirigent

Patrick Quaggiato

župnijska dvorana
v Doberdobo
v nedeljo, 23. decembra
ob 18.00

Toplo vabljeni!!!

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

vabi na predstavitev treh knjižnih izdaj na športno tematiko,
spletne strani SPDG in zgoščenke o abecedi nogometne igre

v sredo, 19. decembra 2007 ob 19. uri
v malo dvorani Kulturnega doma v Gorici

MALI SLOVAR ŠPORTNIH IZRAZOV

Tiskano v okviru projekta "Sport podira meje".

Šifra projekta BA/FVG32592, Program pobude skupnosti Interreg IIIA
Italija-Slovenija, 2000-2006

ZBORNIK SLOVENSKEGA ŠPORTA V ITALIJI

Avtor: Branko Lakovič

NOGOMETNI PRIROČNIK

Založba ZTT

SPELTNA STRAN SPDG

ZGOŠČENKA O ABECEDI NOGOMETA

Avtor: Dario Frandolič

Slovenski center za
glasbeno vzgojo
Centro sloveno di
educazione musicale
EMIL KOMEL

V.le XX Settembre, 85
34170 Gorica - Gorizia
tel. +39 0481547569
tel./fax +39 0481532163
e-mail: scgvkomel@tin.it

BOŽIČNICA 2007

Učenci igrajo, pojejo in plešejo

Ponedeljek, 17. decembra, ob 19. uri

MIREN - Dvorana Gnidovčevega doma duhovnih vaj na Mirenskem gradu

Torek, 18. decembra, ob 19.30

ŠTANDREŽ - Župnijska dvorana

Sreda, 19. decembra, ob 19. uri

GORICA - Komorna dvorana KC Lojze Bratuž

Četrtek, 20. decembra, ob 17. uri

DEVIN - Sedež zborov

Petak, 21. decembra, ob 16.30

PLEŠIVO - Osnovna šola L. Zorut

Petak, 21. decembra, ob 17.30

DOBERDOB - Župnijska dvorana

Petak, 21. decembra, ob 19.30

GORICA - Komorna dvorana KC Lojze Bratuž - Razredni nastop prof. Gadžijeva

POZDRAV GORIŠKI BREZ MEJA - Sobota, 22. decembra, ob 17. uri

GORICA - Velika dvorana KC Lojze Bratuž

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na-
slednje bencinske črpalke:

GORICA

ESSO - Ul. Aquileia 40

ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77

ERG - Ul. San Michele 57

AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ

SHELL - Ul. Boito 43

AGIP - Ul. Matteotti 22

ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN

OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE

SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE

AGIP - Ul. Redipuglia, na državnem ce-
sti 305 km 14+

ŠTARANCAN

AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN

AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

AGIP - Ul. Aquileia 34

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, korzo Italia 89, tel. 0481-
531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio
70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, trg Republike 16, tel.
0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANU

DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-
90026.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU

RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-
76039.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.45 -
20.10 - 22.15 »Natale in crociera«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.30 - 20.00 - 22.00

»La bussola d'oro (The Golden Com-
pass)«.

Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.15 - 22.10

»Una moglie bellissima«.

CORSO Rdeča dvorana: 15.30 - 17.45 -
20.00 - 22.15 »Nella valle di Elah«.

PROSLOV GORIŠKI BREZ MEJA - Sobota, 22. decembra, ob 17. uri

GORICA - Velika dvorana KC Lojze Bratuž

Šolske vesti

SDZPI IN KMEČKA ZVEZA GORICA

sporočata, da je v teku vpisovanje na
tečaj »Upravljanje kmetijskega pod-
jetja« (40 ur); informacije na tajništvu
zavoda od ponedeljka do petka med
9. in 13. uro in na tel. 0481-81826 ali
go@sdzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da bosta v kratkem
začela tečaja nemščine - osnovna
stopnja A1 (48 ur) in osnovna stopnja
A2 (72 ur) ter hrvaščine - osnovna
stopnja A1 (80 ur). Na razpolago
je še nekaj prostih mest; informacije
na goriškem sedežu SDZPI v Gorici,
korzo Verdi 51 (KB center) od pone-
deljka do petka med 9. in 13. uro (tel.
0481-81826, go@sdzpi-irsip.it.).

DRUŠTVO SLOVENSKEGA ŠPORTA
V ITALIJI Branka Lakoviča bodo na
Goriškem predstavili v sredo, 19. decem-
bra, ob 19. uri v malo dvorani Kul-
turnega doma v Gorici (Ul. Brass 20).

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo
redni občni zbor danes v bazovskem
domu v Bazovici ob 9.30 v prvem sklicu
v malo dvorani Kulturnega doma v Gorici
(Ul. Brass 20).

NOVA GORICA: 19.00 »Sedem dni
skomin«; 21.00 »Sicko«.

KAMPOVNI KONCERT

Modra dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 -
22.15 »La musica nel cuore - August
Rush«.

Rumena dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 -
22.15; »Matrimonio alle Bahamas«.

TRŽIČ: KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.40 -
20.00 - 22.15 »Natale in crociera«.

Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.20

»Una moglie bellissima«.

N

NEDELJSKE

Dogajanja zadnjih dni so z delno novega zornega kota osvetila eno najhujših kriznih žarišč v Evropi, Zahodni Balkan. Svet zunanjih ministrov Evropske unije in nato Evropski svet sta namreč s svojimi sklepi nakazala nove možnosti rešitve balkanskega vozla, ki vsebujejo sicer vrsto neznank, vendar kažejo na voljo, da po skoraj dveh desetletjih države Zahodnega Balkana, ki so nastale na pogorišču nekdanje Jugoslavije, vidijo pred seboj izhod iz tunela.

Sprememba, ki kaže na velike novosti, se je zgodila v prejšnjih dneh. Teden, ki se končuje, je bil zelo intenziven in privedel je do novih ugotovitev, ki so jih države članice Evropske unije oblikovali v okviru svoje zunanje politike in sprejeli v dveh pomembnih dokumentih: v zaključkih ponedeljkovega zasedanja Odbora ministrov za politične zadeve in zunanje odnose in v sklepnu dokumentu petkovega zasedanja Evropskega sveta.

Vendar se je sedanja faza začela verjetno prej, na konferenci o Bližnjem vzhodu, ki so jo Združene države Amerike sklicale ob koncu novembra v Annapolisu. Na tej konferenci je nastopilo kakih 50 državnikov z vsega sveta; navidezno se tam ni zgodilo nič posebnega, vendar pa je bila velika novost v tem, da so po skoraj osmih letih Američani prevzeli odgovornost za mir na Bližnjem vzhodu. Vse od neuspelega poskusa predsednika Billa Clintonja v Camp Davidu, to je od leta 2000, se ZDA niso aktivno angažirale za mir na Bližnjem vzhodu. Tudi Izraelu ni bilo veliko do tega, kot da bi mu neurejeno stanje nekako prijalo, Palestinci pa so po Arafatovi smrti zašli v hude medsebojne konflikte. Sedaj pa je videti, da se je stanje spremenilo in da so Američani primereno pritisnili na Izrael, da je pristal na resne pogovore. O resnosti priča tudi soglasje o trditvi, da morajo Palestinci imeti lastno državo in velika volja, da se Palestincem pri tem pomaga; jutri bo v Parizu donatorska konferenca, na kateri bo govor prav o tem. Seveda je še prezgodaj, da bi napovedovali uspešen konec procesa, ki se je začel v Annapolisu, vendar tokrat obstaja volja, da bi se to res zgodilo.

Ob tem pa so Američani postavili na mizo drugo vprašanje: če je Bližnji vzhod ameriška domena, potem je Zahodni Balkan evropska domena. In to vprašanje je sedaj na mizi evropskih voditeljev večji meri in z večjo odgovornostjo kot kdajkoli prej. Tako se je zgodilo, da sta bila Kosovo in Srbija tokrat res v ospredju zasedanja evropskih institucij, medtem ko je Bližnji Vzhod skoraj izginil: zaključki Sveta ministrov za politične zadeve in zunanje odnose ga ne omenjajo niti z besedico; glede na dejstvo, da je bilo to prvo zasedanje po Annapolisu, ni veliko možnosti za ugibanje; zadeve so precej jasne.

Kosovo naj bi torej poslej postalo zadeva Evropske unije. To pa pomeni, da postane evropska zadeva tudi ves sklop problemov, ki zadevajo Zahodni Balkan. Tu so namreč še številna druga odprta vprašanja, od Bosne in Hercegovine do Makedonije in seveda do Srbije. Čeprav velja načelo, da Evropska unija obravnava vsako državo posebej, pa nihče ne more razmišljati o teh državah kot o ločenih problemih, saj so med seboj tesno povezane. Skratka, ni mogoče rešiti enega samega problema, ne da bi vzporedno reševali in rešili tudi ostale. Tega se sedaj menda vsi zavedajo in gre s tega vidika za novo razumevanje in za nov odnos do tega dela Evrope.

O Kosovu, če naj začnemo z verjetno najtršim orehom, kroži v zadnjih

dneh kar nekaj scenarijev. Seveda ni znano, ali je kateri izmed teh pravi, saj gre zelo verjetno za običajne politične špekulacije, za preizkušanje reakcij na tako ali drugačno strategijo. Nekaj pa se je že zgodilo oziroma se ni zgodilo: vsi so za 10. december napovedovali enostransko razglasitev neodvisnosti Kosova, do te pa ni prišlo. Kosovsko vodstvo, ki je bilo izvoljeno na zadnjih volitvah, je nenavadno mirno; sicer pa so bile volitve dokaj neuspešne, če pomislimo, da je udeležba komaj presegla 40 odstotkov. 10. december je minil polnoma mirno.

Vendar je vsem jasno, da sedanje stanje na Kosovu ne more trajati v nedogled. Pravijo, da je sedanji francoški zunanjji minister Bernard Kouchner, ki je bil prvi upravitelj Kosova po vojni leta 1999, že takrat ocenil, da Kosova ne bo mogoče nikoli več spojiti s Srbijo. Navsezadnje je v tej nekdani jugoslovanski pokrajini Srbov le kakih 5 od-

stotkov prebivalstva, torej relativno majhna manjšina.

Tu pa se postavlja prvi problem. Danes so Srbi na Kosovu zaprti v svojih vaseh kot v nekakšnih taboriščih. Zapustijo jih lahko samo ob spremstvu mednarodnih sil, ki sicer odlično delujejo, vendar to ne more biti trajna rešitev. Poleg tega pa bo treba zajamčiti tudi obstoj kulturnih spomenikov, pravoslavnih samostanov, ki so biseri arhitekture ter z bogatimi freskami in ikonami tudi kulturni spomeniki svetovnega pomena. Sploh ni mogoče razmišljati, da bi kateri od teh spomenikov ne bil ohranjen.

Tu so se seveda pojavile razne špekulacije, med drugimi tudi predlog, da bi srbske enklave odcepili od Kosova in jih pridružili Srbiji; ta predlog pa so takoj opustili, ker so začeli Srbi v Bosni in Hercegovini v Republiki srpski že tiskati glasovnice za odcepitev, Albanci v Makedoniji pa že dolgo razmišlja-

jo o priključitvi Kosovu. To pa bi ponovno odprla balkanski konflikt. Zato o odcepitvi Srbov od Kosova v mednarodni javnosti ne razmišlja nihče.

Vendar razglasitev samostojnosti in mednarodno priznanje Kosova tudi ob morebitnih jamstvih za srbsko prebivalstvo ni tako enostavna zadeva. Kosovo namreč samo ne more delovati; potrebuje izdatno pomoč iz tujine, tako vojaško kot organizacijsko in upravno. Priznanje neodvisnosti torej samo po sebi še ne pomeni veliko, če ni opremljeno z mehanizmi, ki bodo Kosovu omogočili, da postane prava država. Kosovarji sami pa tega niso sposobni: brezposelnost na Kosovu danes dosega 60 odstotkov, pri čemer je Kosovo zelo mlada država, saj je poprečna starost prebivalstva 26 let, med najnižjimi v Evropi, če ne celo najnižja. Socialni in politični problemi se torej prepletajo in enostavne rešitve kratko malo ni.

Omenili smo Bosno in Hercegovino ter Makedonijo. V BiH so s težavo dosegli dogovor o zvezni policiji oziroma o sodelovanju policijskih sil v državi; to je omogočilo podpis stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma z Evropsko unijo, pot naprej pa vodi strmo navzgor. BiH je sicer ena sama država, deluje pa kot dve ločeni entiteti.

V Makedoniji, ki se prebjaja iz krize v krizo, pa je poleg prisotnosti Albancev problem tudi ime: Grčija namreč ne priznava imena Makedonija, ne priznava pa tudi standardnega imena FYROM, Bivša jugoslovanska republika Makedonija. Pojavile so se nekatere inačice, med temi je francoski tisk omenjal možnost imena Nova Makedonija, vendar je zaenkrat problem vsaj navidezno nepremostljiv. Sedaj namreč makedonski politiki niso sposobni takega koraka, kar pomeni, da bo njihovo vključevanje v EU in tudi v zvezo NATO naletelo na grški veto.

Najtrši oreh pa bo vsekakor Srbija. Ta država se sooča z notranjimi političnimi težavami, s problemi v zvezi z mednarodnim sodiščem v Haagu, ki zahteva izročitev Radka Mladića, in s travmo, ki jo bo pomenilo izgubo Kosova. Priznanje Kosova bi izvalo ostre proteste in destabilizacijo v Srbiji, nepriznanje bi vodilo k destabilizaciji in morda k novemu terorizmu na Kosovu. Poleg tega so v Srbiji pravkar razpisali predsedniške volitve.

Da bo vse še bolj zapleteno, je treba omeniti stališče Rusije, ki odločno podpira Srbijo in se upora priznanju Kosova, zavedajoč se, da ima sama doma nekaj podobnih problemov, začenši s Čečenijo.

V tem stanju so ZDA pustile ta trd oreh Evropi, ki se sedaj znašla pred nujnostjo, da odloča. Kajti, tega se vsi zavedajo, ohranitev sedanjega stanja v nedogled ni mogoče.

Rešitev je samo ena: zagotoviti vsem državam Zahodnega Balkana evropsko prihodnost in torej pospešiti vključevanje vseh držav v Evropsko unijo. To bo dolg postopek, zelo dolg, vendar verjetno edini, ki bo zagotovil stabilnost te regije.

Otdot tudi novi sklepi Evropske unije. V dokumentu, ki so ga v petek odobrili na Evropskem svetu, je že nakanala pot, po kateri naj bi reševali balkanski vozel. Ob ugotovitvi, da so bile pogajalske možnosti za dosego sporazuma izčrpane, obenem pa, da sedanje stanje na Kosovu ne more trajati, EU poudarja nujnost rešitve kosovskega vprašanja z zagotovitvijo demokratičnega in večetničnega Kosova, ki bo temeljilo na pravnem redu ter na zaščiti manjšin in kulturnih spomenikov.

Prav z namenom, da se prečijo napačna tolmačenja, dokument poudarja, da je kosovski primer edinstven in se po njem ne bo mogoče zgledovati drugod. Po tej ugotovitvi Evropski svet ugotavlja, da je Evropska unija pripravljena na vodilno vlogo na Kosovu, kar bo naredila z evropsko misijo ter s pomočjo pri gospodarskem in političnem razvoju z namenom, da spremlja Kosovo do dokončnega statusa. O tem, kakšen bo ta status, ni govora.

Končno pa dokument govori o Srbiji, kateri namenja daljši odstavek, ki poudarja pomen te države za stabilnost celotne regije ter se zato obvezuje, da bo pospešila njenovo vključevanje v EU, vključno s podelitvijo statusa kandidatke.

Vse to pa kaže na široko zastavljen načrt, ki se ne omejuje samo na Kosovo, ampak teži k stabilizaciji celotnega Zahodnega Balkana. Na vprašanje, ali bo ta načrt uspel, pa enkrat še ni odgovora; verjetno bo treba nanj še kar počakati.

EU PREVZEMA SKRB ZA KOSOVO

Vozel Zahodnega Balkana

BOJAN BREZIGAR

IZLET V TREVISO

TREVISO

Treviso je srednjeveško mestece z obzidjem in stražnimi stolpi. Skozi mesto teče več manjših rečnih tokov, zato bi lahko rekli, da je mestece Benetke v malem. Ob vodi se vrtijo številna mlinška kolesa. Na rečnem otoku so stojnice, na katerih prodajo ribe. Z mostičkov smo v vodi opazovali velike rečne ribe. Ogledali smo si številne palače in cerkve. V mestnem središču je tudi veliko ozkých ulic in trgovin. Kupovali smo spominčke in razglednice.

Učiteljice so nam ponudile bonbončke.

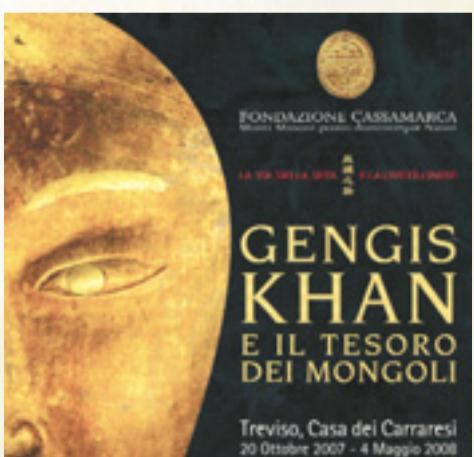
DAN IZLETA: 26. 10. 2007

KRAJ ODHODA: TRŽIČ

VOZILI SMO SE Z VLAKOM

ODPOTOVALI SMO V TREVISO

OGLEDALI SMO SI RAZSTAVO IN M

RAZSTAVA
Na zastavi smo videli: posnetke azijske stepi in mongolskih konjev, princeskin zlat pas, svilena oblačila, nakit, zlato krono z dragocenimi kamni, loke, in puščice, meče, bombe in drugo orožje, šлем in oklep, sedla, jurto, posebne ključe, ščitnik za roko na katerem so držali orla, okrasne predmete in raznobavne vase iz porcelana, porcelanske blazine, kipe in kipce, kitajske barvice, papirnate pole s kitajsko pisavo, slike na svileni podlagi in še veliko zanimivega.

DŽINGISKAN
V Mongoliji, azijski deželi step in puščav je nekoč živel deček TE-MUDŽIN. Bil je sin mongolskega poglavarja. Ko je bil star 9 let, so mu Tatari ugrabili in umorili očeta. Ko je odrastel, je sovražnike premagal in združil vse mongolska plemena pod svojo oblastjo v močno vojsko. Takrat je dobil ime DŽINGISKAN (Gengis Khan), »Vladar vsega, kar leži med oceanii«.

Leta 1227 je Džingiskan umrl: padel je s konja in rana na nogi se mu je okužila. Še danes nihče ne ve, kje je pokopan, ker so konji en cel dan dirjali nad njegovim grobom in zemljo step-tali. Svojim sinovom je zapustil velikansko kraljestvo, ki so ga razširili do Evrope.

MONGOLIJA
Mongolska plemena so se nekoč premikala iz kraja v kraj za svojimi čredami konj, ovac in goveda. Živeli so v okroglih šotorih, ki so jim pravili jurte. Okrogli šotori so lahko zdržali pred silnimi vetrovi. Vhod v šotor je bil postavljen vedno proti jugu. Šotori so jemali s seboj, kadar so se premaknili naprej. Bili so odlični jezdci in lokostrelci.

DŽINGISKANOVA VOJSKA
Džingiskan je izuril najboljšo vojsko tistega časa. Vodil je sijajno konjenico, zavzel je Kitajsko in osvojil vso Azijo. S svojo vojsko je potoval neverjetno hitro. Ljudje so se jih izredno bali. Povsod, kamor so prišli, so mongolski vojščaki plenili in požigali. Bili so odlični lokostrelci. V največjem galopu so lahko napeljali loke, merili in streljali. Loke so izdelovali iz lesa, rogov in kit, zaradi česar so bili ti loki neverjetno močni. Izdelovali so puščice, ki so lahko preboldle oklep in celo puščice z granato na koncu. Uporabljali so tudi novo orožje, ko so dimne bombe in smodnik. Postali so nepremagljivi.

Konjeniki so konje obvladovali z nogami, da so imeli roke proste za bojevanje.

DŽINGISKANOV CESARSTVO

NAJVEČJI OBSEG MONGOLSKEGA CESARSTVA 13. STOL.

KUBLAJKAN IN MARKO POLO
KUBLAJKAN je bil Džingiskanov vnuk, postal je mongolski kan. Osvojil je Kitajsko, Indokino, in skušal je osvojiti tudi Japonsko. Utrdil je trgovske vezi, ki so segale do Sredozemlja. Na njegovem dvoru je živel dolgo let tudi MARKO POLO, sin beneškega trgovca, ki se je s stricem in očetom odpravil na dolgo potovanje na Kitajsko.

Na razstavi smo si ogledali njegovo pismo in potniško dovoljenje, s katerim je lahko prosto potoval po Kublajkanovem cesarstvu.

**Na šolskem izletu
je bilo
zanimivo, zabavno, poučno,
zelo, zelo lepo!!!**

učenci in učiteljice
osnovne šole Alberta Sirka
iz Križa

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE

Milka Martelanc, javna delavka in strokovna pisateljica (1885-1966)

Kdor je kdaj vzel v roke Ženski svet, ki je začel izhajati l.1923 v Trstu, je že v drugem letniku našel v njem zanimivo Modno prilogo. Bila je nekaj posebnega, saj Slovenci do takrat nismo nikdar imeli česa podobnega. Žensko dobrodelno udruženje, ustanovljeno 8.novembra 1922, je imelo že takoj na začetku tri odseke, med njimi Odsek za ročna dela, ki »bo organiziral tečaje za šivanje in krojenje, gojil narodne vezenine in priejal razstave svojih izdelkov.« Glavna zamisel udruženja pa je bilo izdajanje lastnega glasila. Ob zamisli do uresničitve sta pretekla le dva meseca, in že v prvih številki je Ženski svet prinesel, pod naslovom Ročno delo, nasvette in navodila za šivanje elegančnega zimskega ženskega plašča, oblekice za dečka in pletere ženske volnene jopicce. Pripravili so tudi že krojne pole, ki so jih bralke lahko prejele z naročilom na poštni predel št.384. »Pišite tudi svoje želje glede krojev!« poziva udruženje že v prvi številki. Zahetni program je stekel neverjetno hitro. Vse to pa bi ne bilo možno brez agilne in vestransko razgledane in sposobne tajnice Milke Martelanc iz Barkovelj, ki je že pred izidom revije prevzela pri udruženju skrb za odsek za ročna dela, za kar je bila strokovno temeljito pripravljena.

Milka Martelanc se je rodila 5.marta 1885 v Barkovljah pri Trstu. Njen oče Svetko je bil stavbenik, mati Tereza Kanduš pa gospodinja. Osnovno šolo je dokončala v Barkovljah, potem pa je šolanje nadaljevala v zavodu Notre Dame v Gorici. Tam se je poleg klavirja učila tudi tujih jezikov, krojnega risanja, šivanja in slikanja. S to široko izobražbo se je vrnila domov in začela delati v domačem gradbenem podjetju. Najprej v pisarni, pozneje pa se je posvetila tudi risanju načrtov.

Zidarsko podjetje Martelanc so ustavili trije zidarji: Ivan, Anton in Svetko (Santo) Martelanc kaki dve leti pred 1.1890. V nekaj letih se je razvilo v veliko gradbeno podjetje, ki je zaslovelo tudidaleč zunaj Trsta in njegove okolice. Primerjali so ga celo z znanim dunajskim Unionom, in to tudi pri gradnjah državnih poslopij, za katerih zakup je bilo pristojno dunajsko ministrstvo. V letih največjega razcveta je zaposlovalo do 400 zidarjev. Ko so zasipavali morje pod Ščedrono, kjer je potem rastlo veliko lesno pristanišča pa, po izročilu, celo 1.400. Ker so edini v Trstu opravljali tudi podmorska dela, so zaposlili celo potapljače. Postavljalci so npr. tudi pilotne temelje za palačo na Velikem trgu, kjer je danes sedež Prefekture. Zgradili so dokaz za splavitev vojnih ladij v ladjedelnici Sv. Marka, pa še pomole v Gradežu, Pulju in Dalmaciji. V Trstu so med drugim postavili tudi Narodni dom (1903-04) in Ciril-Metodovo šolo pri Sv. Jakobu (današnji sedež Primorskega dnevnika).

V tem velikem podjetju si je vse do konca prve svetovne vojne nabirala svoje prve izkušnje tudi Milka Martelanc. Že med vojno pa se je posvetila tudi javnemu delu. Pridno je pomagala Antoniji Slavkovi pri dobrodelnih organizacijah, ki so poskrbeli, da je dobivalo na Ciril-Metodovih šolah pri Sv. Jakobu brezplačno kosilo kar 700 otrok, na Acquedottu pa 300. S Slavikovo pomočjo so dosegli, da je tržaški Rdeči križ postal že l.1918 na desetedenske počitnice v Švicariji poleg italijanskih tudi skupino slovenskih otrok, ki jih je spremljala Milka Martelanc. Tam je navezala stike z slovenskimi emigrantmi v Ženevi. Preko njih se je povezala z Jugoslovanskim odborom v Parizu, od koder je prejela navodila za Narodni svet v Trstu in Narodno vijeće v Zagrebu. V Trstu, ki so ga medtem že zasedli Italijani, ji je zaradi teh povezav grozila interacija. Umaknila se je v Ljubljano, kjer je delala kot administrativni vodja Pisarne za zasedeno ozemlje. Bila pa je tudi odbornica pripravljalnega in prvega odbora Jugoslovanske matice, Narodnega sveta in Društva za primorske dijake, s tem je svoje delo preusmerila na narodnoobrambno področje in mu ostala zvesta tudi po svojem povratku v Trst (l.1921), saj je v tistih

letih družinsko gradbeno podjetje le še životarilo.

V Trstu je prevzela vodstvo pisarne tajništva Političnega društva Edinost. Že leta pozneje pa je skupaj z devetimi Slovenskimi odšla v Prago, kjer se je posvetila študiju manjšinskega vprašanja in časniškarstva. Čehi so imeli namreč v pokrajinh

neobhodno potrebni. In kje je to, izvemo že v naslednjem stavku: »Npr. pri raznih športih in seveda v slabem vremenu na deželi, kjer ceste niso tlakovane in se nam noge potaplajo v blatu.« K elegantni popoldanski obleki pa obujemo finejše čevlje. Izbera je velika, moderni so tisto leto » v barvi mlečne kave«, nosijo pa se tudi la-

brno ali zlato», beremo v modnih razgovorih. Na koncu pa še, da se brillanti in slični dragulji nosijo samo v večernim toaletam.

Zanimivo je opisano tudi moderno žensko »telesno« perilo: »Pajčevina na pajčevini, da se bojni prijeti v roke, kaj sele oblecí ali celo prati«. Še pred tem pa otožen spomin na preteklost: »Kje ste, zlati časi, ko je mati zapustila hčerki polne omare perila, platnenih rjuh, prtv, finih širokilih in dolgih srajc in drugega«. Že l.1926 so bile moderne rjuhe iz krepešina, (ki so ga takrat še pisali crepe de Chine), pa tudi blazine so bile že svilene. »...Če se to sploh še lahko imenuje postelja«, se sprašuje poročevalka. Potem pa nadaljuje: »In namizno perilo? Ažuriran, bogato vezan, z rumenkastimi dragocenimi čipkami obšit prt, je še podložen z barvano svilo in v vogalih okrašen z enakobarvnimi trakovi, istotako prtiči. Lepo za oko, toda težko, da je tudi prijetno jesti na tako dragocenem prtu, v večnem strahu, da se kaj ne zaamaže.«

Proti koncu 4.letnika izvemo v Modernem poročilu (str. 353-54) tudi marsikaj o krznu, s katerim moda tisto leto ni skopila. Katere živili so morale žrtvovati svojo kožo, da se je z njo ponasaš modna žena? Vrsta je neverjetno dolga: astrahan, oposum, vidra, hermelin, lisica, gazela, tiger, leopard, medved, krt, polh, koza, ovca in žrebe. »Uboge živali!.. In kako dragomoramo plačati njihovo kožo«, še potoži poročevalka.

Ustavila sem se nekoliko dlje ob moderni prilogi iz l.1926, ker nam citati najbolj zanesljivo povedo, kakršne so bile moderne priloge v Ženskem svetu. V Slovenski ženi je Utva tisto leto zapisala, da imamo danes Slovene domaći modni list. »Skromen je, a naš, povsem naš«. Morda je res skromen njegov obseg, nikakor pa tegena ne moremo trditi za vsebinsko, ki je zelo bogata in marsikaj celo razkošna. Z modno prilogi so prihajale med bralke tudi do krojne pole, po katerih so si pridne godopodine začele same krojiti in šivati oble-

z nemško manjšino že takrat dobro organizirane narodnoobrambne organizacije. Takoj po povratku se je z Antonijom Slavkovo lotila priprav za Žensko dobrodelno udruženje in ob ustanovitvi prevzela v njem tajniško mesto. Ko je začelo l.1923, izhajati društveno glasilo Ženski svet, je postala njegova upravnica in že naslednje leto tudi urednica Modne priloge, ki jo je zasnovala zelo široko in prilagodila našim slovenskim potrebam. Modna priloga je potem začela izhajati štirikrat letno, da so bile bralke, posebno pa naročnice, pravočasno obveščene o vseh modnih novostih. Spomladanska priloga je izšla februarja, poletna maja, jesenska avgusta, zimska pa oktobra. O modi je že v 2.letniku pisal France Debevec. K oblikovanju priloge ročnih del je Martelanceva takoj pritegnila ugledna imena s tega področja. Prava umetnica na tem področju je bila gdč. Špelca Mlačič, iz Slovenigradca sta bili strokovnjakinji Minka Sovre in Mila Šentjurc in še nekaj drugih. Tudi sama Martelanceva je bila v tej stroki dobro podkrovana, obvladovala pa je tudi krojno risanje, katerega osnova je dobila že v zavodu Notre Dame v Gorici. Bila pa je poleg strokovnega znanja o ročnih delih, vezenju, pletenju, kvačjanju in risanju tudi odlična organizatorka, ki je razpredla svoje mreže po vsej Sloveniji, čeprav je bil glavni namen in cilj revije usmerjen na tisti del Primorske, ki je prišel pod italijansko upravo.

Že bežni pogled v Modne priloge Ženskega sveta, nas presenetl z drznimi in zahtevnimi modeli ženskih oblek in plaščev. V četrtem letniku je v Prilogi za pomlad 1926 (str. 4) v članku Razgovori o modi, odstavek, kjer piše: »Za cesto velja še vedno pravilo: čim enostavnejše, tem elegantnejše. Zato so pa večerne obleke razkošnejše. Z dragocenimi svilami in baržuni tekmujejo še dragocenejše zlate in srebrne tkanine - lamé in čipke. stekljeni biseri in raznolичne vezenine krasijo večerne obleke. Vezenine so naravnost neizbrisljive.«

Nasveti pa se ne ustavijo pri oblekah, ampak sežejo tudi k čevljem, torbicam in osebnu, posteljnemu in namiznemu perilu. Tu izvemo, da spadajo visoki čevlji v preteklost. Nosimo jih samo tam, kjer so

kasti, temnorjavni in temnomodri. S posebnim poudarkom pa je zapisano še, da so postali rdeči in zeleni čevlji že prenavadni. In torbice? Elegantna dama menja

torbice k vsake vrste obleki, nas pouči Ženski svet. H kostimu se nosijo crne ali temnomodre, popoldne torbice iz svilenega moareja ali z zlatom vtisnjene usnja, zvezče pa starinske, dragocene torbice iz biserov ali vezene. »Tista, ki ni podedovala take torbice od svojih prednic, nosi sre-

ke in plašče, še prav posebno pa so bile navdušene nad oblaci za otroke, saj so bile zelo drage šivilje, ne pa toliko blago in vse, kar je bila za šivanje potrebno. Četrta številka že omenjenega 4.letnika je presenetila bralke s prvo barvno prilogo, že mesec pozneje pa je izšlo na zadnji strani kroj-

ne pole že več predlog za razna ročna dela. Vse to je iz leta v leto rastlo in ponujalo vedno nove zamisli. Marsikatera ženska je naročala najprej samo moderne priloge ali krojne pole in se še pozneje ogrela za revijo in postala njena naročnica, posebno še, ker so bili v njej tudi dobrski kuhrske recepti in vrsta za gospodinjo potrebnih nasvetov glede higiene, likanja, uporabe čistilnih sredstev in še marsičesa.

Naklada revije je iz leta v leto rastla, četrto leto je dosegljala 16.000 izvodov, kar je bilo do takrat za mesečnik največji uspeh na Slovenskem ozemlju. Izkazalo se je, da je ta list res po meri povprečnih bralk. Največ zaslug za tako usmeritev je imela Martelancova. V nasprotju z urednico Pavlo Hočevarjevo, ki si je želela bolj držen feministično naravnalni list, se je zavedala, da časi zanj niso primerni. Fašistični pritisk na vse, kar je bilo slovenskega, je naraščal in ogrožal obstoj tiskane besede, dokler je ni, kljub previdnosti izdajateljic, 1928 zatrl. Ženski svet se je preselil v Ljubljano in z njim je šla poleg urednice tudi upravnica Martelancova in z njom njen oče, saj je tudi nekoč cvetoče gradbeno podjetje Martelanc l.1927 uničil fašizem.

Ženski svet je izhajal v Ljubljani do začetka druge svetovne vojne. Postal je tudi bolj družbeno kritičen, saj ni več visel nad njim damoklejev meč fašizma, vendar tudi podjetna Martelancova ni mogla preprečiti izgubo naročnic, posebno v Italiji, in posledičnih denarnih težav. Zato je uredniški odbor sredi l.1940 prepustil list časopismu podjetju Jutro, ki je hotelo narediti iz njega zabaven meščanski družinski mesečnik, zaradi česar so ga mnoge sodelavke zapustile. Umrl je skupaj z medvojno Jugoslavijo.

Martelancova je bila tesno povezana z Ženskim svetom od njegovega prvega pa vse do zadnjega dne, skupno skoraj 19 let. V Trstu ni imel list nobene možnosti obstoja tudi zaradi kraljevega ukaza št. 384, z dne 28.februarja l.1928, po katerem so morali biti od 1.januarja l.1929 uredniki in izdajatelji vseh vrst listov vpisani v uradni seznam novinarjev (Albo dei giornalisti). 5. člen tega ukaza je določal, da ne more biti v ta sezam vpisan nihče, ki je kakorkoli deloval proti režimu; po tem členu je fašistični sindikat, ki je ta seznam vodil, odbil prošnje vseh naših novinarjev, ki so za vpis zaprosili (Naša žena l.1955, str.73). Od l.1935 je bila Martelancova v Ljubljani tudi odgovorna urednica ŽS. Še prej pa je izdala v samozaložbi dva priročnika, in sicer l.1925 v Trstu Otroško perilo, v katerem so navodila za krojenje, šivanje in vezenje perila za otroke. L.1929 pa je izdala Opremo za neveste, v kateri so navodila za posteljno, namizno in osebno perilo, pa še za zaveso in posteljno pregrinjala. Posebno poglavje je posvečeno okraskom s križi, ki so bili v modi tako za otroške kot za ženske obleke in bluze, poleg tega pa tudi kvačkanim čipkam, kjer so opisane tudi raznovrstne petlje (zanke) in ob risbah natančna navodila za izvedbo. Oba priročnika sta namenjena praktični uporabi, zato v njih ni svilenih rjuh in prtv, ki smo jih našli v modnih prilogah Ženskega sveta.

Medvojne izkušnje z letovanjem tržaških otrok v Švici, so Martelancove po magale tudi v letih po 1918, ko je Udrženje pošiljalo revne iz slabotne otroke, med njimi tudi vojne sirote, v počitnicah na podnebjje, kjer so ji sprejemale slovenske družine, ki so se ponudile na povabilo tržaških odbornic.

Po drugi svetovni vojni je delala Martelancova l.1945 v Ljubljani nekaj mesecev v pisarni za repatriacijo, od jeseni 1945 do konca l.1954 pa je urejala krojno polo pri Naši ženi. Po upokojitvi je živelaj nekaj časa v Voloskem, potem v Domu upokojencev na Jesenicah, in nazadnje v novem Domu upokojencev na Taboru v Ljubljani. Dolga leta se je zanimala za življeno tostran meje, spremljala naše delo in težave, dokler ni 9.oktobra 1966 za vedno odšla. Ostalo je samo še njeno delo na več sto straneh Ženskega sveta. Postalo je del naše kulturne zgodovine.

Lelja Rehar Sancin

CIVILNA INICIATIVA SKUPINE PODPISNIKOV

Graditev novih odnosov med Italijo in Slovenijo

Meja, za katero so se v minulem stoletju spopadale tri generacije Slovencev in Italijanov, izginja. Proces evropske integracije terja opustitev z mejo povezanih nacionalnih interesov, ki jih bo mogoče premostiti z oblikovanjem skupnega ozemlja, nakaterem bosta naša naroda v duhu tekmovalnega sodelovanja skupaj živela v gospodarila ob izmenjavi znanja in kulture. To je iziv stoletja, ki kliče k povezovanju naprednih in sožitju odprtih sil. Podpisniki te izjave prosimo javnost v obeh državah, da jo sprejme kot dobromerni poziv. Predlagamo, da se Slovenci in Italijani, ki živimo na tem prostoru in smo bili v preteklosti največje žrtve zgodovinskih nasprotij, skupaj zavzamemo za to, da bi nove možnosti izkoristili za ustvarjanje produktivnega skupnega življenja in da bi ta prostor, ki je izzival konflikte evropskih razsežnosti, spremenili v območje stabilnosti, miru in sodelovanja.

Za razumevanje odnosa, ki so ga imeli generacije Italijanov do našega prostora, moramo vzeti v roke karto rimske Italije za časa cesarja Avgusta. Njena Zahodna meja je segala daleč v ozemlje današnje Slovenije. Prepričani, da so nasledniki Rimljani, so bili patrioti risorgimenta nosilci ideje, da je to naravna meja njihove domovine, ki da jo je treba ponovno začrtati. Pri tem jih ni motilo dejstvo, da so to ozemlje naseljevali Slovenci, saj so jih videli kot »barbare« in zato dolžne, da sprejmejo »višjo« italijansko kulturo.

Na mit rimskega imperija se je cepil tudi mit Beneške republike in njene gospodijoče vloge na Jadranu, ki da je treba obnoviti, če naj se Italija kot šesta članica vključi v klub evropskih velesil. Ta ambicija je spodbudila odločitev rimske vlade, da leta 1915 stopi v vojno na strani Antante, ki ji je na škodo Avstro-Ogrske s tajnim paktom ponujala »strateško« vzhodno mejo in skoraj vso Dalmacijo. Ob koncu vojne pa se je Italija zaradi poraza pri Kobaridu in zaradi političnih razmer, ki jih je oblikoval predvsem vstop ZDA v svetovni spopad, znašla v kočljivem položaju. Predsednik Wilson ni priznal tajnih pogodb in je zagovarjal pravico samoodločbe narodov, kar je bilo v prid pravkar nastali Kraljevini SHS. Italija je zaradi tega morala sprejeti kompromisno rapsko pogodbo (1920), s katero se je sicer odpovedala Dalmaciji, na severnem Jadranu pa dobila vse, kar je zahtevala.

Posledica takšnega razvoja dogodkov je bil z ene strani naklep čimprejnega potiitaljanjenja novih »slovenskih« podložnikov, z drugi pa občutek opeharjenosti zaradi »pohabljen« zmage. Odtod revanšistična politika, ki jo je v dvajsetih in tridesetih letih vodil Mussolini do Jugoslavije in jo v sodelovanju s Hitlerjem kronal leta 1941 z napadom nanjo. Ko se je dve leti kasneje izkazalo, da Italija ni zmožna nositi bremena tega zaveznštva, je bilo videti, da je njenega nadzora nad severovzhodnim Jadranom konec. Omenjeni prostor so najprej zasedli Nemci, maja 1945 pa Jugoslovani. V tem trenutku, zaznamovanem s porajočo se hladno vojno med Angloameričani in Sovjeti, pa je Italija imela srečo, da se je znašla kot obrambna marka Zahoda na ločnici med obema ideološkima blokoma.

Zaradi prodora partizanskih čet do Soče in poznejšega dogovora med velikimi silami je bila rapalska meja sicer močno popravljena v prid Slovencem, toda ne toliko, da bi zajela njihov celotni etnični prostor, vključno z Gorico in Trstom. Dejstvo, da je bila izrinjena iz Reke, Istre in velikega dela Primorskije, je Italija doživelka kot poniranje, s katerim se še danes ne more sprizgniti. Tudi meddržavni sporazum med Italijo in Jugoslavijo v Osimu je naletel na nezadovoljstvo v delu italijanske politike.

Pomembni razlogi za takšno politiko so vsekaj v dejstvu, da Italija, za razliko od Nemčije, ni zmogla svoje katarze po drugi svetovni vojni. Mlajšim generacijam italijanskega prebivalstva so bile prikrite mračne strani njenega ravnanja v preteklosti. V zadnjih desetletjih se je v bistvu nadaljeval italijanski mačehovski odnos do slovenske manjšine, po osamosvojitvi Slovenije pa do nje pogosto nepriajzna politika. Ob

takšnem zgodovinskem razvoju se na obeh straneh ni bilo mogoče izogniti občasnim medsebojnim zaotritvam, obtoževanjem, nacionalističnim

strastem in raznim oblikam hladnih odnosov. Kljub temu, da so se v zadnjem času odnosi na relaciji Rim - Ljubljana izboljšali, ne gre spregledati občasnih revanšističnih stališč italijanskih oblasti, tudi najvišjih.

Z uveljavljivijo EU in novih odnosov v Evropi pa postaja vse to anahronizem. Z odpravo mejnih kontrol med sosednimi, Slovenijo, Italijo in Avstrijo, se odpirajo v odnosih med narodi tega prostora možnosti novega sodelovanja. Prepričani, da je treba v tem smislu pisati novo poglavje, podpisniki pričajoče izjave predlagamo nekaj potekov in ukrepov, ki naj bodo kažipot v prihodnosti, prijaznejo od preteklosti. Cenimo začetek izvajanja italijanskih zakonov o pravicah narodnih manjšin, tudi slovenske, v Italiji, čeprav z veliko zamudo in včasih nesprejemljivo previdnostjo. Vidna dvojezičnost bo

zaznamovala območje, kjer skupaj živita naša naroda, in pričala o njuni enakopravnosti. Cenimo tudi nedavno odobritev deželnega zakona, ki potrjuje enakopravnost slovenske manjšine in pomenljivo spodbuja pouk slovenščine tudi v italijanskem okolju. Cenimo nedavno sprejeti odločitev o povečanju sredstev za delovanje slovenske manjšine. Zaviralni poskusi sicer osamljenih krogov, ki se oklepajo zgodovinskega revolucionizma in razpihajojo različne oblike nestrnosti, so nesmisel, ki je v nasprotju z duhom evropske sprave.

Neovirano svobodno gibanje ljudi, blaga in kapitala je velika priložnost, de se presežejo zgodovinska nasprotja. To je pravi čas za nujno potreben preobrat tudi v miselnosti ljudi na italijanski in slovenski strani, da si ne bomo več tujci, pač pa dobrive deželnega zakona, ki potrjuje enakopravnost slovenske manjšine in pomenljivo spodbuja pouk slovenščine tudi v italijanskem okolju. Cenimo nedavno sprejeti odločitev o povečanju sredstev za delovanje slovenske manjšine. Zaviralni poskusi sicer osamljenih krogov, ki se oklepajo zgodovinskega revolucionizma in razpihajojo različne oblike nestrnosti, so nesmisel, ki je v nasprotju z duhom evropske sprave.

Neovirano svobodno gibanje ljudi, blaga in kapitala je velika priložnost, de se presežejo zgodovinska nasprotja. To je pravi čas za nujno potreben preobrat tudi v miselnosti ljudi na italijanski in slovenski strani, da si ne bomo več tujci, pač pa dobrive deželnega zakona, ki potrjuje enakopravnost slovenske manjšine in pomenljivo spodbuja pouk slovenščine tudi v italijanskem okolju. Cenimo nedavno sprejeti odločitev o povečanju sredstev za delovanje slovenske manjšine. Zaviralni poskusi sicer osamljenih krogov, ki se oklepajo zgodovinskega revolucionizma in razpihajojo različne oblike nestrnosti, so nesmisel, ki je v nasprotju z duhom evropske sprave.

Zavedamo se, da je to zahteven program, saj zajema kompleks družbenega, gospodarskega socialnega in kulturnega življenja in v veliki meri posega tudi v osebne odnose med ljudmi, terja v marsičem spremembe v načinu razmišljanja, predpostavlja politično soglasje oblastnih organov v obeh državah. Nujna je zavest o koristni vlogi obeh manjšin, italijanske v Sloveniji in slovenske v Italiji, seveda ob njih celoviti zaščiti, konkretrem priznanju povezovalne vloge ter njuni kulturni in gospodarski kreditivti. Zato podpiramo in priporočamo vse možne oblike njunega razvoja,

povečanja samozavesti in aktivnega vpliva na politiko obeh držav. Če bodo glavni akterji pri svojih prizadevanjih za interese slovenske manjšine zmogli premagati svoja notranja ideološka in strankarska nasprotja, bodo lahko še uspešnejši Sosedstvo obeh držav v okviru EU ponuja številne nove priložnosti, odnosil si se spreminja, vse manj je razlogov za nacionalistična zastojevanja, meje se ne bodo spreminjaile. Slovenija je danes napredna demokratična država z relativno hitrešjo gospodarsko rastjo od večine evropskih držav. To še posebej velja za Primorsko, ki je bila po vojni zaostala, sedaj pa je med najbolj napredujoci deli Slovenije.

Slovenska manjšina v Italiji uspešno premaguje svoje težave, narodnostna meja se v bistvu ni premaknila v škodo Slovencev, obnavlja se nacionalna zavest Beneških Slovencev, ki se skupaj z vsemi Primorci veselijo uradnega sklepa italijanske države o ustanovitvi nižje srednje šole v

Špetru Slovenov. Ob trdni volji Beneških Slovencev, aktivni pomoči slovenske manjšine in sodelovanju slovenske pedagoške znanosti so bili ustanovljeni otroški vrtci in osnovna šola, ki jo obiskuje že 200 učencev ali dobra tretjina vseh učencev tega področja. V imenu katoliške cerkve

se je Slovencem in še posebej sloven-

skim duhovnikom opravičil tudi videvski nadškofov za vse hudo, kar vam je cerkev prizadela. Vse to so dobra znamenja spremenjenih odnosov in uveljavljanja politike kulture sožitja. Verjemimo, da gre za trajno usmeritev!

Težišče obojestranskih prizadevanj je v bodočem potrebitno osredotočiti predvsem na naslednja vprašanja:

1. sodelovanje izobraževalnih, raziskovalnih znanstvenih, kulturnih in zdravstvenih potencialov na obeh straneh meje,

pri tem imajo lahko univerze oz. fakultete v Trstu, Vidmu, Gorici, Kopru in Novi Gorici pomembno poslanstvo;

2. važna je ustrezna naravnost šol-

4. izredno pomembno je gospodarsko sodelovanje, še posebej na obeh mejnih področjih, kot prispevek k večji gospodarski integraciji Italije in Slovenije, odpirajo se nove zaposlitvene možnosti; odprtost ekonomskoga sistema v obeh državah, poznavanje jezika, dosedanje izkušnje in sposobnost gospodarskih subjektov so garancija, da se bodo našle mnoge poslovne inicijative, ki ne potrebujejo vmešavanja in botrovanja državnih organov; dovolj je ustrezna klima, ustvarjanje pogojev in spodbujanje;

5. skupno morje, njegovo racionalno izkoriščanje in vse z njim povezane dejavnosti so nedvomno v interesu obeh strani; politika sožitja, odprtosti in enakopravnosti mora vendarle upoštevati komplementarni, toda objektivno konkurenčni položaj pristanišč Trsta in Kopra; rešitev je v iskanju možnosti sistemskega povezovanja in specializacije, morda v postopnem oblikovanju luškega sistema severnega Jadrana, uveljavljanju

prednosti do pristanišč severne Evrope in privlačnosti dostopa iz Azije; zato se zdi nesmiselno zavirati luški razvoj na načrtu o energetskih pomolih in skladničih ter uplinjevalnikih;

6. nadaljnji razvoj infrastrukture je prav tako pomemben, vendarle tudi tu potrebno računati na različne interese, toda minimum je medsebojno obveščanje o načrtih, iskanje usklajenosti in obveznega soglasja o projektih, ki vplivajo na širši prostor in terjajo spoštovanje okoljevarstvenih mernih. Čeprav se zdi, da na obeh straneh v večji meri kot doslej dozoreva volja po uveljavljanju nove konstruktivne atmosfere medsebojnega razumevanja, si ne gre delati iluzij, da bo ob konkretnih problemih vse teko gladko.

Bilo bi koristno institucionalno sodelovanje lokalnih in deželnih organov obeh držav, pa tudi osrednjih državnih oblasti. Zato se zavzemamo za ustanovitev posebnih koordinacijskih političnih teles v Rimu in Ljubljani, začenši z oblikovanjem parlamentarnih klubov za prijateljstvo in sodelovanje med Italijo in Slovenijo, še posebej pa tudi na ravni dežele Furlanije Julijske Krajine in medobčinskih oz. regionalnih organov obmejnega področja Slovenije.

Matični državi naj sprejmata nujne dodatne spodbujevalne ukrepe in povečata finančno podporo do svojih manjšin. Obe strani naj se zavežeta, da se odpovedujeta nestrnpm in sovražnim izzivanjem in ocitkom na račun preteklosti. Ob morebitnih spornih vprašanjih bosta reagirali strpno. Občutljivi bosta do kakršnihkoli dejani, ki bi kršila ta načela. Če pa bi vendarle na kakaki strani do tega prišlo, ima prizadeta druga stran pravico in dolžnost, da z argumenti odločno in ustrezno reagira.

Pobudo za objavo te izjave so sprožili naši kolegi, ki živijo v Italiji. Z razumevanjem smo se temu

pridružili podpisniki iz Slovenije. Seveda se zavedamo, da se slovenski manjšini v Avstriji in na Madžarskem prav tako soočata s težavami pri uveljavljanju svojih pravic. To še posebej velja za Slovence v Avstriji, ki desetletja po podpisu avstrijske državne pogodbe noče uresničiti njenih dolocil. Vprašanje dvojezičnih krajevnih oznak in nemoči osrednjih avstrijskih oblasti nasproti nacionalističnemu nerazumemu ravnanju koroške deželne vlade je zgled skrajno negativne in ozkoščne manjšinske politike. V pogojih odprte meje in članstva sosednih držav v EU bi res lahko pričakovali tudi od Avstrije preobrat k razumevanju, velikodušnosti, sožitju in medsebojni toleranci.

V decembru 2007.

Podpisniki: Dario Cupin, Viljem Černo, Boris Iskra, Miroslav Košuta, Jože Pirjevec, Bogo Samsa, Stojan Špetič, Gorazd Vesel, Klavdij Palčič.

Stojan Batič, Marko Bulc, Egon Conradi, Zvone Dragan, Miran Goslar, Niko Kavčič, Andrej Marinc, Rino Simoneti, Niko Toš, Janez Winkler, Ivan Zupan.

KULTURNI

Stiki ZSKD

OBISK DELEGACIJE ZSKD NA KOROŠKEM

Koristna izkušnja in napotnica k še plodnejšemu sodelovanju v prihodnosti

Stiki med slovenskimi organizacijami, ki v različnih deželah delujejo na ljubiteljskem kulturnem področju, so večkrat omejeni na kak občasni formalni sestanki. Uslužbenci in odborniki teh organizacij se v veliki meri ne poznaajo, čeprav delujejo v sorodnih okoliščinah in se soočajo s sorodnimi problemi. Od začetka decembra sta si Slovenska prosvetna zveza iz Celovca in Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji za spoznane bližji. Delegacija iz naše dežele (zastopane so bile vse tri pokrajine, v katerih deluje ZSKD) je namreč obiskala Koroško, si ogledala sedež SPZ in enega od njenih kulturnih domov, a tudi knjigarno, knjižnico, dijaški dom, otroški vrtec, skratka del vzgojnih in kulturnih ustanov, ki delujejo med Korošci. Predvsem pa spoznala njihovo realnost, si izmenjala izkušnje z nekaterimi njenimi predstavniki in z njimi razmisnila o možnih skupnih pobudah. Da se skratka ne bi sodelovanje omejilo le na vsa-koletno, sicer uspešno in priljubljeno likovno kolonijo.

Sedemčlanska delegacija je najprej obiskala bivši dijaški dom na Trbiški ulici (Tarviser Strasse), v katerem imajo danes sedež številne slo-

venske organizacije (ob SPZ na primer še založba Drava, Zveza koroških partizanov, Slovensko planinsko društvo, Zveza slovenskih žena). Njihov »Ciceron« je bil Janko Malle, neke vrste »pooblaščeni upravitelj« Slovenske prosvetne zveze, ki jim je orisal njen delovanje. Zveza je nastala pred nataniko sto leti (novembra je pomembni jubilej proslavila s slavnostnim koncertom v celovškem Domu glasbe) in združuje danes okrog petinštirideset društev, razporejenih po celotnem koroškem teritoriju. Njena najpomembnejša dejavnost se odvija na gledališkem področju. »Profesional-

no gledališče ostaja pri nas pobožna želja, zato smo se odločili za polprofesionalne predstave. Gre vsekakor za kakovostne in torej drage projekte, ki jih društva ne bi mogla sama izpeljati.« Taka predstava je bila letos večna ljubezenska zgodba med Romeom in Julijo, ki jo je režiser Bernd Lepold-Mosser prenesel na koroška tla; slovensko-nemška-angleška predstava je doživelva dvajset uprizoritev in velik odmev v avstrijskih medijih. »Z njo je Slovenska prosvetna zveza želeta tematizirati problem tolerance: sporočilo predstave je med drugim ta, da je toleranca tudi v tem, da se naučiš manjšinskega jezika. V prihodnjem letu načrtujemo predstavo o odporniškem gibanju na Koroškem. Njen delovni naslov je zaenkrat Partizani ...« Sicer pa imajo koroški ljubitelji gledališča na voljo tudi abonma Pogled dlje, ki ga SPZ prireja v sodelovanju s slovenskim kulturnim ministrovstvom: v Pliberku in Šentjanžu si okrog 500 abonentov (350 odraslih in 150 otrok) lahko ogleda gostovanja slovenskih profesionalnih gledališč.

Delovanje SPZ in njenih članic se veda ne omejuje na gledališče: aktivni so v raznih čezmejnih projektih, razvito je petje (med najbujšimi pevskimi sestavi je mešani zbor Danica), prirejanje raznih razstav (ena izmed teh je bila Moč šibkih – Ženske v času kmečkega gospodarjenja), delavnice, diskusije, koncertov (tudi Korošci imajo med drugim svoj tamburaški ansambel). »Zavestno smo se odločili, da bodo naši programi dvojezični, ker smo

prepričani, da lahko to privede do postopnega rahlanja odnosov.«

Kaj pa odnos s sorodnimi slovenskimi organizacijami? »Odnosi s Krščansko kulturno zvezo so dobri, skupaj prirejamo na primer otroške predstave po vseh. Po osamosvojitvi Slovenije so sicer bili nekateri pritiski, ker je politika hotela usurpati kulturo, na srečo pa tiste napetosti ni več. V kulturi pride sicer različnost najbolj do izraza: laž je, da morata v imenu slovenstva prevladati harmonija in enotnost. Na kulturo gledamo večkrat različno, pomembno pa je, da se znamo o teh vidikih normalno pogovarjati.«

Kot rečeno si je delegacija ZSKD ogledala tudi nekatere vzgojne in kulturne ustanove v Celovcu (na primer zasebni dvojezični vrtec, slovensko knjižnico, knjigarno Hanček) in obiskala nekatere vasi: Bilčovs, ki je potbraten s tržaško občino Repentabor (tu so jih v slovenski gostilni Ogris – Miklavž pričakali s prijaznim kislom), Šentjanž v Rožu, kjer v bivši šivalnici Almira deluje k&k – kulturni in komunikacijski center, pred odhodom pa še Železno kaplo, kjer so pravkar odpirali razstavo dveh mladih koroških umetnic, Martine Traunik in Stephanie Klaura. Na koncu je ostal samo še čas za obljubo: spodbuditi obe organizaciji in njene članice k plodnejšemu sodelovanju.

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

SKUPAJ
ZA BOLNICO FRANJO
ZSKD OBVEŠČA ČLANICE,
DA JE ŠE V TEKU
SOLIDARNOSTNA AKCIJA
ZA OBNOVITEV
BOLNICE FRANJA

NADALJEVALNI TEČAJ SLOVENŠČINE
bo potekal v prostorih osnovne šole Albin Bubnič v Miljah. Odvijal se bo vsak četrtek od novembra 2007 do aprila 2008.

ZSKD, Društvo za umetnost KONS, KD Oton Župančič vabijo na

LIKOVNO RAZSTAVO HOMMAGE SPACALU

Ogled razstave (na sedežu KD Oton Župančič, Štandrez)
ponedeljek, 17.12.2007 od 19. do 21. ure
torek, 18.12.2007 od 19. do 21. ure
sreda, 19.12.2007 od 20.30 dalje

RAZSTAVA OTROŠKIH STVARITEV
sreda, 19.12.2007 ob 20.30 na sedežu KD Oton Župančič v Štandrežu, sledi božični kulturni program

PRIMORSKA POJE 2008
21. decembra 2007 zapade rok za oddajo prijavnic. Prijavnice so na voljo v izpostavah ZSKD ali na spletni strani www.zpzb.si.

TEČAJI ZA PEVODVODJE

V priredbi USCI se bodo odvijali od januarja do maja 2008 v Spilimbergu, Pordenonu in Vidmu. Teme predavanj: dirigiranje in zborovska interpretacija, vodenje vaj, osnovna tehnika dirigiranja, vokalna tehnika in telesno izražanje. Rok prijave zapade 22. decembra 2007.

KONCERTI V SKLOPU REVIE NATIVITAS

DANES, 16. DECEMBRA 2007

OB 17.30
BOLJUNEC / DOLINA (TS),
OBČINSKO GLEDALIŠČE
"FRANCE PREŠEREN"
"BOŽIČNA KANTATA"
OPZ "Fran Venturini" / Domjo,
Dolina (TS)
dir. Suzana Žerjal
Godbeno društvo "Viktor Parma"
/ Trebče (TS)
dir. Luka Carli

ČETRTEK, 3. JANUARJA 2008

OB 20. URI

TREBICIANO / TREBČE (TS),
CERKEV SV. ANDREJA
"NOVOLETNI KONCERT"
MePZ "Primorec" / Trebče (TS)
dir. Martina Feri
Vokalna skupina "Grgar" / Nova Gorica (SLO)
dir. Andrej Filipič
MePZ "Skala Slovan" / Gropada in Padriče (TS)
dir. Herman Antonič

SOBOTA, 5. JANUARJA 2008

OB 20.45

BOLZANO / BOCEN, CERKEV
"CHIESA CRISTO RE"
"BOŽIČNI KONCERT"

MePZ »Lipa« / Bazovica
dir. Tamara Raseni
Zbor »Castel Flavon di Bolzano«
dir. Loris Bortolato

NEDELJA, 6. JANUARJA 2008

OB 15.00

MILJE, STOLNICA
»S PESMIJO VAM ŽELIMO...«
MoVS »Lipa« / Bazovica
dir. Anastazija Purič
»Girotondo d'Arpe di Trieste« / Trst
dir. Tatiana Donis

DAN EMIGRANTA:

pesmi, glasba,
življenje Slovencev
Videmske pokrajine

Nedelja, 6.1.2008 ob 15. uri v Gledališču Risorti v Čedadu.

Uradni ZSKD so na voljo
za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

Ime in priimek: Erik Kuret
Kraj in datum rojstva: Trst, 7.12.1981
Zodiakalno znamenje: strelec
Kraj bivanja: Lakotisce
E-mail: kuret@libero.it

Stan: samski
Poklic: glasbenik in izvedenec medkulturnih ved

Najboljša in najslabša lastnost: najocenejno drugi

Nikoli ne bom pozabil: koncerta v Castelfidardu

Hobby: igranje harmonike, branje, gledališče in smučanje

Knjiga na nočni omarici: Claudio Magris: Danubio

Najljubša risanka: Tom&Jerry

Najljubši filmski igralec/igralka: Pamela Anderson

Najljubši glasbenik: Aleksander Skljarev

Kulturnik/osebnost stoletja: Pavle Merku

Ko bom velik, bom... svobodni umetnik

Moje društvo: Harmonikanski ansambl "GM Synthesis 4" Gledališka skupina Metronom, MeMIPZ Trst

Moja vloga v njem: v prvem sem odgovoren za stike z javnostjo, v ostalih član

Svojemu društvu želim: še mnogo uspešnih let

Moj življenjski moto: Carpe diem!

Moje sporocilo svetu: da bi bil mir in da bi končale vse vojne

POJAV, POVEZAN Z GOJENJEM RASTLIN IN KMETIJSKIMI OPRAVILI

Vpliv lune: znanstvena resnica ali praznoverje?

Veliko se govori o vplivu, ki ga ima ali ki naj bi ga imela luna na setev, obiranje pridelkov, njihovo skladanje, ravnanje z vinom, rejo živali in ostala kmetijska opravila. Mnenja so si o tem

deljena, saj nekateri prepričano verjamajo v ta vpliv, drugi pa ga zanikajo. Glede na to, da nas je o tem marsikdo zaprosil za mnenje, radi ustrežemo željam v upanju, da bo odgovor izčrpen in pre-

pričljiv. Najprej si bomo ogledali kako luna vpliva ali kako naj bi vplivala po ljudskem izročilu na razna kmetijska opravila, nato pa bomo podali mnenje strokovnjakov.

V okrasnem vrtu. Setev in sajenje okrasnih rastlin opravimo, ko luna raste.

V zelenjadnem vrtu. Ob stari luni sejemo sledeče zelenjadnice: redkev, solato, cikorijo, rukolo, česen, čebulo, por, krompir, Janež, blitev, cvetačo in korenček. Če sejemo papriko, paradižnik in jajčivec ob stari lunni, rastejo sicer počasnej, a rodijo več.

Presajanje zelenjadnic (paprika, jajčivec, solata, zelena ipd.). Opravimo ga ob mladi lunni. Ob tej lunini meni namreč rastline bolje in hitreje prenesejo kritično fazo presaditve.

V sadovnjaku. Cepimo ne speče oko ob stari lunni. Ob koncu zime, ko cepimo v les, pa to storimo, ko luna raste. Isto velja za sajenje potaknjencev. Ob stari lunni opravimo tako zimsko kot poltno rez.

Na polju. Trave za podor sejemo, ko luna raste. Odkos trave opravimo ob stari lunni. Zelene trave podorjemo ob stari lunni.

V kleti. Če grozdje drozgamo, ko luna raste, bo mošt vrel hitreje, če pa to opravimo ob stari lunni bo vrenje potekalo počasnej in bolj umirjeno. Pretok in stekleničenje opravimo, ko je luna stará sicer bo vino nestabilno. Lahko pride do ponovnega vrenja in motnosti.

V hlevu. Prašiče koljemo ob stari lunni. To velja še posebej v primeru, da bomo prašičje meso predelali v suhe mesnine.

V vinogradu. Rez trte opravimo ob stari lunni, po možnosti januarja, če želimo, da bo trta dobro obrodila. Le ob hudem mrazu prenesemo to opravilo na naslednji mesec.

Takih in podobnih prepričanj je še mnogo. Navedli smo le najbolj razširjene. Do tu tradicija. Kaj pa znanost?

Znanost zanika vpliv lune tako na rast in rodnost rastlin, kot na vsa opravila v hlevu in kleti. To nam potrebuje vsakdanja praksa ter mnenje strokovnjaka.

kov in izvedencev iz raznih področij kmetijstva. Vsi so si edini, da ni nobenе korelacije med luninimi menami in rastjo ter rodnostjo rastlin. Tudi pri sečnji gozdov se ne upoštevajo lunine mene. Pri delu v gozdu pride v poštev, ne glede na letni čas in luno, samo vreme. Delo v gozdu je neločljivo vezano na lepo, suho vreme. Vsa opravila morajo potekati hitro. Med sečnjo, žaganjem in sušenjem lesa mora preteči čim manjši časovni razmah. Vse ostalo, vštevši luno, je nepomembno.

Po drugi strani nas k tem zaključku vodi logično razmišlanje. Dovolj je, da pomislimo na velike kmetije ali velike kleti, kjer se morajo vsa dela opravljati vsak dan, sicer pride do zamude pri opravljanju raznih opravil (presajanje v trsnicah ali drevesnicah, presajanje zelenjadnic, pretakanje vina, setev itd.) s posledično gospodarsko škodo. Tudi naše krajevne izkušnje ne govorijo v prid luninem vplivu. Naši vrtnarji tradicionalno ne upoštevajo luninih men pri setvi, sajenju in obiranju, prav tako ne vinogradniki pri rezni trti.

Tudi tisti, ki sicer priznavajo določen vpliv lune na rast gojenih rastlin, so mnenja, da je ta vpliv zanemarljiv, vsekakor pa preskoren, da bi jih pogojeval pri določitvi časa za izvršitev raznih opravil. Veliko pomembnejše je pravilno in pravočasno izvajanje potrebnih gojitvenih posegov kot so pravilna rez, setev, gnojenje, namakanje, pavilna izbira sort, protizajedno škropljene, žvezanje itd.

Lahko torej zaključimo z besedami znanega izvedenca za zelenadarstvo Gianfranca Schiava: »Tudi če nam bo kdaj uspelo dokazati, da luna vpliva na rast in rodnost gojenih kultur, bo ta vpliv veliko manjši kot tisti, ki ga ima nanje človek s prakso umnega kmetovanja.« Uspešno kmetovanje je torej neločljivo združeno z izvajanjem napotkov, ki nam jih nudita znanost in sodobna tehnologija. Pred opravljanjem raznih kmetijskih opravil ne glejmo v nebo. Svojo pozornost posvetimo raje dobremu strokovnemu branju.

Svetovalna služba Kmečke zveze

PRI OSTROUŠKI V ZAGRADCU

Kmetje iz treh pokrajij na tradicionalnem srečanju KZ

Pri Ostrouški v Zagradcu je imela Kmečka zveza v petek zvečer tradicionalno božično večerjo. Srečanja se je udeležilo veliko članov s tržaške, goriške in videmške pokrajine, ki imajo radi to priložnost za prijateljsko druženje in

izmenjavo mnenj. Na srečanju je vse prisotne pozdravili deželnih predsednikov Kmečke zveze Alojz Debeliš, ki je tudi ob tej priložnosti poudaril pomen razvoja kakovostnega kmetijstva kot enega od osnovnih jamstev za skladen razvoj

teritorija v celoti. Prav tako je pomen kmetijskih dejavnosti za območje Kraša, Brd in Benečije izpostavljal generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Šušmelj, oba pa sta soglašala v oceni, da bo to še pomembnejše po bližnjem padcu meje.

EKSOTIČNA, A V JUŽNI ITALIJI ŽE DOMAČA RASTLINA

Agave prihaja iz Mehike in je osnova za številne znane žgane pijače

Veliko ljudi goji na terasah in balkonih poleg drugih okrasnih lončnic tudij agave. Agave prištevamo med kaktuse. Večkrat jih zamenjam z alojami, ki smo jih opisali pred nekaj tedni. Od slednjih pa jih razlikujemo tako, da ka agavi odlomimo list, opazimo vlaknasto steklo, kar pa se ne zgodi z alojo. Bodisi aloja kot agava imata nazobčane robove listov. A medtem ko pri alojih bodice niso nevarne in so mehke, so pri agavah ostre in nevarne. List agav konča z bodico. Zelo je treba zato paziti, posebno na oči. Vidna razlika med alojo in agavo je tudi ta, da so cvetovi aloj, ki spadajo v družino Lilijske, vedno briljantno obarvani in na koncu dolgega stekla, ki začne zunaj rozete, medtem ko agave, ki pripadajo družini Agavacee, imajo cvetove po navadi ne takoj opazne, steklo pa zraste iz sredine rozete.

Agave izvirajo iz Ameriške celine, točneje iz Mehike in Južne Amerike. V Evropo so jo prinesli Španci. Kot okrasna rastlina pa se je razširila po Evropi še v devetnajstem stoletju. Posebno se je razširila po vsem Sredozemlju, kjer je podnebje sončno in suho. Zelo se je razširila v Južno Italijo, kjer je podivljala in sedaj raste spontano. Rastlina spada v rod Agave in v družino Agavaceae. Obsegajo več kot 300 različnih vrst. Vrste so si med seboj tudi zelo različne. Zato so imeli botanični številne probleme da jih uvrstijo.

Iz listov nekaterih vrst, posebno pa Agave tequilana, pridobivajo sok, ki ga destilirajo in iz katerega pridobivajo tequila, znano mehiško žgano pijačo, ki je dobila ime po mestu, kjer so jo prvič pridobivali. Da se tequila imenuje tako, jo morajo proizvesti v Mehiki in mora imeti vsaj 51 % destilata vrste Agave Tequilana Weber var. Azul. Proces je svojevrsten. Ko agavi začne rasti cvetno steklo, ga odrežejo. Rastlina reagira na to s tem, da začne rasti, in na sredini stekla koncentrirja veliko sladkorjev. Steklo se napne. Te sladkorje potem destilirajo.

Poleg tequile proizvajajo tudi mezcal, ki ga segrejejo z ogljem, da dobi okušen okus. Z razliko od tequile se za pridobivanje mezcalja lahko uporablja več vrst agav, med katerimi je najvažnejša Agave angustifolia. Pulque pa je slajša in manj alkoholična pijača, ki so jo poznali že Azteki.

Beseda agava izvira iz grščine in pomeni zelo lepo, krasno. Agava je obenem tudi neka ženska oseba v grški mitologiji. Rastlina ima zelo dolge korenine. Žnačilnost vseh agav je rozeta trajnih listov, ki so široki do 30 centimetrov in dolgi do dveh metrov. Robovi listov imajo številne bodice, ki so večkrat zelo ostri in nevarni, kot smo že prej omenili. Vlaknasto tkivo, ki je precej prisotno v listih, uporablja tudi za precej vzdržljivo vlakno, ki je podobno konoplji.

Imenuje se sisal in ga pridobivajo posebno iz vrste Agave sisalana. Cvet, ki ga agava požene iz sredine rozete, je na steblu visokem tudi do 12 metrov. Pravzaprav je to socvetje, sestavljeno iz stotin cvetov, po navadi rumeno-zelene barve. Neka legenda pravi, da cveti, ko je stara 100 let, nato pa usahne. V resnici je let veliko manj, od 10 do 30 ali več, da rastlina doraste. Res pa je, da po cvetenju usahne. Cveti v pozni pomlad ali na začetku poletja.

Agava ne zdrži temperatur nižjih od 5 stopinj. Najbolje je, da jo v naših krajih ob mrzlih zimah prenesemo v notranje prostore. Agava uspeva v vsaki zemlji, pa čeprav bolje uspeva v dobro propustni zemlji. Dobro raste predvsem na soncu. Zalivati jo moramo zelo malo, a redno. Pozimi pa jo moramo zalivati manj, le ko je zemlja zelo suha. Zelo moramo paziti, da se voda ne ustavi v krožnikih pod vazo ali okrog rozete, da ne bi rastlina začela gniti. Dobro je odporna suši.

Od aprila do oktobra moramo gnojiti vsake tri tedne s specifičnim tekočim gnojilom za kaktuse. Jeseni in pozimi pa ne gnojimo. Spomladni po potrebi presadimo. V ta namen rabimo specifično namensko zemljo za kaktuse, kateri dodamo droben pesek. Za vse rastline, a predvsem za agave velja, da vase naj bodo iz gline, da voda bolje izhlapeva. Nova va-

za ne sme biti veliko večja od prejšnje. Če je namreč v vazi preveč zemlje, ostane lahko veden vlažna, kar lahko precej škoduje rastlini.

Agavo razmnožujemo vegetativno. Po cvetenju in preden usahnejo, ob bazi zrastejo poganki, ki jih poberemo, ko so veliki 10 centimetrov. Pustimo jih, da se posušijo za nekaj dni in jih posadimo v vase. Dokler se korenine ne primejo, jih držimo pri temperaturi okrog 15 stopinj, v senci in vedno vlažne. Veliko vrst se obenem same razmnožujejo spontano preko semen.

Agavo ne obrezujemo. Eliminiramo le liste ob bazi, ki se posušijo. Najbolj razširjene vrste so Ameriška agava, Agave filifera, Agave ferox, Agave filifera, Agave shawii, Agave stricta, Agave victoriae-reginae.

AMERIŠKA AGAVA je najbolj razširjena in poznana, ker je izjemno rustična in bujna. Listi so zeleno-sive barve, dolge nad 150 centimetrov. Listi končajo z ostrim trnom. Cvetno steklo zraste med aprilom in julijem in je dolgo od 6 do 12 metrov. Potrebuje malo let, da postane odrašla.

AGAVE ATTENUATA – Rozeta je sestavljena iz 10-20 sivo zelenih listov, ki so mehki, dolgi 70 centimetrov. Socvetje se nahaja na več kot 2 metru dolgem steblu in je ukrivljeno.

AGAVE FEROX – Rozeta ima 20-

30 zelo dolgih in širokih listov. Listi o dolgi več kot en meter in imajo velike temne trnje temne. Socvetje je visoko 5 do 10 metrov.

AGAVE FILIFERA – Je elegantna, ima rozeto s 60 do 100 listi, ki so dolgi 25 centimetrov in koničasti temno zeleno barve. Imajo kot nekake nitke ob robovih listov. Socvetje je visoko 3 do 6 metrov.

AGAVE STRICTA – Rozeta ima številne tanke liste, ki se končajo s konico, dolge do 40-50 centimetrov, sivo zeleno barve. Cvet ima 2 metra.

AGAVE VICTORIAE-REGINAE – Rastlina raste počasi in je zelo lepa. Številni listi so dolgi največ 15 centimetrov, so trikotne oblike in temno zeleno barve. Imajo beli madež na vrhu. Ta vrsta je izredno odporna suši, vendar ne prenese temperatur nižjih od 10 stopinj. Socvetje je visoko 3-4 metre.

Nekatere ostale vrste so še: Agave celsii, agave deserti, Agave sisalana, Agave tequilana in druge.

Darovati agavo s stebлом pomeni sigurnost, bodisi v prijateljstvu, ljubezni ali poslih.

Magda Šturmán

MANJŠINE - Pomembna pobuda evropske unije za leto 2008

Leto posvečeno medkulturnemu dialogu

Evropska komisija je 4. decembra predstavila kampanjo obveščanja javnosti ob Evropskem letu medkulturnega dialoga; tej temi bo namreč namenjeno leto 2008. Geslo te pobude je Skupaj v različnosti.

Komisija je na predstavitevni dogodek povabila večje število kulturnih osebnosti iz vse Evrope, nekatere pa tudi izven nje, ki so se ponudili, da prevzamejo vlogo Evropskih ambasadorjev medkulturnega dialoga. Med temi so brazilski posatelj Paulo Coelho, slovaški dirigent Jack Martin Handler, romunski režiser Radu Mihaileanu, slovenski konceptualni umetnik Marko Peljhan, katalonski violist Jordi Savall, turški pianist Fazil Say in srbska pevka, zmagovalka Eurosonga Marija Šerifović.

Predstavitve so se udeležili tudi promotorji oziroma predstavniki sedmih evropskih vodilnih projektov, ki jih je komisija pred kratkim izbrala na javnem razpisu in jih bo sofinancirala. Projekti zadevajo področja mestne kulture, ljudske umetnosti, povezovanja mladih, migracije, medijev, izmenjave lokalnih pobud, video predstavitev in dejavnosti skupnosti priseljencev. Pri vseh teh projektih je sodelovalen več držav; rezultate teh projektov bodo predstavili v drugi polovici leta.

Kampanjo spremlja spletna stran www.dialogue2008.eu, ki je nastala s pomočjo organizacij civilne družbe, bo namenjeno promociji skupnega evropskega prostora za medkulturni dialog. Vključuje tudi spletno stran partnerjev, namenjeno spodbujanju povezovanja in izmenjav najboljših praks na ravni EU. Že pred otvoritvijo so na njej na voljo podatki o več kot 500 posameznikih in organizacijah, ki delujejo na področju medkulturnega dialoga.

Cilj evropskega leta 2008 je vzpostavitev temeljev za trajne evropske pobude na področju medkulturnega dialoga v prihodnjih letih. Evropsko leto 2008 bo prav tako dejavno pokazalo učinek novega evropskega programa za kulturo v svetu globalizacije, ki med treimi glavnimi cilji vključuje tudi spodbujanje kulturne različnosti in medkulturnega dialoga.

V zvezi s tem bodo poleg drugih dejavnosti leta 2008 v Bruslu organizirali šest razprav (eno vsaka dva meseca). Vsaka izmed njih bo obravnavala poseben vidik medkulturnega dialoga, od medijev, umetnosti in dedičine, delovnega okolja, medverskega dialoga, izobraževanja in mladine do migracij in integracije.

Slovenski »ambasador«, umetnik Marko Peljhan

kavam in študijam o medkulturnem dialogu, sofinancirali bodo sedem evropskih in 27 nacionalnih projektov, enega za vsako državo, seveda vse na to temo.

Ob predstavitvi te kampanje je evropski komisar Jan Figel med drugim dejal: »Evropa se sooča z nekaterimi pomembnimi izzivi, ki imajo korenine v medkulturnih odnosih. Evropsko leto 2008 nam ponuja pomembno priložnost, da poiščemo poti, po katerih bi izboljšali medkulturni dialog in naše medkulturne odnose. To je na prvi pogled videti zelo težka naloga. Vendar je bila pred 50 leti tudi ideja, da bi različne narode naše celine prekrili z enim samim dežnikom, videti zelo težko dosegljiva. Sedaj pa lahko vidimo doseg Evropske unije in njene velike uspehe pri povezovanju evropskih držav. Mi se torej lahko oziroma se moramo

skoraj tri četrtine Evropejcev, natanko 72 odstotkov, verjame, da ljudje, ki imajo drugačno etnično, versko ali narodno pripadnost, bogatijo kulturno življenje posamezne države. Slaba četrtina, 23 odstotkov, s to trditvijo ne soglaša. To je ugotovila raziskava evropske raziskovalne ustanove Eurobarometer, ki jo je naročila Evropska komisija. Ljudi so spraševali o interakciji z ljudmi, ki pripadajo drugačni kulturi, o njihovem zadržanju do kulturne različnosti in še zlasti o temah, ki so povezane z medkulturnim dialogom.

Raziskavo so opravili med 13. in 17. novembrom; naključno so izbrali več kot 27.000 državljanov vseh držav EU, starih najmanj 15 let, rezultati pa so bili presenetljivi.

Dve tretjini vprašanih, več kot 65 odstotkov, je izjavilo, da so imeli v zadnjih sedmih dneh stik z vsaj eno osebo, ki pripada drugačni veri, etnični skupini ali narodnosti. Največ jih je bilo v Luksemburgu (82%), najmanj pa v Estoniji (43%).

Drugo vprašanje je zadevalo oceno državljanov EU o tem, ali ljudje drugačne, kul-

Ambasadorji medkulturnega dialoga na predstavitevni novinarski konferenci

KAJ MISLIJO EVROPEJCI O MEDKULTURNEM DIALOGU

Večina pozitivno vrednoti različnost

ture, vere ali narodnosti bogatijo kulturno življenje in državi. Odgovori so odražali zadržanje do manjšin v posameznih državah. V državah, kjer imajo ljudje veliko stikov z manjšinami (Luksemburg, švedska, Irska, Nizozemska, Velika Britanija) prevladuje ocena, da drugačnost bogati kulturno življenje. Najmanj pa s tem soglašajo na Malti, na Cipru, v Bolgariji in v Romuniji, vendar tudi v teh državah več kot polovica vprašanih misli, da ljudje v različnih kulturnih ozadjih bogatijo vsakodnevno življenje. Največjo vrednost namenjajo različnosti mladi, ki živijo v mestih.

Dokaj visoko število Evropejcev (83%) pozitivno ocenjuje učinke medkulturnega dialoga, dve tretjini vprašanih pa sta tudi mnenja, da bi morale mlade generacije ohraniti družinske tradicije. Če podatka združimo, ugotovimo, da jih 55 odstotkov priznava kulturno različnost, obenem pa se zavzemata za navezanost na korenine, četrtina pa jih poudarja kulturno različnost in ne vrednoti navezanosti na tradicije; slednjo skupino sestavljajo predvsem mladi.

Kaj pa ljudje pojmujejo pod gesmom

medkulturni dialog? V večini primerov ljudje ta pojem razumejo kot pogovor, sodelovanje, izmenjavo ali medsebojno razumevanje narodov, religij in kultur.

Raziskava je vsekakor pokazala, da je povezava med voljo po različnosti in ohranjanjem tradicij sibkejša v starih državah pet-najsterce (Nizozemska 46 %, Švedska 48 %, Danska 56 %), močnejša pa v novih državah članicah (Poljska 75 %, Češka in Ciper 75 %).

Končno pa sta na zadnje vprašanje dve tretjini povprašanih izjavili, da jih zanimajo dejavnosti ob evropskem letu medkulturnega dialoga.

BRUSELJ - Na zasedanju ministrov za kulturo, šport in izobraževanje

Baskovščina prvič uradni jezik sveta ministrov EU

Baskovščina je prvič odmevala na uradnem zasedanju Sveta evropske unije. Na ministrskem zasedanju o izobraževanju, kulturi in mladih je ta jezik prvič uporabil baskovska ministrica za kulturo in glasnica baskovske vlade Miren Azkarate. Po srečanju, na katerem je evropsko komisijo zastopal slovaški komisar za izobraževanje Jan Figel, je v pogovoru z novinarji zahtevala priznanje baskovščine na ravni Evropske unije in poudarila, da bi tak ukrep približal Baste Evropi.

Gospa Azkarate je dejala, da je normalno, da novinarji pojmujejo kot novico poskus, da bi normalizirali prisotnost baskovščine, ki je eden uradnih jezikov v Španiji, tudi v središču Evrope. »Uradnim evropskim jezikom, kot so baskovščina, katalonščina in galicijsčina, ni bil priznan status uradnosti v odnosu z uradnimi agencijami EU in še nimajo mesta, ki jim dejansko pripada,« je dejala. Dodala je, da »ni logično, da osrednje agencije Evropske unije še vedno omejujejo pravice jezikom, ki so uradni v raznih predelih Ev-

Evropski komisar Jan Figel in baskovska ministrica Miren Azkarate

ropske unije. To ni dobro ne za jezike same, pa seveda ne tudi za ljudi, ki te jezike govorijo, kajti za njih je Evropska unija zelo daleč. Če pa bi te jezike priznali, bi bili veliko bliže Evropi.«

Pred začetkom zasedanja je Miren Azkarate pojasnila, da je za priznanje baskovščine, katalonščine in galicijsčine

bistvena prav španska država. »Pogoje, da bi vsem tem trem jezikom priznali uradnost tudi v EU, je, da jim to uradnost najprej prizna kraljevina Španija; ne bo je mogoče doseči, dokler Madrid ne opravi te domače naloge in formalno zahteva od Evropske unije to priznanje. Če bo Španija to naredila, bodo baskov-

ščina, katalonščina in galicijsčina izenčene ostalim evropskim jezikom,« je dejala baskovska ministrica za kulturo. Če želi kdo uporabljal baskovščino na zasedanjih Sveta Evropske unije, mora to predhodno napovedati in izročiti prevod tolmačem, ki nato besedilo prevedejo v vse evropske uradne jezike. Sedaj so v toku prizadevanja, da bi enako možnost zagotovili tudi valižanščini. Raba baskovščine je v Evropski uniji omejena in je dovoljena samo v nekaterih primerih. To velja za pisna sporočila državljanov institucijam in organom Evropske unije; ta pisma prevedejo v enega izmed uradnih jezikov, jih obravnavajo v tem jeziku in nato odgovor zopet prevedejo v baskovščino ter ga dostavijo prosilcu. Baskovščino lahko v govori uporabljajo v Odboru regij, pa tudi pri obravnavanju tistega dela baskovske zakonodaje, za katerega je potrebno soodločanje evropskega parlamenta ali sveta EU. Končno pa je treba še povedati, da so v baskovščino prevedeni nekateri pomembni dokumenti EU.

Miren Azkarate je sicer tudi opozorila, da je raba baskovščine, katalonščine in galicijsčine omejena tudi v nekaterih osrednjih inštitucijah španske države ter teh jezikov ne morejo uporabljati na sodiščih, pa tudi osrednje institucije so enojezične, seveda španske. »V Evropi moramo še marsikaj doseči, vendar moramo veliko doseči tudi v španski državi in njenih inštitucijah.« je dejala.

Baskovska ministrica za kulturo je nadalje ocenila, da je baskovska dežela v premajhni meri prisotna v procesu odločanja v inštitucijah Evropske unije. »Ta prisotnost je nujna, ker gre za pogoj za prihodnost naše družbe. Tudi o tem morata odločati Madrid in Bruselj, vendar naj bo jasno, da ne bomo odnehalni, dokler ne bomo primereno zastopani v Evropi,« je poudarila. Znano je, da so baskovska, katalonska in galicijska vlada zahtevali možnost soodločanja že ob vstopu Španije v Evropsko unijo.

Davyth Hicks

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Gostovanje SNG Drama iz Ljubljane

Romantične duše: revitalizacija in darilo Ivanu Cankarju in nam

Uprizoritev v režiji Sebastijana Horvata ob 140-letnici Dramatičnega društva v Ljubljani

Slovensko stalno gledališče: gostovanje SNG Drama - Ljubljana, Ivan Cankar, Romantične duše. Režiser: Sebastijan Horvat. Dramaturg je Krištof Dovjak, sceno je oblikovala Petra Veber, kostume pa Bellinda Radulović. Skladatelj je Drago Ivanuša, asistent režisera je Jaka Ivanc.

V vlogi Dr. Mlakarja nastopa Uroš Fürst, Pavla Zarnikova je Saša Mihelčič. Z njima na odru so igralci: Marko Mandić (Dr. Strnen), Zvone Hribar (Profesor Mak), Nataša Matjašec (Mlakarjeva ljubica Olga), bivša člana umetniškega jedra SSG-ja Barbara Cerar (žena profesorja Maka) in Alojz Sveti (Dr. Delak), Saša Tabakovčić, Brane Grubar, Sabina Kogovšek, Vanja Plut in Boris Kos.

Ljubljanska Drama je uprizorila Cankarjeve Romantične duše 26. maja letos in to ob 140-letnici ustanovitve Dramatičnega društva v Ljubljani. V Trstu smo na odru Kulturnega doma gledali predstavo, ki je že doživelala ocene tako slovenskega občinstva kot strokovne kritike. Pisce pričujočega poročila lahko doda po večmesečnem časovnem razmiku le še nekaj ugotovitev in morebitnih opazk.

Režiser drame Sebastijan Horvat je v soočanju z dramaturgom Krištom Dovjakom in igralci podal sodobno branje Cankarjevega dramskega prvenca. Postavljanje besedila v današnjem času dokazuje že sam jezik igralcev, ki oddstranja določen patos, ki je značilen za Ivana Cankarja. Nekateri "neinvazivni" dodatki pomagajo izostriti vprašanja, ki si jih je režiser postavil ob branju besedila. Po tej poti se gledalec sreča z dvema dokaj izrazitima in konfliktnima sestovoma.

Najprej je tu prostor slovenskega meščanskega elite, politike in boja za oblast. Meščanstvo se navidez trdno drži lastnih vzorcev, a istočasno brez pomislov krši tista načela, ki si jih prisvaja. Je moralno na videz, nemoralno v svoji globinski biti. Politika je še izrazitej kot pri Cankarju tehnika, s katero pridemo do oblasti. Horvat je tu uprizoril pravo politično "solo", skratka, načine, kako mora uspešen politik nastopati in se prikazovati, da lahko zmaga. Sodobna vsa-

Ljubljanska Drama
bo še danes
nastopila v
tržaškem
Kulturnem domu

kodnevna praksa je analizirana do natrančnosti in to z nekim temeljnimi nezaupanjem v politiko in njene rituale.

Omenjenemu svetu moči, prevarjanja, zvestobe, ki je podkupljiva in odkupljiva se zopraviti svet na videz slabotne Pavle, ki jo je meščanska družina posvojila. Pavla je po svoje naivna in povsem nepreračunljiva. Vodijo jo sanje, ljubezen in upanje. Preda se drugemu (torkat prevarantskemu ljubimcu Strnenu), ne da bi zahtevala kakega jamstva ali povračila. Daje in zaupa. Ta svet, ki je nebogljiv, pa istočasno odpira nove prostore bivanja, čustev in svobode. Je za človeka edini resnično odrešujoč.

Drama Romantične duše postane tako drama mogotca in poslanca dr. Mlakarja. Kot politik je skrajni cinik, prevaračljiv, mojster retorike in komunikacije. Drugače ni nikoli zanesljiv, obdaja se s koristolovci in jih obvladuje z argumenti moči. V zasebnem življenju nima vezi, ampak osvaja dekleta in spleta fizična razmerja z ženskami, kot je Olga, ki so "na slabem glasu", čeprav čisteje od

dam, ki hlinijo visoko moralnost a so pravljene skočiti v posteljo prvega brhkega mladca.

Mlakarju se svet zlomi, ko se zaljubi v Pavlo. Tu zasluti nove možnosti in novo zadovoljstvo od tistega, ki ga dajeta uspeh in oblast. Usodna ljubezen ga sili v bolečo biti "tu in tam": v cinični politiki in iskreni ljubezni, v brezobzirnem jemanju in milem dajanju. Mlakar se znajde na robu, ki ga v zadnjem hipu preskoči.

Predstava Romantične duše je bistveno Cankarjanska, obenem pa je režiserju, igralcem in vsem soustvarjalcem uspelo zastaviti dileme, ki jih opazujemo, čutimo in tudi kritiziramo. Dva uprizorjena svetova sta naša svetova. Uprizoritev je nedvomno revitalizacija in torej darilo Ivanu Cankarju in nam, ki malce šablonsko ponavljamo, kako je najboljši slovenski pisatelj in ga potem malo beremo.

Takšna postavitev je seveda povsem možna s potencialom, človeškim in drugačnim, ki ga zmore Slovensko na-

rodno gledališče Drama iz Ljubljane. Tu mislim predvsem na ansambel, kjer v bistvu ni povprečnih igralcev. Uros Furst (Mlakar), Marko Mandić (Strnen), Alojz Sveti (Delak), Saša Mihelčič (Pavla), Barbara Cerar (igrala je z Alojzem Svetetom v Trstu), Nataša Matjašec (Olga), Brane Grubar (Jereb), Sabina Kogovšek (Vrancičeva) in ostali so oblikovali like tako, da so vsak po svoje bili "odkriti" in torej bistveni za smer, ki jo je ubral režiser Horvat.

Slovensko gledališče se v svojih "špicah" izkazuje kot vrhunsko v evropskem smislu. Izrazita prednost Romantičnih duš v novi izvedbi Drame pa je, da se preinterpretacija ne dogaja s kakimi špekulatorimi domislicami, ki bi skazile Cankarjevo besedilo. Novo branje nam prihaja iz igralcev, iz scenike zamisli in iz natančnosti izvedbe celotnega kolektiva. Seveda so za takšne postavitev potrebeni vsestransko optimalni pogoji, ki jih lahko nudi osrednje slovensko gledališče.

Ace Mermolja

Evropsko leto medkulturnega dialoga

Glavna ideja evropskega leta medkulturnega dialoga 2008 je presegati preteklost in vzpostavljati dialog v civilni družbi, predvsem med mladimi v Evropski uniji in zunaj nje, je včeraj v Ljubljani povedal minister za kulturno Vasko Simoniti. Na novinarski konferenci ministrstva za kulturo, na kateri so predstavili projekt, je Simoniti med drugim še opozoril na potrebo skupnega, medkulturnega dialoga, unija pa je nato decembra lani sprejela sklep, da leta 2008 razglasil za evropsko leto medkulturnega dialoga.

Cilj je začeti diskusijo, ki naj po besedah Simonitija ne bi bila zgolj klješčka in ki bi pokazala, da potrebujemo medkulturni dialog. Ta naj bi nam v prihodnje prišel v zavest kot stalna želja po medkulturnem povezovanju tudi po koncu prihodnjega leta. Programi evropskega leta medkulturnega dialoga bodo tako osveščali državljane, še posebej mlade, o pomenu in prednostih medkulturnega dialoga.

Odgovornost tega projekta je zaradi slovenskega predsedovanja EU v prvi polovici prihodnjega leta padla tudi na Slovenijo, ki je sicer medkulturni dialog uvrstila med prednostne naloge predsedovanja, in nanjo položila velika pričakovanja. Kot je sicer pojasnil minister za kulturo, evropsko leto medkulturnega dialoga ni neposredno vezano na slovensko predsedovanje. Gre za ločeno dogodka, ki pa sovpadata. Ob tem je Simoniti izrazil upanje, da bosta oba dopriniesla k večji prepoznavnosti Slovenije. Nosilec in koordinator projekta evropskega leta medkulturnega dialoga v Sloveniji je ministrstvo za kulturo, ki je v ta namen oblikoval medresorsko delovno skupino oziroma nacionalno koordinacijski odbor. Slednji je pripravil nacionalno strategijo leta, katere cilj je med drugim postavitev civilno-družbenega dialoga na čim več ravneh družbenega življenja v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in mediji. Kot je povedal Simoniti, je Evropska komisija slovensko strategijo že predstavila v Bruslju, kjer so jo označili za primer dobre prakse. (STA)

RAZSTAVA - »Privatni Strehler« v prostorih gledališkega muzeja Schmidli v palači Gopčevič

Ko odideš, si vedno želiš vrnitve...

Razstavljeni predmeti velikega mojstra ponujajo vpogled v njegovo zasebnost - Razstava bo odprta do 2. marca vsak dan od 9. do 19. ure

Razstava »Privatni Strehler«, ki so jo komaj odprli v prostorih v pritličju sedeža tržaškega gledališkega muzeja Schmidli v palači Gopčevič je izraz strokovnega dela in srčne bližine; z njo se Strehler vrne v rodno mesto, k neposredni, iskreni dimenziji svojega otroštva, korenin, ki so bili del njegove osebnosti človeka in umetnika. Spoj slovenske in avstrijske krvi, odprt pogled na svet, radovednost, sredozemska, živiljenska strast, stremje po umetnosti, ki bi lahko govorila Evropi in ne samo omejenemu krogu gledalcev, so znaki stare, pristne, žlahtne tržaškeosti, ki jo uspe najbolje doživljati in izražati, kdor se oddalji od tega mesta. Rekel je, v tistem domačem narečju, kateremu se ni nikoli odpovedal: »Co' te son qua, no te vedi l'ora de scampar via! (Ko odideš, si vedno želiš vrnitve. A ko si tu, stremiš po begu).

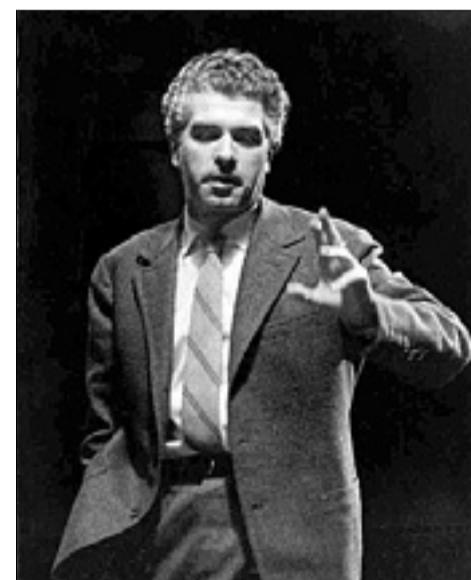
V ljubljani Trst, od katerega se je treba oddaljiti, se je Strehler dokončno vrnil po smrti, z vsemi spomini, s katerimi je prepojena bogata zapuščina, ki sta jo dedinji Andrea Jonasson in Mara Bugni po oporočni volji zaupalji tržaškemu gledališkemu muzeju. Kot je izjavil na otvoritvi razstave mestnih muzejev Adriano Dugulin, gre za kulturni in čustveni prispevek, ki so ga uslužbeni gledališki muzeja vzhodno uredili in katalogizirali, da je takoj postal uporaben kot samostojni muzejski fundus, odprt za ogled in raziskavo, kot tudi za postavitev spominske razstave ob desetletnici smrti slavnega režisera. Glavni akterji ureditev zaklada so Agnese Colle, posrednica za pridobitev zapuščine, arhivarka Franca Tissi in konzervator Stefano Bianchi. Ob prikliki otvoritve razstave je izšel tudi obsežen katalog,

ki je obenem zanimiva zbirka pričevanj in razmišljajo »privatnem Strehlerju« in vsebuje tudi inventarji Fundusa, fotografije, nekatera pisma.

Postavitev razstave kot tudi izid knjige so omogočile inštitucionalne in podjetniške podpore; Občina Trst, Dežela FJK, Fundacija CR Trst, Fundacija Casali, podjetja Lucchini in Orion in tankocutanec Fulvia Costantinides. Odbornik za kulturo Massimo Greco je pouparil, kako je občinska uprava s to razstavo dosegla tri cilje: je okreplila politiko povezav med krajevno zgodovino, italijansko in evropsko kulturo, je ovrednotila vsebine mestnega muzeja in je dala liku Strehlerja zasluzeno pozornost ob obletnici, ki jo je Italija prezrla.

Castra gostja otvoritve je bila Mara Bugni, ki se je zahvalila muzeju za tankocutno pozornost in delo, ter je poudarila, kako sta se skupaj z Jonassonovo smiselno odločili, da bosta zaupali mestu Trst ohranitev spomina na človeka in umetnika: »Sem vesela, čeprav gre za spominsko obeležje. Postavitev mi je takoj dala vtis, da razstava resnično izraža Strehlerjev značaj. Gledala sem ga menjeno na razstavljeni predmete; taki so, kot tisti, ki jih imamo doma, knjige so prav tako razporejene, a ko jih vidiš v vitrinah, na razstavi, te prevzamejo različni občutki in zavest.«

Kurator razstave, gledališki kritik Roberto Cianziani, je povedal, kako je emocija prevzela mesto strogovne distance ob odprtju zaboja, kjer so bile režisereve črne hlače in ko se je potem soočil z raznoliko vsebino Fundusa Strehler iz milanskega in luganskega doma. Razstava skuša doseči pravo ravnovesje med be-

sedami o umetniku in umetnika na panojih in pomenljivo »tišino« bistvenih didaskalij o spominih iz najbolj intimnega življenja. Kdor ljubi gledališče bo težko gledal ravnodušno na predmete, ki izražajo neposredno bližino velikega mojstra in ponujajo vpogled v njegovo zasebnost.

Med razstavljenimi predmeti je med drugimi zbiral svoje misli in občutke tudi scenograf in režisér prijatelj Sergio D'Osmo: »Z Giorgiom sva kot otroka

igrala v Barkovljah in sva ostala v stiku celo življenje z bratovsko bližino. On si je verjetno pričakoval, da bi ga kdaj vprašal za sodelovanje, a si ni sem nikoli upal, zradi tiste domišljave skromnosti, ki zaznamuje mnoge ustvarjalce. Sva se vedno pogovarjal v tržaščini, on je nagovarjal in se razburjal s svojimi sodelavci v našem narečju. Oba sva bila ponosna nad svoji krvni navezanostmi.«

V kreativni postavitev Marina Jermana, kjer višjo leta pisma in se odpirajo ogromni predali, iz katerih bežijo raznovrstne fotografije, se zvrsti šest vsebinskih sklopov: režisérjeva obsežna knjižna zbirka antičnih in modernih knjig (tudi kriminalke in znanstvenofantastični romani, s katerimi se je kratkočasil v prostih trenutkih), njegov laboratorij z rokovnikom, osnutki, študijskim gradivom, predmeti iz vsakdanjega življenja (zobna ščetka, igrače, čevlji, skrivnostne ljubezenske izjave s podpisom različnih žensk), fotografije iz njegovih albumov, dopisovanja z zanimimi kulturnimi osebnostmi, ljubezen do glasbe z violinistom Albertom Lovričem, a tudi z dokumenti njegovega izjemnega doprinosu k opernemu gledališču. Na panojih stojijo povečave fotografij, imena njegovih vzornikov, Goldoni in Brechta, fragmenti tržaškega izvora, rojstva v hiši nene Natalie Jasbítz (!) v Barkovljah, Strehlerjeva besede o dedku, »dalmatinskom velikanu«, babici francosko-dalmatinskega porekla, o avstrijskem očetu, o nekem črnogorskem izvoru družine: »Se pravi, vsi Tržačani. Tipično tržaški. Kar pomeni, tipično evropski.«

Rossana Paliaga

BRUSELJ - Po mednarodnem srečanju o podnebnih spremembah na Baliju

EU hvali rezultate konference, ZDA kritične

Bela hiša zahteva tudi aktivno sodeležbo držav v razvoju

BRUSELJ/DENPASAR - Evropska komisija JE VČERAJ pohvalila rezultate ministrskega zasedanja pogodbencov okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC) in jih označila kot pomemben korak naprej. ZDA na drugi strani zelo skrbi dosežen dogovor, vključno z vlogo vodilnih držav v razvoju pri zmanjševanju izpustov toploplodnih plinov, je sporočila Bela hiša. Do rezultatov konference so kritični tudi okoljevarstveniki, poročajo tuje tiskovne agencije. »Obstaja samo en svet,« je povedal predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in dodal, da »lahko razvite države in države v razvoju skupaj dosežejo uspeh.« Portugalski minister za okolje Francisco Nunes Correio pa je rezultat označil kot uspeh za zaščito podnebja, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Medtem ko so nekateri sklepi konference pozitivni, »ZDA močno skrbijo drugi vidiki odločitev, preden začnemo s pogajanji,« je v izjavi sporočila Bela hiša in dodala, da bo boj proti podnebnim spremembam zahteval obvezo ne samo razvitih držav, temveč tudi velikih držav v razvoju. »Gospodarsko najpomembnejše države v razvoju morajo biti aktivne,« je po poročanju francoske tiskovne agencije sporočila Bela hiša.

»Ameriško administracijo so prosili, naj ne ovira dogovora, na koncu pa se je uklonila pritisku,« pa je dejal Svetovni sklad za naravo (WWF) in opozoril, da je bila cena pri-družitve ZDA k sporazumu njegova šibkejsa vsebina. »Časovni načrt z Balija naslednjemu predsedniku ZDA dopušča možnost, da stori nekaj v globalnem boju proti podnebnim spremembam,« je še sporočil WWF. Pri mednarodni okoljevarstveni organizaciji Greenpeace pa so prepričani, da bo stalen pritisk na vseh celinah prisilen vlade v naslednjih dveh letih k dogovoru o neizbežnem zmanjševanju emisij, poroča dpa.

Članice UNFCCC so včeraj soglasno sprejele časovni načrt dvoletnih pogajanj, ki naj bi do leta 2009 vodila do novega sporazuma na svetovni ravni glede ukrepov za zmanjševanje učinka podnebnih sprememb. V skladu s časovnim načrtom naj bi nato novi sporazum stopil v veljavo po koncu leta 2012, ko se bo končalo prvo obdobje obveznosti Kjot-skega protokola. (STA)

VREME - Hude težave južno od Rima

Sneg je ohromil južno Italijo

Največ snega v Apuliji, Kalabriji in Basilicati - Zaprete avtoceste in hudi problemi tudi v železniškem prometu

Snežna odeja je včeraj pobelila tudi središče Barija
ANSA

RIM - Sneg je pobelil dežele južno od Rima in povzročil hude težave avtomobilskemu in železniškemu prometu. Največ problemov imajo v Apuliji, kjer je snežni metež paraliziral Bari in njegovo pokrajino. V mnogih krajih so proglašili izredne razmere.

Avtocesta Salerno-Reggio Calabria je bila sinoči zaprta v mnogih predelih Basilicate in Kalabrije. Dodatne težave je povzročilo tudi dejstvo, da so včeraj po avtocestah lahko vozili tudi tovornjaki, ki zaradi stavke niso vozili v začetku tedna. Prometna policija je svetovala avtomobilistom, naj se ne odpravijo na pot, če res nimajo nujnih opravkov.

Slabo vreme je, kot rečeno, najbolj prizadelo Bari in okolico, kjer so tudi več ur zaprli tamkajšnje mednarodno letališče. Na obalah Apulije je pihal silovit veter, ki je ustvaril težave v pristaniščih Bari in Brindisi.

O slabem vremenu poročajo tudi iz srednje in severne Italije, kjer pa sneg ni povzročil takoj hudih problemov, kot na jugu države.

ZAGREB

Sanader mandatar za novo vlado

ZAGREB - Hrvaški predsednik Stipe Mesić je včeraj mandat za sestavo nove vlade podelil dosedanjemu premieru Ivu Sanaderju, čigar Hrvaška demokratska skupnost (HDZ) je zmagala na parlamentarnih volitvah. »Mandat za sestavo vlade sem dal Sanaderju, ki me je prepričal, da ima podporo 77 poslancev v 153-članskem parlamentu, je povedal Mesić po drugem krogu posvetov s Sanaderjem in predsednikom Socialdemokratske stranke (SDP) Zoranom Milanovićem o sestavi nove vlade, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina. Sanader je ob tem izrazil upanje, da mu bo uspelo vlado oblikovati še pred z ustavo določenem 30-dnevnom roku, ki bo začel teči v nedeljo, kot tudi, da bo njegova vlada nato potrjena v parlamentu. Novi sabor se mora sicer sestati na ustanovnem zasedanju največ 20 dni po uradni objavi rezultatov volitev, ki so bile 25. novembra, in ki naj bi jih osrednja volilna komisija objavila kmalu.

HDZ je na volitvah dobila 66 mandatov, deset več kot glavna opozicijska SDP, vendar enajst pre malo za večino v parlamentu. Od takrat je HDZ podpisala koalicjsko pogodbo z edinim poslancem Hrvaške stranke upokojencev (HSU) in poslancem romske skupnosti. Sanader pa je včeraj dejal, da je blizu koalicjskemu dogovoru tudi s koalicijo Hrvaške kmečke stranke (HSS) in Hrvaške socialno-liberalne stranke (HSLS), ki imata osem mandatov in da bo s predsednikoma obeh strank začel uradne pogovore v ponedeljek. Pogovoriti se namerava tudi z ostalimi sedmimi poslanci manjšin, na podporo katerih računa, je dejal v pogovoru za nočojšnji dnevnik Hrvaške televizije.

SDP kljub temu ni obupala, saj je njen predsednik Milanović dejal, da si bo kljub imenovanju Sanaderja še naprej prizadeval za oblikovanje vlade.

Kot je dejal sinoči za dnevnik HTV, je »sedaj prvi polčas«. Če Sanaderju ne bo uspelo sestaviti vlade, bi Mesić lahko mandat za sestavo vlade podelil Milanoviću. (STA)

Generalni sekretar Organizacije združenih narodov Ban Ki Moon na konferenci na Baliju (na fotografiji levo)
ANSA

VIDEM - Družinska tragedija v premostju furlanske prestolnice

Mati umorila 7-letnega sina

Noemi Deslizzi, ki se je zdravila zaradi psihičnih motenj, je hotela ubiti tudi hčerko, ki je poklicala na pomoč - Zaprepadenost preiskovalcev

VIDEM - Mama je včeraj zjutraj v videmskem predmestju Molin Nuovo z nožem ubila komaj sede-mletnega sina in ranila hčerko, ki je zaman skušala braniti bratca pred slepim maminim nasiljem. Žrtev te družinske tragedije je Alessandro Lodolo, ki ga je z nožem ubila mama Noemi. Spravila se je tudi na de-vletno hčerko, ki je skušala zaščiti nesrečnega brata in potem po-klicala očeta, kateremu žal ni uspe-lo preprečiti tragedije.

Krvava drama se je odvijala zjutraj v stanovanju družine Lodolo-Deslizzi. Kot je preiskovalcem pove-dala pretresena punčka se je mama sprla s sinčkom in potem ga do smerti večkrat zabodla s kuhinjskim nožem. Sestra ga je skušala braniti, mama pa se je znesla tudi nad njo, a jo na srečo le laže ranila. Ko je 42-letni oče Stefano Lodolo (po poklicu je vodovodar) prišel domov, je 7-letni otrok že ležal mrtev v mlaki krvi,

sestra pa je bila v hudem šoku. Istotočno z očetom so na kraj tragedije prišli tudi policisti, ki so bili za-prepaščeni nad krutostjo umora. Zelo pretresen je bil tudi javni to-zilec Giancarlo Buonocore, ki ni dovolil novinarjem in fotografom vstopa v stanovanje ter jih prosil, naj spoštujejo bolečino očeta, hčerkice in sorodnikov.

Noemi Deslizzi je odontotehnik. Sodnik je sporočil, da se je svoj-čas zdravila v centru za mentalno higieno, za kakšno boleznijo pa ni pojasnil. Po umoru so jo sprejeli v videmski bolnišnici, kjer se zdravi tudi hčerka. Sosedji so povedali, da je bila družina Lodolo-Deslizzi mirna družina, zato jih je takšen izbruh nasilja popolnoma iznenadil.

Pred kratkim je Furlanijo pre-tresla še ena grozovita družinska tragedija v Čenti. Tam je oče s puško ubil ženo, 4-letnega sina in si po-tem še sodil sam.

Zaprepaščeni preiskovalci pred videmskim stanovanjem, v katerem je mama ubila svojega 7-letnega sina
ANSA

NOGOMET - Proti Lazu dosegel dva od treh golov v zmagovalnem nastopu Juventusa

Vrnitev Del Piera Udinese razočaral Marina

Trener Videmčanov se je v Catani lahko veselil le sprejema navijačev

Del Piero je z dvema podobnima zadetkoma v protinapadu pokopal vse upe Lazio. Skupno je dosegel že sedem zadetkov, Trezeguet pa jih je z včerajšnjim prvim zbral že 12 in vodi na lestvici izbranih strelcev s tremi zadetki več od Ibrahimovića

ANSA

na igrišče Floro Floresa, zadnji hip pa se je odločil tudi za Di Nataleja, ki pa se mu je poznalo, da ni bil v optimalni formi.

Tekma je bila lepa, priložnosti so se vrstile na obeh straneh, domači igralci pa so bili uspešnejši. Slovenski vratar Samir Handanović je bil pri obeh strelah brez moći, več kot pozitivno oceno pa si je prislužil z dvema odločilnima potezama.

Po tekmi je bil trener Udineseja Marino slabe volje. »Pristop je bil zgrešen, nismo igrali kot znamo«, je dejal.

Lazio - Juventus 2:3 (1:1)

STRELCI: Trezegue v 29., Pandev v 36, Del Piero v 48. in 70., Pandev v 93. min.

LAZIO (4-3-1-2): Ballotta, Scaloni (od 30. dp De Silvestri), Siviglia, Cribari, Kolarov, Mutarelli, Ledesma, Mudingay (od 41. dp Meghni), Mauri, Pandev Rocchi.

JUVENTUS (4-4-2): Buffon, Zebina, Legrottaglie, Chiellini, Molinaro, Salihamidžić, Nocerino, Zanetti, Nedved (od 1. dp Tiago), Del Piero, Trezeguet.

RIM - Po izenačenem prvem delu je bil odločilen Del Piero z dvema goloma, pa tudi Buffon, ki je opravil vrhunski poseg po strelu Rocchija, imel pa je tudi sicer precej dela. Zmagla Juventusa je vsekakor povsem zaslужena.

Vrstni red: Inter 37, Roma, Juventus 32, Udinese 28, Fiorentina 24, Atlanta, Napoli, Palermo in Catania 21, Sampdoria 20, Milan 18, Lazio 17, Torino, Parma in Genoa 15, Livorno 14, Siena in Empoli 13, Reggina in Cagliari 10.

Danes: ob 15.00 Atalanta - Palermo, Empoli - Genoa, Parma - Reggina, Sampdoria - Fiorentina, Siena - Napoli, Torino - Roma, ob 20.30 Cagliari - Inter. Milan - Livorno bodo igrali 13. februarja.

KOŠARKA - B2 NPG se je upiral le tri četrtine

Mestre - NPG 84:67 (18:21, 44:38,
56:52)

NPG: Bossini 12, Dip 14, Giovanotto 4, Salis 5, Biondo 11, Righetti 10, Tombolini 8, Grimaldi 2, Raccaro 1, Macaro 0. TRENER: Cautero

Goričani so se proti Mestram upirali le do tretje četrtine, napisali pa so gostitelji ušli in s preciznejšo igro v napadu (Fantinato 30, Serena 20) prevladali. Prvo četrtino so varovanci trenerja Cautera zaključili v rahli prednosti. V nadaljevanju so domači igralci zaigrali bolj prepričljivo in odšli v slaćilnice s šestimi točkami prednosti. Prednost se je na začetku tretje četrtine še povečala (52:42), s čvrsto obrambo pa so Dip in soigrali nadoknali zaostanek in se še zadnjic približali nasprotniku (56:52). V nadaljevanju je pri Goričanah popolnoma odpovedal napad: kar šest minut niso zadeli koša, kar jasno kaže tudi delni izid zadnje četrtine (28:15). Ob slabih odstotkih meta sta oba organizatorja igre Biondo in Tombolini v končnici izgubila kar 10 žog, kar je popolnoma pokopal Goričane.

Slovenija

KOŠARKA - 1. slovenska liga: Luka Koper - Zagorje KD FT 95:71, Krka - Kraški zidar Jadran 93:84. **Liga NLB:** Union Olimpija - Geoplín Slovan 91:67.

ODBOJKA - Srednjeevropska liga za moške: Stavbar IGM - Posojilnica Dob 2:3 (25, 22, -22, -21, -14), Varaždin - ACH Volley bo 4.1. Vrstni red: 1. hotVolleys Dunaj 20, Hypo Tirol Innsbruck 14, Posojilnica Dob 12, ACH Volley Bled 12, itd. **1. ženska liga:** Luka Koper - Nova KBM Branik 0:3 (-22, -26, -21).

ROKOMET - 1. moška liga: Jeruzalem Ormož - Gold Club 26:31, Cimos Koper - Prevent 36:35, Gorenje - Nova Gorica 45:26 (19:8)

Catania - Udinese 2:0 (1:0)

STRELCA: Mascara v 9. in 87. minut.

CATANIA (4-3-3): Polito 6, Sardo 6.5, Terlizzi 7, Stovini 6.5, Vargas 7, Izco 6 (od 47. dp Millesi), Edusei 6.5, Baiocco 6.5, Martinez 6 (od 28. dp Biagianti 6), Mascara 8, Colucci 6.5. Trener: Baldini.

UDINESE (3-4-3): Handanovic 6.5, Zapata 6, Felipe 6.5, Luković 6, Mesto 5.5, D'Agostino 6.5, Inler 6, Dossena 7 (od 37. dp Paolucci), Floro Flores 5.5 (od 26. dp Asamoah 6), Quagliarella 5.5, Di Michele

6. Trener: Marino.

CATANIA - Trenerju Udineseja Marinu so gledalci v Catani pred tekmo namenili velik aplavz, saj so njegovo delo na Siciliji zelo cenili, vendar pa je dvojboj med preteklostjo in prihodnostjo kluba osvojil... Silvio Baldini. Novega vodjo sicilskega moštva, ki je pred dnevi že podaljal pogodbo za klub predsednika Pulvirentija, je osrečil Giuseppe Mascara z enim golom za vsak polčas. Igral pa je v sredini napada, v katerem sta manjkala standardna igralca Spinesi in Morimoto. Na drugi strani je Marino poslal

NOGOMET - Piacenza zmagala z enim golom za vsak polčas

Serije zmag Triestine je konec

Ob izteku prvega polčasa razveljavili verjetno regularen gol Granocheja - Usodna sporna izključitev Lime

Piacenza - Triestina 2:0 (1:0)

STRELCA: Anaclerio v 12.; Cacia v 6.dp.

PIACENZA (4-3-2-1): Cassano; Nef, Miglionico, D'Anna, Anaclerio; Bianchi, Kharja, Patrascu (43.dp Oliv); Aspas (38.dp Rantier), Padalino (21.dp Gemiti); Cacia. Trener: Somma.

TRIESTINA (4-4-2): Dei 6; Milani 5, Lima 5.5, Petras 5.5, Pesaresi 5.5 (39. Peana 6); Sgrigna 5.5 (20.dp Mezzano), Piangerelli 6, Allegretti 6, Testini 6; Graffredi 5 (24.dp Šedivec 6), Granoche 6. Trener: Maran.

SODNIK: Scoditti iz Bologne 4,5; OPOMINI: Lima, Pesaresi, Allegretti, Patrascu, Cacia, Aspas, Kharja; IZKLJUČITEV: Lima v 4.dp (dvojni opomin); GLEDALCEV: 2.000.

Piacenza je bila zadnja leta dokaj srečno igrišče za Triestino. Pred dvema sezonomi so si Tržačani z zmago na Granillu tri kroge pred koncem zagotovili obstanek, v lanskem sezoni pa so tu iztržili točko v zadnjem krogu (zadel je Allegretti s prostega strela) in ravno tako ohranili status drugoligaša. Tokrat je bil rezultat Maranovim varovancem manj naklonjen, a navsezadnje je šlo za najmanj pomembno tekmo izmed treh...

V postavi Triestine, ki je naskakovala peto zaporedno zmago, ni bilo presenečenj. Enako je veljalo za domače s Francozom Kharjajem, ki je imel vlogo organizatorja igre. Tržačani so tokrat oblekli temno plavi dres, saj sta društveni barvi obeh ekip enaki, to se pravi bela in rdeča. Zadnji sončni žarki so padali na

sodnikovega podaljška je Triestino verjetno odločilno oškodoval (stranski) sodnik. Graffredi si je priigral prosti strel na kakih dvajsetih metrih, strel je izvedel Allegretti, vratar je žogo odbil le do Sgrigne, ki je znova streljal, meter od črte pa se je žoge dotaknil in jo potisnil v gol Granoche. Sodnik se je odločil za prehitek, ven-

B-LIGA IZIDI 18. KROGA Ascoli - Brescia preložena zaradi snega, Avellino - Cesena 3:1, Bologna - Grosseto 1:0, Chievo - Mantova 2:3, Frosinone - Vicenza 0:0, Lecce - Albinoeffe 3:0, Piacenza - Triestina 2:0, Ravenna - Modena 1:1, Rimini - Pisa 1:1, Spezia - Messina 2:0, Treviso - Bari 1:2

Bologna	18	11	6	1	22:7	39
Albinoleffe	18	11	3	4	31:18	36
Lecce	18	10	5	3	27:13	35
Pisa	18	10	5	3	30:24	35
Chievo	18	10	4	4	31:22	34
Mantova	18	9	4	5	28:18	31
Brescia	17	9	3	5	25:18	30
Rimini	18	8	5	5	27:19	29
Frosinone	18	7	4	7	25:25	25
Messina	18	7	4	7	15:22	25
Ascoli	17	6	6	4	24:18	24
Modena	18	6	5	7	25:24	23
Triestina	18	6	5	7	23:30	23
Piacenza	18	7	10	1	15:22	22
Bari	18	4	8	6	19:24	20
Grosseto	18	4	7	7	14:23	19
Spezia (-)	18	4	7	7	23:22	18
Avellino	18	4	4	10	17:24	16
Treviso	18	4	3	11	18:27	15
Ravenna	18	3	4	11	21:34	13
Vicenza	18	2	7	9	16:29	13
Cesena	18	1	8	9	17:30	11

PRIHODNJI KROG (22.12. ob 16.00) Albinoeffe - Ascoli, Bari - Lecce, Brescia - Rimini, Cesena - Treviso, Grosseto - Piacenza, Mantova - Spezia, Messina - Bologna, Modena - Frosinone, Pisa - Ravenna, Triestina - Avellino, Vicenza - Chievo

NOGOMET Milan za svetovni vrh proti Boci

TOKIO - Ogled finala svetovnega klubskega prvenstva bo danes v Italiji možen le za imetnike kartice Mediaset Premium, na njem pa se bo Milan pomeril z argentinskim moštvom Boca Juniors. Trener Carlo Ancelotti ni razkril postave, napoveduje pa, da bo v napadu Filippo Inzaghi igral namesto Alberta Gilardina. V obrambi naj bi Odda zamenjal Caffu. Kaca' včeraj ni trerial, danes pa bo igral. Če bo zmagal, bo po Marcu Van Bastnu in letu 1989 postal prvi igralec, ki je v isti sezoni osvojil Zlatno žogo, naslov evropskega prvaka, evropski superpokal in svetovni pokal.

DANCI V GORICI - Slovenska članska nogometna reprezentanca se bo 6. februarja prihodnje leto v prijateljskem srečanju pomerila z reprezentanco Danske v Novi Gorici.

MAJAVE KLOPI - Nemški nogometni prvoligaš Arminia Bielefeld je objavil ime naslednika Ernsta Middendorfa ne trenerskem stolčku. Nogometni trenutno 14. ekipe nemškega prvenstva bodo v prihodnjih dneh igrali po napotki 43-letnega stratega Michaela Frontzecka.

UMOR - Gružijska policija je zaradi suma umora svojega očeta, znanega nogometnega trenerja iz šole Torpeda Temurja Nadiradzeja, ter treh drugih članov družine arretirala 20-letnega Nikolaja Nadiradzeja. Do arretacije je prišlo, potem ko je policija v družinski hiši našla mrtve njegovega očeta, mater, 24-letnega brata ter 21-letno nosečo bratovo ženo, vsi pa so podlegli ranam strelnegorozja.

FIFA - Vodstvo Mednarodne nogometne zveze je prepovedalo vse tekme na nadmorski višini nad 2750 metrov brez predhodne in daljše aklimatizacije. Najvišje ležeči nogometni stadioni so v kolumbijski Bogoti (2640 m), ekvadorskem Quito (2800 m) in bolivijskem La Pazu (3577 m).

Sodnik Scoditti pa se s tem ni zadovoljil. Po štirih minutah nadaljevanja je izključil Lime zaradi "navideznega" prekrška in Cacia v Triestino takoj kaznoval. V šesti minutu je nameč na levem pasu Padalino pobegnil Milaniju in podal na sredino, kjer je talentirani napadalec hladnokrvno preusmeril podajo v gol. V 8. minutu je Testini z glavo dosegel neverjeten avtograd, na srečo pa je sodnik že dosodil nedovoljen položaj Cacie. Dei je nato krasno odbil nad prečko silovit strel Anacleria, na drugi strani pa je Granoche sam pred vratarjem streljal prav na številko ena Piacenze. Proti koncu tekme je šlo Cacia poskušal doseči drugi osebni gol, a Dei je znova reklo »ne!«.

Top: Dvojica Allegretti-Piangerelli navsezadnje zasluži pozitivno oceno. Isto tako Testini, a gre za srednjo oceno med slabim prvim in solidnim drugim polčasom.

Flop: Sodnik lahko v nogometu zelo vpliva na potek tekme. Tokrat je zelo povprečen Scoditti izključil Lime zaradi dveh opominov - branilec Triestine si v resnicni ni zaslužil nobenega od dveh - ob tem še razveljavil povsem regularen gol Tržačanov. A seveda ni vsega kriv sodnik...

Iztok Furlanič
MLADINSKO PRVENSTVO PRI-MAVERA - Izid: Triestina - Inter 0:2 (pri črno-modrih igrata slovenska nogometna iz Maribora Belec in Krhin).

SMUČANJE - Smuk v Val Gardeni

Walchhofer prvi, Jerman tokrat sedmi

Švicar Didier Cuche je z drugim mestom spet prevzel vodstvo na skupni lestvici

VAL GARDENA - Avstrijec Michael Walchhofer je zmagal na smuku za svetovni pokal alpskih smučarjev v Val Gardeni (1:56,70). Drugi je bil Švicar Didier Cuche (1:56,88), ki je zaostal 18 stotink, tretji pa Američan Scott Macartney (1:57,26, +0,56). Najboljši slovenski smučar Andrej Jerman je bil sedmi (1:57,83, +1,13), s čimer je vnovič potrdil, da trdno sodi v svetovni vrh in je ta čas zagotovil najboljši in najbolj konstanten slovenski smučar.

Izidi: 1. Michael Walchhofer (Avt) 1:56,70, 106,3 km/h; 2. Didier Cuche (Švi) +0,18; 3. Scott Macartney (ZDA) +0,56; 4. Erik Guay (Kan) 1:57,54 +0,84; 5. Ambrož Hoffmann (Švi) +0,92; 6. Manuel Osborne-Paradis (Kan) +0,97; 7. Andrej Jerman (Slo) +1,13; 8. Bode Miller (ZDA) +1,15. **Skupno (12):** 1. Didier Cuche (Švi) 453; 2. Benjamin Raich (Avt) 441; 3. Daniel Albrecht (Švi) 332; 4. Bode Miller (ZDA) 306; 5. Michael Walchhofer (Avt) 286; 6. Manfred Mölgg (Ita) 262.

ZURBRIGGEN OUT - Za švicarskega alpskega smučarja Silvana Zurbriggnega je sezona končana. Zurbriggen je padel na enem izmed skokov smuka v Val Gardeni, čeprav padec ni bil posebej hud, pa so bile hujše posledice. Šestindvajsetletni slalomski podprvak iz St. Antona leta 2003 si je raztrgal križne vezi levega kolena, sumijo pa tudi na poškodovan meniskus in zlom goleneice.

DANES ALTA BADIA - Danes bo v kraju Alta Badia veleslalom, od katerega si največ obetajo prav Italijani Max Blardone, Manfred Mölgg in Davide Simoncelli. Proga Gran Risa jim nadvse ustreza, na njej so italijanski smučarji dosegli tudi največ zmag v svetovnem pokalu, »črna« proga pa je izjemno strma od začetka do konca, povrh je vedno trda. Blardone in Mölgg sta prejšnji tedne v Bad Kleinkircheimu pokazala odlično formo, na Gran Risi pa odlično smuča tudi Simoncelli, ki je zmagal leta 2003, kar trikrat pa je bil drugi.

NAŠ POGOVOR - Andrea Massi, kondicijski trener Slovenije

Stegna pod pritiskom

Včasih so bili smučarji bolj eksplozivni, zdaj pa je potrebna predvsem velika moč

Prve nastope najboljše alpske smučarke Tine Maze je skazila poškodba hrbita: večkrat je moralna prekiniti proces treningov, nazadnje pa se je odpovedala tudi nastopom na severnoameriški turneji. Zaradi bolečin je sedaj Tina pod drobnogledom zdravnikov in kondicijskega trenerja Andree Massija, ki se je po enem letu spet vrnil v slovensko reprezentanco. Pogovorili smo se z Goričanom, ki s Samom Furlanom vodi skupino enajstih perspektivnih dekle, ki že posajojo po višjih rezultatih na evropskem pokalu, na svetovnem pa se prebijajo vedno više.

Po enoletnem premoru ste se spet vrnil v slovensko reprezentanco. Kako to?

Ponudba je bila zanimiva in sem se zato vrnil. Dobil sem tudi druge ponudbe, a sem se naposled odločil, da se vrnem v slovensko reprezentanco, ker sem že poznal sistem dela, pogoje, tekmovalke. Tudi z direktorjem alpskih disciplin, Rastom Ažnophom, se dobro poznavam in sva v prijateljskih odnosih.

Je mogoče tudi kaka tekmovalka vplivala, da ste se vrnil v reprezentanco?

Vse je vplivalo, da sem se vrnil. Ažnoh me je vprašal predvsem zaradi Tine, s katero sva se pred povratkom tudi pogovorila. Pa tudi to, da mi je ta služba zelo všeč, me je prepričalo, da sem se vrnil.

Letos so zamenjali celotni vodilni kader z Ažnophom na čelu. Občutite spremembe s prejšnjim vodstvom in načinom dela?

Spremembe so. Predvsem številno deklet je večje. Imamo enajst deklet, ki se v tekmovalnem obdobju ločijo, sicer pa trenirajo skupaj. Prej pa jih je bilo manj, tri do štiri, ki so tekmovali v svetovnem pokalu. Spremembe sestave ekipe se kažejo tudi v spremenjenem načinu dela. Vsem puncam namenjam enako pozornost. V tem trenutku je Tina tista, ki rabi največ pozornosti, sicer pa muči poškodba hrbita.

Se je sistem dela spremenil v bolje ali slabše?

Ne bi reklo, ali je ta sistem boljši

ali slabši. Precej dela je. Ob kondicijski vadbi pomagam tudi na progah kot pomočnik pri postavljanju ali pospravljanju prog. Tudi na tekmaših pomagam na progah.

Se je zaradi spremembe smuči spremembla tudi kondicijska vadba?

Sigurno. Obremenitve so večje, carving smučka potrebuje s strani tekmovalca dolgočeno moč. Predvsem stegenske mišice krepimo, ker so pod velikim pritiskom zaradi obremenitev. Prav zaradi tega se je tudi fizična postava tekmovalk in tekmovalcev spremembla. Stegenske mišice so pri vseh zelo razvite. Nasprotno pa so bili nekoč smučarji bolj eksplozivni.

Tina Maze je letošnjo sezono začela slabo.

Tako. Ko nastopajo bolečine pri takih velikih obremenitvah, se posledično slabše smuča in tudi rezultatov ni. Kako naprej? No, sem trener, ne pa čarovnik. Sicer upam, da bo poškodba kmalu mimo in da bo šlo na boljše. Tina bo sedaj nastopila v St. Moritzu.

Zakaj se je poškodba pojavila ravno po pripravljalnem obdobju?

Poškodbe so pri športnikih vsakdanje. Pri Tini je poškodba mišice nastopila takrat, ko je prišla na trše površine, kjer so dražljaji močnejši. Sledje nepredvidljivih gibov je privedlo do poškodbe. Sicer pa gre za tako poškodbo, ki je običajna pri takih obremenitvah in hitrostih.

Veronica Sossa

KOŠARKA - NBA liga

Brezec čez noč v Detroit

Sežanski košarkar Charlotte Bobcats zamenjal za močnejše Pistonse

DETROIT - Osemindvajsetletni slovenski košarkar Primož Brezec je - kar se v ligi NBA rado zgodi - čez noč zamenjal klub.

Moštvo Charlotte Bobcats, za katerega je igral dobre tri sezone, je namreč zamenjal za ekipo Detroit Pistons, ki v ligi NBA kotira precej više od njegovih dosedanjih delodajalcev. Brezec se je v središče ameriške avtomobilske industrije preselil skupaj z Argentincem Walterjem Herrmannom, in sicer v zameno za centra Nazra Mohammaeda. Ob tem so v Detroitu za to, da so sprostili še eno mesto za prileka, odpustili krilnega košarkarja Ronaldja Dupreeja. Kot je ameriškim košarkarskim analitikom dejal prvi operativni »batov« Joe Dumars, je bil glavni razlog za izmenjavo košarkarjev ta, da bi preostala tri leta Mohammedove pogodbe njegov klub stala kar 24 milijonov ameriških dolarjev, za Brezca in Herrmanna pa bodo za preostanek sezone 2007/08 morali nameniti dobre tri milijone in pol. Ali zapisano drugače: že v tej sezoni bodo s tem prihranili približno 900.000 »zelencev«. Ob tem velja podariti, da se obema novincema pri moštvu, ki je trenutno tretje v vzhodni konferenci lige NBA, na koncu sezone pogodbili iztečeta.

»Čeprav smo zelo zadovoljni s finančnim delom dogovora, smo srečni tudi zavoljo dejstva, da smo v klub pripeljali dva zelo kakovostna igralca. S Charlottom smo se o nakupu Walterja Hermanna pogovarjali že na začetku sezone, ob bolj podrobni pogajanjih pa smo se na srečo

Primož Brezec ima letos v NBA ligi povprečje le 1,9 koša in 2,2 skoka na tekmo

lahko dogovorili še za Brezeve usluge. Sklenili smo odličen posel,« je najprej povedal Dumars, nato pa se osredotočil na 215 cm visokega sežanskega velikana: »Za Brezca smo se začeli zanimati predvsem zaradi njegove višine in dejstva, da je klub temu, da je center, izjemno gibljiv in zna zadeti tudi z večje razdalje. Prav občutek za igro in možnost podrejanja kolektivu sta me pripeljala do tega, da v dogovor vključimo tudi slovenskega košarkarja.«

PETKOVE TEKME - Toronto je slavil v Indiani s 104:93, Rašo Nesterovič pa je za kanadsko moštvo zbral le skok, Andrea Bargnani pa je v borih 9 minutah igre dosegel le dve točki in podajao. Sacramento je v gosteh ugnal Philadelphia s 109:99, izdaten delež k zmagi pa je prispeval Beno Udrih, ki je dosegel 15 točk, šest podaj in štiri skoke. New Jersey je na domačem igrišču ugnal Cleveland s 105:97, Boštjan Nachbar pa je za zmagovalno moštvo dosegel 13 točk in tri skoke.

ROKOMET - V okviru 9. kroga A2-lige

Tržaški rokometni slavili pred odločilnim dvobojem proti Brixnu, ki je sinoči izgubil proti Benetkom

Mestrino - Pallamano TS 14:26 (6:11)

PALLAMANO TS: Mestriner, Scavone, Kerpan, Leone, Varesano, Šardoč 1, Tokić 5, Lo Duca 6, Visintin 6, Nadoh 7, Carpanese 1, Fanelli. TRENER: Radojkovic.

MESTRE - Tržaški rokometni slavili v okviru 9. kroga A2-lige visoko premagali ekipo Mestrino, ki pa se je krčevito upiral. »Visoka zmaga še ne pomeni lahka zmaga. Mestrino je bil trd oreh in zmagali smo le po zaslugu odlične igre v obrambi in mojstrskim posegom tržaškega vratarja Ivana Meistrinera,« je ocenil predsednik tržaškega društva Giuseppe Lo Duca. »Po danšnjem nastopu (včerajšnjem op. ur.) smo pred sobotnim 'big-match' proti ekipi Forst iz Brixna, ki je naš glavni konkurenec za napredovanje v A1-ligo, optimisti.« Predsednik Lo Duca še ni vedel za dobro novico, da je Brixen si noči doma izgubil proti CUS-u iz Benetk (21:26).

Domačini so v prvem polčasu le šestkrat zatresli Mestrinerevo mrežo. V tem delu se je v napadu izkazal Maro Lo Duca, ki je na koncu zbral šest zatetkov. V drugem polčasu pa sta domača mreža kot za stavo tresla Visintin in Nadoh. Predsednik Lo Duca je obenem pohvalil dobro ekipo igro.

Ostali izidi: Ferrara - Seregno 30:24, Paese - Padova 25:22, Rovigo - Eppan 28:23.

Vrstni red: Pallamano TS 27, Forst 24, CUS Benetke 18, Ferrara, Seregno 16, Mestrino, Raiffeisen 13, Rovigo 12, Magnago, Paese 6, Eppan 3, Padova -2.

SMUČANJE

Paersonova v smuku prvič letos

ST. MORITZ - Šestindvajsetletna Paersonova je v švicarskem St. Moritzu dosegla prvo zmago v sezoni in prvo v smuku po koncu sezone 2006, ko je bila najboljša na finalu v domačem Areju. Sedemkratna svetovna prvakinja je s 36. zmagami v karieri na večni lestvici na četrtem mestu dobitelja Nemka Katja Seizinger, daleč pred vsemi pa je Avstrijka Annemarie Moser Proell (62).

Dvaindvajsetletna Američanka Lindsey Vonn je le malo zaostala za zmago; če bi čas preračunal v metre, bi razlika znašala dva metra in 19 centimetrov.

Američanka je pred tem že slavila v Lake Louisu in bila četrta v Aspnu ter sedaj vodi v smučskem seštevku pokala.

Skupno vodstvo je ohranila Avstrijka Marlies Schild (343), čeprav je tokrat prehitela le dve tekmovalni. Le štiri točke zaostaja njena rojakinja Nicole Hosp (339), ki je bila na smuku 18., tretja pa je že Paersonova (283).

77. zmaga Bjoerndalna

POKLJUKA - Za najboljšimi biatlonci in biatlonkami je sprinterska preizkušnja svetovnega pokala na Pokljuki. V moški konkurenči je zmago slavil Norvežan Ole Einar Bjoerndalen, ki je bil najboljši že 77. v karieri, pri čemer pa je bila še tretji letos najboljša Francozinja Sandrine Bailly. Od Slovenskih predstavnikov je dobro nastopil le Klemen Bauer, ki je z 18. mestom znova segel med dobitnike točk. Preostala dva slovenska predstavnika sta nastopila v skladu s pričakovanji, Peter Dokl je bil 51., Gregor Brvar pa 59., medtem ko so povsem razočarala slovenska dekle. Mesta izven najboljših tridesetih pač ne morejo zadovoljiti zdaj že razvajene slovenske publike.

Žensko SP v Franciji: Finale Rusija-Norveška

PARIZ - Branilke naslova Ruske in Norveške rokometnice so finaliste svetovnega prvenstva v Franciji. V polfinalu v Parizu so Rusinje premagale Romunke s 30:20 (17:8), Norvežanke pa Nemčijo s 33:30 (19:16). Finale bo danes ob 16.30.

Plavalno EP: Koprčan Matjaž Markič le četrti

DEBRECEN - Koprčan Matjaž Markič je na plavalnem EP v kratkih bazenih le za las zgrešil medaljo. Na 50 m prsno je bil četrti, medaljo pa je zgrešil za vsega tri stotinke sekunde. Markič je na EP prišel po medaljo. Že v polfinalu se je izkazal, ko je s 27,03 za pet stotin izboljšal osebni in slovenski rekord. Izid 27,08 je dosegel leta 2005 na prvenstvu v Trstu in takrat z njim osvojil bronasto medaljo. V finalu je Markič najprej nekoliko zamudil na startu, za nameček prišel še slabo v cilj in na mesto novega rekorda, medalje in izida pod 27 sekundami, je bil s 27,12 za tri stotinke počasnejši od Italijana Alessandra Terrina. Zmagal je Ukrajinec Oleg Lisogor 26,75, srebro pa je s 26,95 Norvežan Alexander Hetland.

Italijanka Federica Pellegrini je na 400 m prsto osvojila srebrno medaljo za Francozinjo Manaudou. Na 1.500 m je Federico Colbertaldo osvojil bron, medaljo enega kovine pa je na 100 m prsto osvojil Filippo Magnini.

KOŠARKA - Projekt Acegas Aps - Kraški zidar za nastop v Jadranski ligi

Zanimiva ideja, kaj pa kader in finančna sredstva?

Štokelj: »Gre predvsem za ekonomske interese Acegasa« - Za Bana in Gerjeviča vprašljiv igralski kader

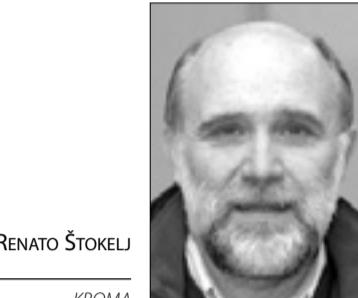
Zanimiva a tudi tvegana pobuda. Ta razmišljajo naši košarkarski izvedenci o pobudi za sestavo skupne sežansko-tržaške ekipe Kraški Zidar - Acegas, o kateri smo poročali že včeraj in po kateri naj bi skupna ekipa v čimkrajšem času dosegla uvrstitev v ugledno Jadransko ligo NLB.

Igralski kader, finančna sredstva in posamični interesi klubov so ovire, ki so jih omenili Marko Ban, bivši prvoligaš in predsednik ŠD Kontovel, Renato Štokelj, podpredsednik KK Bor ter košarkarski strokovnjak in trener mladinskih ekip Jadranja Mario Gerjevič.

Shengenska atmosfera najbrž preveva tudi košarkarski prostor. Tega mnenja je **Renato Štokelj**, ki je pozitivno ocenil možnost sodelovanja med tržaškim in sežanskim klubom: »Sicer pa menim, da je v celotnem projektu še veliko neznank. V prvi vrsti bo Kraški zidar težko dobil pravega pogovornika. Tržaški klub se javnosti predstavlja kot kadrovsko šibek. Obenem pa ni solidnega odbora, ki bi zagotovljal dolgoročno načrtovanje,« meni Štokelj in dodaja, da se pri tem zastavlja vprašanje o usodi tržaške ekipe v B2-ligi, ki bo najbrž vzpodbidlo pomisleke. »Če bo projekt zaživel, gre to predvsem zaradi ekonomskih interesov Acegasa, ki bi tako pridobil možnost širitve proti vzhodu.«

V primeru, da bi projekt zaživel, bi v Trstu lahko spet gledali vrhunsko košarko. Tudi s tega vidika se zdi **Marku Banu** pobuda zanima, »dvomim pa, da bi uspeli z igralskim kadrom obej ekip sestaviti kvalitetno ekipo. Enostavno združevanje ne bi zadostovalo za uresničitev vseh ciljev. Že sama uvrstitev med prve tri ekipe v slovenskem prvenstvu je vprašljiva. Prve tri ali štiri ekipe v slovenskem prvenstvu so primernije z ekipami italijanske A2-lige, torej gre za visok nivo. Razlike med posamezni slovenskimi ekipami so očitne,« je dodal in pojasnil, da bi bilo za uresničitev tega projekta potrebnata res velika ekonomska sredstva: »Oba pokrovitelja, ki že špekulirata pri upravljanju klubov, bi težko se stavila kakovostno ekipo. Zanimiv projekt pa bi prav gotovo privabil druge vlagatelje, ki bi omogočili sestaviti ekipo za višji nivo,« je zaključil Ban.

Enakega mnenja je tudi košarkarski strokovnjak **Mario Gerjevič**: »V tak projekt bi morala oba pokrovitelja vlagati veliko več denarja kot sta pripravljena. Vprašanje je, ali imata Acegas Aps in Kraški zidar dovolj denarja. Če bi ga imela, bi ga najbrž vlagala že sedaj, ko sta obe ekipi na dnu lestvice,« je povedal Gerjevič in poudaril, da se po njegovem mnenju zdi celoten projekt nerealen, prava iluzija. Ob

RENATO ŠTOKELJ
KROMA

MARKO BAN
KROMA

MARIO GERJEVIČ
KROMA

finančnih zmogljivosti bi moral projekt vključevati kakovosten igralski kader in strokovno-organizacijsko vodstvo: »Menim, da ne sežanska ne tržaška ekipa nimata niti enega igralca, ki bi lahko nastopal v ligi NLB. Za nastopanje na takem nivoju kot je Jadranska liga, torej tretja ali celo druga najmočnejša liga v Evropi, bi morali pokupiti celotno nov igralski kader.« Ne tržaško ne sežansko društvo nimata, po mnenju Gerjeviča, zadovoljivega strokovnjaka in organizacijskega kadra. Tak projekt bi namreč zahteval trenerje, kondicijske trenerje, zdravniško službo, osebne trenerje in ce-

lotno organizacijsko strukturo, ki mora delovati. To so pogoji, ki bi bili vabljeni tudi za mladega igralca, ki bi želel napredovati. »Če takih pogojev ne bi ustvarili, bi težko privabili kogar koli. Nastopanje s tredesetletniki pa ne vodi nikamor, dobro delo z mladimi je edino, ki lahko prinese rezultate,« pravi Gerjevič, ki meni, da bi morali društvo v projekt vložiti minimalno od 850.000 evrov do enega milijona evrov na leto: »Z manjšim proračunom lahko delujejo na višokem nivoju le tista društva, ki imata lašten igralski kader. To sta na primer v Slovenciji Helios in Sloven, ekipi, v katerih je 70-

80 % igralcev domačega produkta.«

Visoko donečih projektov je bilo že več, se spominja Gerjevič, tako na eni kot na drugi strani meje, a so se hitro razblinili. »Denar za eno ali dve sezoni že najdeš, kaj pa potem? Le dolgoročno načrtovanje lahko ustvari nekaj več, to pa lahko zagotovi le z lastnim igralskim kadrom in kvalitetno strokovno-organizacijsko strukturo,« meni sežansko-zagrebški strokovnjak in predlaga obema poloma: »Obe društvi bi morali najprej doseči kar največ v svojih prvenstvih in ustvariti kvalitetno bazo. Šelenato bi lahko načrtovali tak projekt.« (V.S.)

HOKEJ NA ROLERIJIH - 7. krog A1-lige

Na Pikelcu padel Empoli

Pomembna zmaga proti direktnemu tekmcu v boju za »play-off« - Aleš Fajdiga kar trikrat premagal vratarja gostov

Aleš Fajdiga je dosegel tri zadetke
KROMA

Polet Kwins ZKB - Hockey Empoli 4:2 (1:0)

POLET KWINS ZKB: Petronijevič, Mojmir Kokorovec, Poloni, Samo Kokorovec, Ferjančič (1 zadetek), Battisti, Cavalieri, Lončar, Fabietti, Fajdiga (3), Cavalieri, De Iaco. **TRENER:** Aci Ferjančič.

Poletovi »konji« so dosegli zelo pomembno zmago proti moštvu, ki je na lestvici imelo tri točke več. Zmaga varovancev trenerja Ferjančiča je povsem zaslužena, saj so Fajdiga in soigralci predvsem v drugem delu srečanja imeli stalno pobudo v svojih rokah.

Prvi zadetek je padel že po 6 minutah igre, ko je Jure Ferjančič po izvrstni podaji Fajdige prvič premagal vratarja gostov. Polet je v prvem polčasu sicer predvajal raztrganijo igro. Razen zadetka, si resnejših priložnosti ni priigral. Gostitelji so bili mogoče nekoliko preveč živčni, kot zgovorno kaže podatek, da so kar štirikrat ostali na igrišču z možem manj (Empoli samo trikrat). Zelo dobro je delovala obramba, vratar Aleš Petronijevič pa je nekajkrat odlično posegl. Drugi polčas pa je bil veliko bolj zanimiv, saj smo videli kar pet zadetkov. V 23. minutu je Fajdiga z močnim strehom z desne ploščico spravil v vrata Empoli-

ja. Niti minuto pozneje pa je za goste ob bučnem navijanju skupinice prijateljev iz Slovenije zadel Simon Žerdin. Ko je tekla 27. minuta je Aleš Fajdiga izkoristil napako obrambe Empolija in znova zatresel mrežo gostov. Oster mraz, ki je segal globoko v kosti (termometer na zidu slaćilnice je neizprosno kazal ničlo) ni motil hokejistov, ki so šivali po openki ploščadi. V 34. minutu je Fajdiga od daleč še četrtočat zatresel mrežo gostov. To pa ni bil zadnji gol srečanja, saj 39 sekund pozneje je Žerdin v veselje svojih navijačev še drugič premagal Petronijeviča.

IZJAVI PO TEKMI

Aleš Fajdiga, najboljši igralec srečanja: »Začeli smo živčno. Igra nam ni takoj stekla, vsekakor moram čestitati vsem fantom za borbenost. Zdaj gremo v Vicenzo po zmagi.«

Slovenski igralec Empolija Simon Žerdin: »Polet je dobra ekipa, ki ima zelo dobre posamezni. Rad bi se zahvalil vsem svojim navijačem. Kdo prišli na Općine. Kar se tiče prvenstva, upam, da se bomo uvrstili med prvih osem.«

Rado Šusteršič

NOGOMET - Po zmagi v vnaprej igrani tekmi 13. kroga 2. amaterske lige

Zarja Gaja zdaj tretja na lestvici

Tekmo je v 90. minutu odločil Vili Bečaj - Poledenelo igrišče je negativno vplivalo na kakovost igre - Dober nastop rumeno-modre obrambe

Nogometna Zarje Gaja Martin Grgić (z žogo) in Igor Ghezzo v akciji
KROMA

Zarja Gaja - Mossa 1:0 (0:0)

STRELEC: Bečaj v 90. min.

ZARJA GAJA: Carmeli, V. Krizmančič, G. Krizmančič, Segulin, Kariš, Schiraldi, Palmissano, Bečaj, Grgić, Fratnik (Clarich v 91. min.), Ghezzo (Satti v 65. min.).

MOSSA: Francescotto, Soprani, Bernt, Ursic (Dimarch), Medeo, Baraz, Sorge, Bressan, Burlon, Serbeni (Polan), Forchiasini.

Rumeni kartoni: V. Krizmančič, Kariš in Fratnik.

Temperatura okrog nič stopinj Celzija in poledenelo igrišče. Maloštevilni in premaženi gledalci (opazili smo tudi prave ruske kučme) v Bazovici se niso bog več, kako ogreli ob mediji predstavi obeh enajsteric. »Danes (včeraj op. ur.) je bilo skoraj nemogočeigrati leg nogomet, saj je bilo igrišče ledeno in na določenih predelih se je drslo,« je po tekmi v slačilnicah poudaril kapetan Zarje Gaje Fabio Schiraldi.

Prvih četrt ure je minilo brez pomembnih akcij. Le v 11. minutu je Kariš lepo postal do Fratnika, ki je bil v dobrem položaju, a so ga branilci Mosse pravočasno nevtraliz-

ali. V 20. minutu se je zatresla domača mreža. Sodnik pa je zadetek razveljavil, če da je bil prej prekršek nad Goranom Krizmančičem. S tribune je večina gledalcev ocenila, da je bil zadetek veljavjen. Branilec Zarje Gaje pa nam je nasprotno po tekmi zauupal, da je bil prekršek čist kot solza. Minuto kasneje bi lahko rumeno-modri (včeraj so igrali z rdečimi dresi) povedli, toda napadalec Igor Ghezzo je bil z dveh metrov od vrat nenatančen. V 23. minutu je nasprotnikov vratar ubranil še Fratnikov strel z glavo. To je bilo v prvem polčasu tudi vse.

V drugem delu ni bilo večjih sprememb. Gostje iz Moša so dokazali, da povsem upravičeno zasedajo zadnje mesto na lestvici. Veliko je bilo zgrešenih podaj in brezglavega nabiranja. Zarja Gaja je igrala bolj organizirano in s podajami skušala priti do nasprotnikovega kazenskega prostora. Po štirih minutah je nekdanji slovenski reprezentant Vili Bečaj zgrešil z dobrega položaja. V 53. minutu je Kopčan še enkrat ustrašil nasprotnikove navijače: močan strel s kakih dvajsetih metrov se je odbril od prečke. Do 30. minute, ko branilec Kevin Segulin ni za las z gla-

vo zadel v polno, se je igra v glavnem odvijala na sredini igrišča. Mossa je edinikrat resno zaposlila vratarja Carmelija v 35. minutu, ko se je predložek z desne strani spremeniil v neverajstven strel. Ko je sodnik pokazal na tri minutni podaljšek, je Vili Bečaj s prostega strela ukanal slabost postavljenega nasprotnikovega vratarja. 1:0 in veselje na igrišču ter na tribuni. Čakajoč na ostale današnje tekme 13. kroga se je Zarja Gaja povzpela na tretje mesto na lestvici, sedem točk od vrha.

NAŠE OCENE - Pri Zarji Gaji je obrambna vrsta dobro opravila svoje delo. Trojica Goran in Vitomir Krizmančič ter Kevin Segulin (vsi 7,5) so zelo malo tvegali in vsakič pravočasno zaustavili napadalce.

IZJAVA PO TEKMI - Napadalec Zarje Gaje Igor Ghezzo: »Obvezno bi morali magati, saj je Mossa slabša. Igrišče ni bilo optimalno in je negativno vplivalo na igro. Še dobro, da je Bečaj dal zadetek tik pred iz-

SMUČANJE

Lara Purič prva, Minej Purič drugi

Z včerajšnjim slalom na Sappadi se je za kategoriji naraščajniki/dekllice pričela deželna smučarska sezona.

Tekma še ni štela za deželno prvenstvo, udeležili pa so se vsi najboljši smučarji iz naše dežele, kar pomeni, da je bila odličen test za preverjanje opravljenega dela. V tem pogledu je bil rezultat za barve naše ekipe »Ski Pool Gadi« nadvise spodbudjen. Med naraščajnicami je nameč Lara Purič (ŠD Mladina) osvojila nič manj kot prvo mesto s štirimi stotinkami sekunde pred drugo uvrščeno Giulio Fiorom, tretje uvrščena Giulia Badalonija pa je zaostala 24 stotink sekunde.

Odlično se je v isti kategoriji med fanti odrezal tudi Minej Purič, ki je pristal na 2. mestu, za zmagovalec Marcom Marocom pa zaostal za 66 stotink sekunde. V isti kategoriji je bil Štefan Zužek dvanajseti. Danes bo na Sappadi na vrsti še velesalom.

IZJAVI PO TEKMI
Aleš Fajdiga, najboljši igralec srečanja: »Začeli smo živčno. Igra nam ni takoj stekla, vsekakor moram čestitati vsem fantom za borbenost. Zdaj gremo v Vicenzo po zmagi.«

Slovenski igralec Empolija Simon Žerdin: »Polet je dobra ekipa, ki ima zelo dobre posamezni. Rad bi se zahvalil vsem svojim navijačem. Kdo prišli na Općine. Kar se tiče prvenstva, upam, da se bomo uvrstili med prvih osem.«

OSTALI IZID - Elitna liga: Gonars - Palmanova 4:2;
DEŽELNI MLADINCI
Juventina - Muggia 1:1 (1:1)
STRELEC ZA JUVENTINO: Mauro Peric v 15. min.
JUVENTINA: Kardas, Fici, Lamanda (Ciroletti), Patrone, Cipolla, Lorusso (Cadez), Graba, Galliussi, Černic (Stasi), Peric, Mororic.

Juventina je z dobro igro zaustavila solidno ekipo iz Milij. **Vesna - San Luigi 0:4 (0:3)**
VESNA: Sapienza, Burni, Zarba (Rados), Candotti, Fantina, S. Rossoni (Tuccio), Zampino, Martinelli (Sandri), Turello (Dajic), De Bernardis, Simonis.
Vesna mora čimprej pozabiti na včerajšnji nastop. V sredo (ob 18.30) bodo plavi igralci še zaostalo tekmo proti Unionu 91 (v Percottu). Ostali izidi: S. Canzian - Sevegliano 2:0, Ponziana - Costalunga 2:5, Starezzano - Union 1:0.
ZACETNIKI 7:7 - Izida: Pro Gorizia - Juventina 6:3, Pomač B - Gallery 0:4.

ŽENSKA C-LIGA

Sloga do »obveznih« točk proti Vivilu

Sloga List - Menokal Villa Vicentina 3:0 (25:20, 25:14, 25:16)

SLOGA LIST: Ciocchi 8, Cvelbar 11, Fazarinc 11, Pertot 14, A. Spangaro 3, Starc 8; Chirani (L) 1, Gantar, Maurovich 1, M. Spangaro. TRENER: Maver.

Sloga List je sinoči po pričakovanjih osvojila nove tri točke proti najmlajši ekipi letošnjega prvenstva.

Zmaga je bila seveda nujna, saj si slogašice proti slabšim nasprotnikom ne smejo privoščiti spodrljajev. Zaradi tega so naše igralke začele nekoliko živčno in zadržano in se nikakor niso mogle sprostiti. Menokal, ki nima kaj izgubiti je zaigral presenetljivo dobro in borbeno, kar je slogašice na začetku tekme nekoliko zmedlo, vendar so se stvari kaj kmalu uredile.

V prvem setu je videmska ekipa sicer dosegla sorazmerno visoko število točk, v nadaljevanju pa je bila tekma povsem enosmerna. Slogašice so tako na svoji težki poti do obstanka v ligi naredile nov pomemben korak naprej, kar je navsezadnje tudi najpomembnejše. (INKA)

Ostali izidi: Rivignano - Libertas TS 0:3, Martignacco - Chions 0:3, Talmassons - Palazzolo 3:1, Triveneto PN - Virtus TS 3:0, Porcia - Lucinico 3:1, Volleybass UD - Cormons 0:3.

Vrstni red: Porcia 29, Triveneto PN 25, Martignacco 23, Lucinico 22, Palazzolo in Talmassons 16, Libertas TS 15, Chions 14, Cormons 13, Volleybass UD 12, **Sloga List** 10, Virtus TS 8, Rivignano 7, Villa Vicentina 0.

MOŠKA C-LIGA - Vsi trije seti na razliko

Tabor Televita namučil vodilni VBU

Zelo dragoceni točki Soče ZBDS v Basiliyanu - Korak nazaj Vala Imse

VBU - Sloga Tabor Televita 3:0 (26:24, 26:24, 31:29)

SLOGA TABOR TELEVITA: Vasilij Kante 3, Riolino 16, Slavec 11, Sorgo 9, I. Veljak 4, V. Veljak 3, Privileggi (L), M. Kante 1, Peterlin. TRENER: Božič.

Proti prvo uvrščeni ekipe je Sloga Tabor Televita sicer gladko izgubila, vendar bi bil rezultat lahko povsem različen kot jasno pričajo končni izidi v posameznih setih. Naša ekipa tokrat ni bila popolna. Mattevž Peterlin zaradi težav s hrbotom ni mogel igrati, Riolino je nastopil kljub povisani temperaturi (a je bil kljub temu najbolj učinkovit na mreži), za nameček pa si je že Vanja Veljak med samo tekmo rahlo poškodoval gleženj, a je kljub temu srečanje odigral do konca. Trener Božič je imel tako res zelo malo maneverskega prostora. Tekma se za Sloga Tabor Televita ni začela najbolje, naši odbojkarji so zaigrali precej raztrgano in apatično, tako da je VBU povedel že s 24:17, tedaj pa se je potek tekme povsem spremenil, saj so Slogaši zaigrali kot prerojeni in s serijo uspešnih akcij izenačili pri 24:24. V naslednjem setu je sodnik očitno oškodoval po ostrem protestu trenerja pa dosodil Slogi Tabor še rumeni karton in s tem set podelil domačinom. Naša ekipa to ni zmedlo, Slogaši so v naslednjih dveh setih zaigrali zelo borbeno in zbrano in bili vseskozi povsem enakomerni domačinom, ki pa so imeli v odločilnih trenutkih pač več športne sreče od naših odbojkarjev. (INKA)

Basiliano - Soča Zadružna banka Dobrodo Sodovnje 2:3 (26:28, 25:18, 25:17, 20:25, 13:15)

SOČA ZBDS: Braini 6, Testen 9, S. Černic 14, Čevedek 7, I. Černic 8, Valentinič 18, J. Černic 3; Košir (L), Ma. Černic 1, Devetak, Škorjanc, Juren. TRENER: Battisti.

Soča je proti neposrednemu tekmuču osvojila zlata vredni točki, še posebno, če pomislimo, da so Battistijevi varovanci

Sočan, na sliki je Gregor Testen, so v Basiliyanu že izgubljali z 2:1, na koncu pa osvojili dve dragoceni točki v boju za obstanek

KROMA

že izgubljali v setih z 2:1. »Za reakcijo v četrtem setu zaslужijo vsi fantje veliko pohvalo. V končnici petega niza pa so pokazali veliko borbenost, predvsem pa izredno željo po zmagi,« je po telefonu ob koncu srečanja povedal trener Battisti in že po glasu je bilo jasno, da se je zmage izredno veselil in da je bil ponosen na svoje fante. Sočani so srečanje pričeli zelo borbeno in z veliko zagrizenostjo in izredno izenačeni končnici slavili zmago. V drugem in tretjem nizu pa je začel pesati sprejem. Poznalo se je, da so minuli teden zaradi epidemije gripe bolj malo trenirali in niza sta tako splavala po vodi. Vendar to ni potrlo naših odbojkarjev, ki so v 4. setu pokazali zobe in z odlično igro izsillili peti niz.

Faedis - Val Imse 3:0 (25:15, 25:19, 25:13)

VAL IMSA: Pantič 3, Lavrenčič 5, Ombrato 7, Mucci 2, Masi 6, Berzola 4, Plesničar (L), Nanut 2, Brisco 1, Corva 0,

Florenin 0, Sancin. TRENER: Jerončič.

Po nekaj dobrih nastopih so valovci ponovno zapadli v apatijo. V Fojdi jim proti ekipi svojega bivšega kapetana Ferija (in Snidera) prav nič ni šlo od rok in Faedis jih je premagal tako rekoč z najmanjšim naporom, sam pa ni pokazal prav dosti. Pomlajeni Valovi vrsti je že na začetku pošlo zaupanje, delovala je neborbeno, v njeni igri pa je bilo preveč napak. Z zgrešenimi napadi so nasprotinom podarili 14 točk, šestkrat so jih blokirali, doživelvi so pet asov, sprejem pa je bil nezadosten (le 13 dobrih sprejemov od 66). Skratka, črn dan, na katerega je treba čim prej pozabiti.

Ostali izidi: Buia - Prata PN 2:3, Valpanera UD - Cus 3:1, Pav Natisonia - San Vito 2:3. **Vrstni red:** VBU 20, Prata PN 18, San Vito 16, Buia 15, **Sloga Tabor Televita**, Pav Natisonia in Faedis 13, **Soča ZBDS** 9, Basiliano 8, Cus in **Val Imse** 6, Valpanera UD 4.

V TOREK

Telovadna akademija ŠZ Dom

ŠZ Dom, ki že od zdavnaj polaga veliko pozornosti na vzgojo mladih, bo imelo v torek 18.12. ob 19.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici svojo božično akademijo.

Prikaz raznih telovadnih, športnih in plesnih veščin bo kot po navadi zelo pester, saj se bodo pred publiko predstavile vse društvene sekcijs, od »drobiža«, ki obiskuje športni vrtec, pa do nekaj večjih fantkov in deklic, ki jih zanimajo osnove orodne telovadbe in športne ritmične gimnastike. Kako se prodira in meče na koš pa bodo pokazali mladi košarkarji, ki jih je letos kar precej.

Navada je tudi, da pri telovadnih prikazih ŠZ Dom nastopajo tudi skupine iz drugih športnih sredin in drugih športnih panog. Letos bosta v goste prišli kar dve skupini: svoje »mojstrovine« na kolescih bodo prikazale kotalkarice KŠD Vipava s Peči, ki v svoji sredini imajo nekaj res izvrstnih kotalkaric, razne vrstni plese pa bo predstavila skupina mladih do 14. leta, ki deluje pod okriljem znanega Plesnega kluba Rebula iz Nove Gorice.

Obeta se torej kar bogat program večera, ki se bo zaključil z voščili in družabnostjo za vse nastopajoče in njihove starše. (-vip)

MOŠKA IN ŽENSKA D-LIGA - V Trstu proti solidnemu moštvu Pallavolo Trieste

Dragocena zmaga Olympie Tmedia, Bor Breg osvojil dve, Govolley pa eno točko, Kontovel vodilnemu iztrgal set

Pallavolo TS - Olympia Tmedia 0:3 (27:29, 15:25, 24:26)

OLYMPIA TMEDIA: Faganel 18, Lango 17, Terčič 15, Caregari 5, Dornik 5, F. Hlede 6; Maraž (L), J. Hlede, Šfiligo, Vogrič, Brotto. TRENER: Conz.

Olympia je v Trstu osvojila tri pomembne točke proti zelo solidni ekipi, ki ima v svojih vrstah dva zelo izkušena odbojkarja. Samo drugi niz je bil enosmeren, saj je Olympia diktirala tempo od uvdene točke vse do konca. V prvem nizu so varovanci trenerja Conza pričeli bolj slabo. Govstitev so povedli z 20:14 predvsem zaradi načinov napak Goricanov. V nadaljevanju pa so le pokazali kaj znajo in v napeti končnici ohranili mirno kri. Tretji niz je bil zelo podoben prvemu. Trener Pallavola je igralca Visciana premaknil na center in Olympia je prejela kar 4 zaporedne bloke. Pallavolo je tako najprej povedel z 22:20, nato celo s 24:23, vendar Tmedia se ni predala malo dušju in z dvema odličnima napadoma zaključila set. Pohvalo zasluzijo prav vsi igralci, še posebno pa mlada Lango in Terčič.

Ostali izidi: Broker TS - Porcia np, Cervignano - San Quirino 0:3, Volley UD - Cordenons 0:3, Rigutti - Fincantieri 3:2. **Danes:** Club Altura - Sloga. **Vrstni red:** Porcia* in Fincantieri 21, **Olympia Tmedia** in San Quirino 16, Rigutti 15, **Sloga*** 12, Pallavolo TS 10, Club Altura* 9, Cordenons 7, Cervignano 6, Broker TS* 5, Volley UD 0 (* s temko manj)

ŽENSKA D LIGA

Bor Breg Kmečka banka - Palizza: 3:2 (25:19, 23:25, 25:18, 24:26, 16:14)

BOR BREK KMEČKA BANKA: Vodopivec 18, Della Mea 13, Colsani 16, Speci 8, Flego 13, Gruden 3, Contin libero, Le-

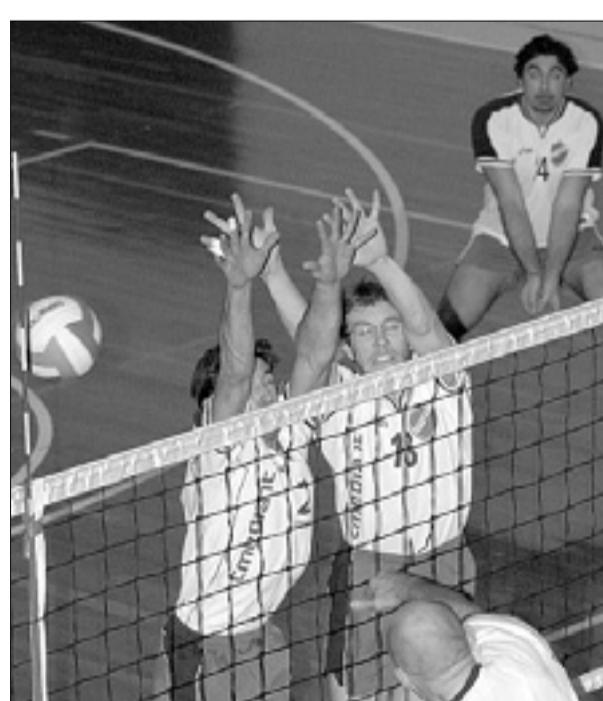
govich 2, Grgić 1, Sancin 0, Žerjul 0, Sadowski. TRENER: Kalc.

Združena ekipa je po dolgem boju prešla do svoje šeste zmage. Plave so tokrat igrale precej nihajoče, sicer bi lahko bila zmaga bolj gladka, saj so tudi v drugem in četrtjem nizu dolgo vodile. Domačinke so tekmo začele agresivno, odločilno prednost pa so si priborile še na sredini seta, ko so se končno razigrale v napadu. Paluzza se je do konca borila, prednost naših igralk, pa je bila že prevelika. V drugem setu so nasprotnice na začetku povedle, domače igralke pa so takoj reagirale in sredi seta že vodile tudi 18:14. Tedaj se je v njihovi igri nekaj zataknilo, slabše so sprejemale, v napadu pa niso bile več učinkovite. V tretjem setu so plave Colsanijevu na čelu igrale kot prerojene, v obrambi so prestregle več napadov nasprotnic, na mreži pa so bile izredno učinkovite, borbeno Paluzza pa ni popustila. V četrtem setu je močno forsirala servis, kar se je na koncu tudi obrestovalo, saj so plave večkrat s težavo gradile igro. Kljub temu bi lahko v končnici tudi slavile, a niso bile dovolj prisibne. Zadnji niz je bil do konca napet in izenačen, na srečo pa so plave ohranile mirno kri, odločilno točko pa je dosegla Fegova. (T.G.)

Govolley Kmečka banka - Buia 2:3 (24:26, 25:18, 25:18, 23:25, 11:15)

GOVOLLEY KB: M. Zavadlav 7, Uršič 23, Bressan 4, Černic 24, Visintin 4, Alberti 0, Mania* 23, G. Zavadlav, Petejan. TRENER: Petejan

Scenarij srečanja je bil že v naprej napisan, ali bolje prepisan, kajti je bil potek tekme v vsem sličen, če ne že enak, razpletu prejšnjih. Domačinke izgubljajo srečanja v končnici posameznih nizov, četudi si sko-

raj sistematicno ob koncu srečanja priigrajo številčno več točk od nasprotnic. Tudi tokrat so zatajile na podoben način in si zapravile, tako v prvem, kot v četrtem nizu vodstvo, ki bi jih bilo moralno pripeljati do zmage. V prvem nizu je svoje dodal tudi sodnik, ki je zadnji dve točki napacno prisodil gostjam. Vsekakor so tokrat domačinke pokazale veliko boljšo igro v primerjavi z minulimi srečanjami. Poraz gre prispati neizkušenosti nekaterih igralk in nezmožnosti obdržanja potrebne ravnnosti v ključnih trenutkih tekme.

Trener Petejan se je tokrat odločil da

Olympia Tmedia je z zmago v Trstu še utrdila svoj položaj pod vrhom lestvice moške D-lige

KROMA

poveri mesto korektorja Isabel Mania, ki je igrala uspešno in bila gotovo najboljša v svoji ekipi. V prvem nizu je bil izid neodločen vse do 20. točke, ko so si domačinke nabrali prednost dveh točk, ki pa jo niso znale obdržati do konca, zaradi treh zaporednih neizsiljenih napak, katerim lahko prištejemo še dve sodniški. V drugem in tretjem nizu so si domačinke kaj kmalu priigrale prednost in jo do konca še povečale. Četrti niz je bil v rokah domačink vse do izida 21:7, ko so prišle na površje običajne vrzeli. Tudi v petem nizu so domačinke vodile ob menjavni igrišča, ko so gostje z delnim izidom

8.3 izrabile najšibkejšo igralno pozicijo domačih igralk in tako zmagale srečanje. (J.P.)

Kontovel - Tarcento 1:3 (19:25, 29:27, 16:25, 17:25)

KONTOVEL: Bukavec 13, Lisjak 10, Pertot 1, M. Starc 9, Versa 8, A. Zuzič 8; Kapun (L), Micüssi 0, N. Starc 1, V. Zuzič 0, Milič. TRENER: Cerne.

Kontovelke se prouvrsčenega Tarcenta niso prestrašile. Pred domačo publiko so zaigrale borbeno in s prikazano igro povsem zadovoljile. S kančkom sreče bi na Kontovetu ostala tudi točka, a je vodilni Tarcento v ključnih trenutkih dokazal, da upravičeno stoji na vrhu lestvice.

S prodornimi napadi in učinkovito obrambo so gostje takoj povedeli. Kontovelke so po začetni negotovosti zaigrale boljše v vseh elementih, ter se gostijam približale na dve točki (18:20). To pa je bilo vse, kar so zmogle v uvodnem nizu. Sledila je odlična predstava Starčeve in soigralk, ki so prevzele vodstvo že po uvodnih udarcih in največje vodstvo vključile pri 23:19. Tarcento pa je nato izenčil na 23:23. V razburljivi in izenačeni končnici pa so s prepričljivejšo igro prevladale Cernetove varovanke. V tretjem nizu gostiteljice niso obdržale zmagovitega ritma in po raztrgani igre klonile, v zadnjem pa so starejše in izkušene igralke Tarcenta prevladale, čeprav so se domače igralke upravili vse do končnice.

Ostali izidi: Pasiano PN - Fiume Veneto 2:3, Cordenons - Reana 3:2, Manzano - Pradamano 3:0, Cervignano - Roveredo 0:3. **Vrstni red:** Tarcento 30, Cervignano 21, Cordenons in Roveredo 18, **Bor/Breg KB** 16, Paluzza in Buia 15, Reana, Fiume Veneto, Manzano in Pradamano 14, Pasiano PN 9, **Kontovel** in **Govolley KB** 6.

MOŠKA C1-LIGA - Pomembna zmaga belo-zelenih v gosteh

Bor Radenska prekinil serijo petih domačih zmag Padove

Tržaški košarkarji so slavili zmago po zaslugi obrambe - Odlična Burni in Samec

Virtus Padova - Bor Radenska 61:64 (21:12, 34:36, 45:50)

BOR RADENSKA: Krizman 2 (-, 1:2, 0:1), Visciano 4 (0:4, 2:7, 0:1), Crevatin 6 (-, -, 2:3), Štokelj 5 (-, 1:2, 1:2), Burni 18 (5:6, 2:6, 3:4), Samec 16 (2:2, 7:8, -), Kralj 9 (3:4, 3:4, 0:1), Madonia 4 (-, 2:6, -), Bole n.v., Nadlišek n.v. TRENER: Mura. PON: Samec v 38. min.

Z granitno obrambo je tržaški Bor Radenska v gosteh v Padovi osvojil zelo pomembni točki. Domači Virtus, ki je bil tretji na lestvici in je pred tem na domačem parketu zmagal petkrat zapored, so premagali brez bolnih Babiča in Zerialija. »Ponavadi smo zmagali, ker smo bili natančni in spretni v napadu. Tokrat pa smo slavili po zaslugu dobrе obrambe,« je ocenil tekmo trener belo-zelenih Andrea Mura, ki je povabil nastop celotne ekipe.

Bor ni začel najbolj briljantno in gostitelji so po seriji uspešnih trojki poveli. V drugi četrtini, predvsem po zaslugi Crevatina (2 trojki), so borovci najprej izenačili, zatem pa vodstvo

Borovec Daniel Crevatin KROMA

obrambe, ki je domačinom pustila malo manevrskega prostora. V zadnji četrtini se je Padova nevarno približala na minus eno točko (61:62). A borovi košarkarji so brez panike in brez večjih težav spremeno obvladali situacijo ter na koncu zasluzeno slavili. Pri Boru sta se tokrat izkazala Alan Burni (18 točk) in Štefan Samec (16 točk), ki je kraljeval pod košema. V drugi četrtini je zelo dobro igral Daniel Crevatin. Dodati pa moramo še, da je včeraj praznoval dvajseti rojstni dan Matej Nadlišek (vse najboljše!).

Ostali izidi: Limena - Spilimbergo 62:64, Eraclea - Caorle 66:63, Corino di Rosazzo - Euro&Promos Udine 78:51. **Danes:** Venezia - Montebelluna, Vicenza - Codroipo, Roncade - Marghera, Cordenons - S. Daniele.

ŽENSKA A2-LIGA - Izid: Cervia - Libertas Videm 47:54; danes: Bologna - Hotel Greif Milje.

ŽENSKA B-LIGA - Izida: Ginastica Triestina - Sarcedo 61:66, Scemeservice Tržič - Treviso 44:65.

MOŠKA D-LIGA - Proti goriškemu Athletismu

Breg vseskozi boljši tekme

Gostje vodili le na samem začetku - Kljub okrnjeni postavi bi Kontovel Sokol lahko premagal direktnega tekmeца za obstanek Draga

Breg - Radio Gorizia Uno Athletismo 79:61 (20:15, 39:32, 66:47)

BREG: Puzzer 4 (-, 2:2, -), Sila 14 (1:3, 2:4, 3:6), Jevnikar 10 (4:4, 3:6, 0:1), Laudano 15 (3:4, 3:6, 2:5), Krizman 4 (-, 2:2, 0:2); Cerne 6 (1:2, 1:5, 1:1), Ciacchi 12 (3:6, 3:7, 1:3), Widmann 8 (0:1, 4:5, 0:2), Udovič 6 (2:3, 2:4, -), Grazioso nv. TRENER: Pre-garc.

Breg je po nepričakovanim porazu v prejšnjem krogu spet zanesljivo zmagal proti goriškemu Athletismu. Z izjemo prvih šestih minut igre, ko so gostje z bolj učinkovito igro v napadu povedli z 9:15, so bili Brežani vseskozi boljši tekme. S koši razpoloženih Laudana in Ciacchija so v minutu in pol iznicičili zaostanek. V napadu so stalno prodirali v nasprotnikovo raketo in po podvajanju podajali prostemu soigralcu, v obrambi pa pridobili kopico žog in takoj dosegali koše v protinapadu. Tako so v petih minutah z delnim izidom 15:0 odločno prevzeli vodstvo. Gostje celih šest minut niso dosegeli koša iz igre, za tem pa se s šestimi točkami v dveh akcijah spet nekoliko približali (28:22). V glavnem so Pregarčevi varovanci v tem delu obdržali prednost desetih pik. V drugi in tretji četrtini sta oba trenerja poskusila zmesti nasprotnike s consko obrambo 2-3. Pri tem se je na obeh straneh povečalo predvsem število izgubljenih žog in sploh naivnih napak. Brežani so s serijo treh trojek (eno Ciacchijevo in dveva Laudanova) takoj na začetku tretjega dela povečali vodstvo na +16. Za tem sta ekipi izmenično dosegali nekaj zaporednih košev. Trinajst minut in pol pred koncem tekme je bil izid na svetlobni tabli 57:40, minuto pozneje 57:46, ob koncu četrtine pa 66:47 po Cer-netovi trojki ob izteku. V zadnji četrtini so Sila in soigralci dobro upravljeni prednost in zasluzeno slavili. (Mitja Oblak)

Drago Basket - Kontovel Sokol 82:73 (13:15, 37:30, 58:47)

KONTOVEL/SOKOL: Paoletič 22 (4:6, 6:11, 2:9), Budin 6 (-, 3:6, 0:1), Godnič 10 (-, 5:9, 0:1), Doglia 4 (-, 2:4, 0:1), Lisiak 8 (-, 4:6, 0:3), Sossi sr. 4 (2:2, 1:2, 0:1), D. Gustin 3 (3:4, 0:2, 0:2), Adamič 3 (1:2, 1:2, -), Rogelja 2 (-, 1:2, -), A. Šušteršič 11 (1:2, 2:5, 2:5). TRENERJA: D. Šušteršič in Starc. SON: 28; PON: Lisiak (35), Šušteršič (36).

Po dveh zaporednih zmaghah se je združeni ekipi Kontovela/Sokola spet spotaknilo. V gosteh je zasluzeno izgubila proti Dragu Santosu, ki je do tega srečanja imel enako število točk kot naši košarkarji. Res je, da je Kontovel/Sokol naštipil ozkrnjeno postavo, brez Gantarja

Fulvio Laudano je pri 40 letih igral 39 minut in bil s 15 točkami najboljši strelec Brega KROMA

in Vodopivec ter da sta Godnič in Andrej Šušteršič nastopila, kljub bolečinam v hrbitu in stegnu, tega nasprotnika pa bi se dalo vseeno premagati. Sinočna predstava združene ekipe pa je bila dokaj medla: obramba je šepala, v napadu predvsem met za tri točke ni šel do rok (le 4:23).

Prva četrtina je bila izenačena in ekipi sta se menjavali v vodstvu. Že v drugi, ko so se gostitelji postavili v consko obrambo, so naši košarkarji zašli v prve težave in zaostali za 12 točk. V drugem polčasu so se gostje le predramili in izkoristili tehnično napako domačinov ter iz-11 zmanjšali zaostanek na same tri točke. V tem delu je odlično igral Roby Paoletič, ki je dosegel kar 11 zaporednih točk. Nato pa je združena ekipa spet popustila, prilagodila se je temu igre gostiteljem, ki so si priigrali zanesljivo prednost in tudi zmagali.

V vrstah združene ekipe ni nihče posebno blestel. Do konca letošnjega leta čaka naše košarkarje še eno srečanje, v soboto s šibkim Foglianom. Imperativ je sededa zmaga. (Iako)

Ostali izidi: Dinamo Gorizia - Goriziana 57:80, San Vito - Poggi 2000 71:70, Perteole - Isonzina 70:67, Monfalcone - NAB 75:66, Fogliano - Don Bosco 70:76.

Vrstni red: Goriziana 22, San Vito 20, Breg in Perteole 18, Monfalcone 16, Poggi in Nab 14, Romans in Don Bosco 10, Athletismo in Drago 6, Dinamo, Isonzina in Kontovel Sokol 4, Fogliano 2.

C2-LIGA Jadran Mark danes doma proti Santosu

Jadranovce čaka danes pri Brščikih (pričetek ob 18. uri) doslej najtežji domači nastop, saj mu Santos sledi na lestvici moške C2-lige le s točkama zaostanka. Tržačani imajo kvaliteten igralski kader in utegnejo biti nevaren nasprotnik, jadranovci pa so favoriti, če igrajo maksimalno zbrani od začetka do konca tekme.

Včerajšnji izidi: CBU - Tricesimo 81:72, Ronchi - Basket Time 81:71, ACLI Fanin - Cervignano 78:69, Cormons - Aviano 72:76, CUS Udine - San Vito al Tagliamento 63:80. Danes: Ardita - Portogruaro, Latisana - Muggia, Jadran Mark - Santos.

Domači šport

DANES, nedelja, 16. decembra

KOŠARKA

MOŠKA C2-LIGA - 18.00 pri Brščikih, Ervatti: Jadran Mark - Santos

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.00 pri Brščikih: Jadran ZKB - Falconstar,

ODOBJKA

MOŠKA D-LIGA - 11.00 v Trstu: Club Altura - Sloga

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Roiano Greta Barcola - Bor/Breg

UNDER 18 MOŠKI - 10.30 v Cordenonsu: Futura - Olympia Terpin, 18.00 na Opčinah: Sloga - Fincantieri

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Libertas, 15.30 v Trstu, ul. Veronese: Oma A - Kontovel

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 na Opčinah: Sloga - Futura, 16.30 v Sovodnjah: Soča - Pav UD, 18.00 v Pradamanu: Il Pozzo - Olympia Ferstle

UNDER 14 ŽENSKE - 11.30 v Trstu, ul. Veronese: Oma B - Kontovel

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Pordenonu: Pordenone - Vesna; 14.30 v Seveglijanu: Sevegliano - Juventina

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Repunu: Kras Koimpex - Pertegada

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Medea; 14.30 na Prosek: Primorje Interland - Vilse; 14.30 v Gorici: Azzurra - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gorici: Audax Sanrcchese - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Nabrežini: Aurisina - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Pomlad - Futuro Giovani

NAJMLAJŠI - 10.30 v Ronkah: Ronchi - Pomlad ZAČETNIKI 11:11 - 12.00 v Trstu, drevored Sanzio: San Giovanni B - Pomlad A

JUTRI, ponedeljek, 17. decembra

KOŠARKA

UNDER 21 MOŠKI - 21.00 v Gorici: NPG - Bor NLB; 21.00 pri Brščikih: Kontovel/Sokol - Virtus

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo vsak torek od 19.30 do 20.45 odprt na sedežu društva urad (Repentaborška ulica, 38 -Općine). Člani se na urad lahko obrnejo za katerekoli informacije v zvezi z vpisi v tečaje, zimovanje, izkaznic FISI in pripravo smuči. Za informacije lahko kličete na štev. 347 5292058 ali pišete na e-pošto: info@skbrdina.org.

ŠD KONTOVEL obvešča, da bo v ponedeljek, 17. decembra 2007 ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju redni občni zbor društva v športni dvorani na Kontovelu.

AŠD SOKOL vabi na društveno božičnico, ki bo v sredo 19. decembra ob 18. uri v nabrežinski televadnici. Toplo vabljeni vsi najmlajši športniki, starši in prijatelji.

ŠD SK BRDINA organizira zimovanje v kraju Forni do Sopra od 22. do 29. decembra 2007. Zainteresirani lahko pokličejo na štev. 3475292058. Vljudno vabljeni.

PROMOCIJSKA LIGA - Na Goriškem in Tržaškem Dom končal prvi del z zmago Cicibona uspešna po dolgem času

Edera - Dom 47:50 (12:14, 22:22, 37:38)

DOM: Vencina 4, Bresciani, Gravner 15, Cej 19, Belli, Dornik nv, Faganel 2, Ambrosi 3, Campanello 2, Pahor 5, Čotar nv, Zavadlav. TRENER: Brumen. SON: 24; PON: Ambrosi. 3T: Gravner in Cej 2.

Domovci so zaključili prvi del prvenstva z zmago, tako da si po devetih krogih z Gradežem delijo prvo mesto na lestvici z enim samim porazom. Tokrat pa so povprečni nasprotniki dobro namučili varovance trenerja Brumena, pri katerih sta poleg Kojanca bila odštona tudi Kristancic in Franco, in tudi zaradi tega je bila tekma pod vprašajem do zadnje sekunde. Gledalci so bili priča zelo slabih igri obeh ekip, ki sta mnogo grešili v napadu in sploh dosegli zelo malo točk. Domovci so že na začetku imeli velike težave in so držali korak z nasprotniki predvsem po zaslugi Gravnerja, ki je bil tokrat res neustavljiv. V nadaljevanju so se gostitelji odločili za consko postavitev obrambe, ki je gostom povzročila precej preglavic in so v nap-

du dosegeli le skromnih osem točk. Tudi

v tretji četrtini se je slaba igra nadaljevala. Na srečo so v tem delu imeli nasprotniki nekoliko prevroči kri in so si prislužili dve zaporedni tehnični napaki in tako so po izvajjanju prostih metih Cej in soigralci dosegeli najvišjo prednost treh točk. K rahlemu vodstvu sta pri pomogla tudi solidni Faganeli, ki se je po hudi poškodbah po desetih mesecih vrnil na igrišče in Pahor, ki je igral vseh 40 minut in imel veliko odbitih žog. Zadnja četrtina je bila spet zelo izenačena, saj je Dom stalno vodil le z eno ali dvemi točkami. Le dve minuti pred koncem so gostje prešli v vodstvo petih točk po zaslugu Ceja in Gravnerja, ki je tudi prestregel končni napad za izenačenje gostiteljev ter popeljal ekipo do zmage.

Albert Vencina

Na Tržaškem

Cicibona - Virtus 70:57 (21:17, 39:23, 48:36)

CICIBONA: Palumbo 1, Kemperle 18, Smilovich 23, Golfetto 6, Segina 4,

Mircetta, Susanj 14, Perič, Romano 4. TRENER: Gaetano De Gioia.

SON: 12; 3T: Susanj 4, Smilovich 2, Kemperle 1.

Cicibona je končno po dolgem času okusila slast zmage. Pohvalo za pomembno zmago zaslужijo vsi igralci predvsem pa trener Gaetano De Gioia, ki je v tabor svetoivanskega društva prinesel val nove svežine. Srečanje je vodil odlično, menjava je opravil vedno v pravem trenutku skratka, dokaz, da je

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Risanka: Lupo Alberto - Krasen Božič
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe - Jadran
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Sette giorni al Parlamento
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica - La tv che fa bene alla salute - Speciale Telethon
10.00 Aktualno: Linea verde - Orizzonti
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sveti maša, sledi Angelus
12.20 Glasba: Božični koncert
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in
16.25 Vremenska napoved in dnevnik
17.40 Domenica in... ieri, oggi, domani (vodi Pippo Baudo)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.40 Kviz: Affari tuoi
21.30 Glasbena oddaja: Chi fermerà la musica
22.55 Dnevnik
23.00 Aktualno: Speciale Tg1
0.00 Aktualno: Oltremoda
0.35 Nočni dnevnik, knjige in vremenska napoved

Rai Due

6.30 Aktualno: Inconscio e magia
6.45 Variete: Mattina in famiglia (vodi Adriana Volpe in Tiberio Timperi), vmes dnevnik
10.05 Aktualno: Ragazzi c'è Voyager
10.30 Variete: Random
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik, Motorji
13.45 Variete: Quelli che aspettano..., 15.00 Quelli che il calcio e... (vodi Simona Ventura), 17.05 Quelli che... tretti del
17.30 Šport: Speciale Numero Uno
18.00 Dnevnik, Dossier, Eat parade
19.10 Šport: Domenica sprint
19.30 Šport: Umetnostno drsanje na lednu
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS - Selezione
21.45 Nan.: Criminal Minds - Scarica emotiva
22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 Fuori orario
7.00 Variete za najmlajše
9.05 Aktualno: Screensaver
9.40 Šport: Alpko smučanje, moški slalom, 1. manche
10.30 Šport: Umetnostno drsanje na lednu
10.55 Šport: Alpko smučanje, ženski super veleslalom
12.15 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.35 Šport: Alpko smučanje, moški slalom, 2. manche
14.00 Dnevnik - Deželne vesti
14.30 Aktualno: In 1/2h
15.00 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro (vodi Licia Colò)
18.00 Kviz: Per un pugno di libri (vodi Neri Marcore)
19.00 Dnevnik, deželne vesti in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Aktualno: Elisir
23.15 Dnevnik - Deželne vesti
23.35 Variete: Parla con me
0.35 Nočni dnevnik in vremenska napoved
0.45 TeleCamere

Rete 4

6.05 Nan.: La grande vallata
7.00 Rassegna stampa
7.20 Aktualno: Superpartes
8.30 Nan.: Hunter - I clandestini costano meno
9.35 Aktualno: Artezip

9.40 Dok.: Magnifica Italia
10.00 Sveti maša
11.00 Aktualno: Pianeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Film: Il grande botto (kom. ZDA, '44)
14.30, 17.00, 20.20, 22.55 Dnevnik in vremenska napoved
15.30 Nan.: Le comiche di Stanlio e Ollio
16.15 Film: Carambola filotto..tutti in buca (west., Ita., '75, r. Ferdinando Baldi, i. Michael Coby, Paul Smith)
18.20 Nan.: Casa Vianello
18.55 Dnevnik
19.35 Nan.: Perry Mason (krim., ZDA, '90, i. Raymond Burr)
21.30 Film: L'aggroato (dram., ZDA' 96, r. Rob Reiner, i. Alec Baldwin)
0.15 Film: Il fiume dell'ira (dram. ZDA, '84, r. Mark Rydell, i. Mel Gibson)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, promet, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik, Insieme
9.00 Aktualno: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)
9.50 Aktualno: Nonsolomoda
10.25 Film: Bufera in paradiso (krim. ZDA'94, r. George Gallo, i. Dana Carvey)
13.00 Dnevnik, vremenska napoved
13.35 Variete: Buona domenica (vodita Paola Perego in Stefano Bettarini)
16.30 Tg com/Meteo5
18.50 Kviz: 1 contro 100 (vodi Amadeus)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.40 Variete: Paperissima Sprint
21.30 Film: Fuga dal Natale (kom., ZDA'04, i. Tim Allen)
23.40 Aktualno: Terra!
0.30 Aktualno: Nonsolomoda (vodi Silvia Toffanin)
1.00 Nočni dnevnik, vremenska napoved

Italia 1

6.50 Aktualno: Talk Radio
7.00 Aktualno: Super Partes
7.40 Risanke
11.00 Nan.: Phil dal futuro - Cocco di mummia
11.30 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
12.25 Dnevnik, vremenska napoved
13.00 Športna oddaja: Guida al campionato
14.35 Film: Charlie: anche i cani vanno in Paradiso (anim. Irl.'89, r. Don Kuenster)
16.45 Športna oddaja: Domenica stadio
17.50 Dnevnik, vremenska napoved
18.15 Šport: Controcampo - Ultimo minuto
20.00 Resnčnosti show: Rtv - La tv della realtà
20.30 Variete: Candid camera show
22.35 Športna oddaja: Controcampo (vodi Alberto Brandi)
1.10 Nočni dnevnik

Tele 4

6.40, 9.00 Aktualno: Buongiorno con Telegatto 2007- Svetnik dneva, horoskop, pregovor
8.00 Dok. In viaggio con Rossif
9.55 Dok.: L'arcaica vita della famiglia Girod
10.35 Nad.: Marina
11.15 Aktualno: Muza TV
11.55 Papežev blagoslov
12.45 Automobilissima
13.20 Oddaja o glasbi
13.35 Oddaja o kmetijstvu
14.00 Suona la rumba flamenca
14.45 Variete: Son el mago de Umago
15.05 Sprehod po Krasu z Lucianom Santinom
17.30 Risanke
19.30 Dnevnik
19.50 ... e domani è lunedì!
22.50 Dnevnik
23.00 Film: Prega il morto e ammazza il vivo (western, '72, r. J. Warren, i. Klaus Kinski, Victoria Zinny)

La 7

6.00 Dnevnik - Vremenska napoved - Prometne informacije - Horoskop
7.00 Aktualno: Omnibus Weekend
9.15 Aktualno: Cognome & nome

9.50 Aktualno: La settimana
10.05 Dok.: I tesori dell'umanità
10.25 Nan.: New Tricks - Un uomo a pagamento
11.30 Aktualno: Le interviste barbariche
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Dok.: Anni luce
14.00 Aktualno: La valigia dei sogni
14.35 Film: Tempesta su Washington (dram., ZDA, '62, r. Otto Preminger, i. Henry Fonda)
16.40 Aktualno: La valigia dei sogni
17.15 Film: Custer, eroe del West (western, ZDA '68, r. Robert Stiodmak, i. Robert Shaw)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 Variete: Chef per un giorno
21.30 Variete: Crozza Italia Live
23.30 Aktualno: Reality
0.30 Dnevnik in športne vesti
1.25 Film: Cyrano De Bergerac (dram., Fr., '90, r. Jean-Jacques Andrien, i. Gérard Depardieu)

Slovenija 1

7.00 Ris.: Živ žav
9.30 Umko
10.15 Šport špas
10.50 Na obisku
11.25 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.10 Na zdravje! (pon.)
14.30 Razvedrilna odd.: NLP (vodita Tjaša Železnik in Dejan Pevčević)
14.50 Glasbeni dvobojo: Polka punce - Permit
15.50 Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom
16.30 Hum. dok.: Oglasni blok z Jimom Davidsonom
17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
17.15 Družabna: Diners & Ben Affleck - Zlatolaske - Eroika
17.45 Čas za ...
18.25 Zmagovalec glasbenega dvoba
18.30 Žrebanje lota/Risanke
19.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
19.20 Zrcalo tedna, vremenska napoved in športne vesti
19.55 Razvedrilna odd.: Spet doma (vodita Mario Galunčič)
21.45 Družinske zgodbe
22.35 Ars 360
22.55 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
23.25 Film: Pri stricu Idrisu (Bosna)
1.00 Dnevnik
1.20 Dnevnik zamejske TV

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
7.30 TV prodaja
8.10 Dok. odd.: 50 let letalske šole Ajdovščina
9.40 Alta Badia: SP v alpskem smučanju: moški veleslalom - prenos 1. vožnje

10.20 Pokljuka: SP v biatlonu, moški štafeta
11.55 St. Moritz: SP v alp. smučanju: ženski superveleslalom
12.40 Alta Badia: SP v alp. smučanju: moški veleslalom
14.05 Pokljuka: SP v biatlonu: ženske štafete
16.10 Debrčen: EVP v plavanju: kratki bazeni
16.30 Pariz: SP v rokometu (Ž)
18.20 London: nogomet, Arsenal - Chelsea
20.00 Dok.: Dobrodoši in Teheranu
20.50 Nad.: Mojster in Margareta
21.50 Š - športna oddaja
22.35 Nad.: Družinski človek
23.00 Balet: Umetnost glasbe in plesa: balet
1.05 Zabavni infokanal

Koper

12.00, 13.40 Dnevni program
12.15 Alpsko smučanje: SP Alta Badia: Moški veleslalom, 1. vožnja
12.45 Alpsko smučanje: SP Alta Badia: Moški veleslalom, 2. vožnja
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.10 Euronews
14.25 Biker explorer
14.55 »Q« - trendovska oddaja
15.40 Odmev
16.10 Mediteran festival
16.55 Dok.: City folk
17.25 Potopisi
18.00 Karst Brothers 25 let - 1. del (program in slovenskem jeziku)
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Il Disfatto (pripr. Franco Juri)
19.35 Tednik
20.05 Vesolje je...
20.35 Istra in ...
21.05 Dok.: Mednarodna obzorja
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Nedeljski športni dnevnik
22.30 Rokomet: SP ženski finale
23.50 7. mednarodni pevski festival - Koper
00.25 Vsedanes - TV dnevnik
00.40 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

reda; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Gost; 12.00 Centrifuga; 14.35 Športnik izbirala glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.40 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val

SLOVENIJA 3

11.00, 12.00, 22.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrnek; 10.00 Maša; 11.05 Božični program; 11.30 Izbrana priza; 12.05-13.05 Slov. božični koncert; 14.05 Humoreska; 14.30-16.05 Slov. božični koncert; 15.30 DIO; 17.00 Prenos koncerta iz Latvije; 18.00 Prenos koncerta iz Nemčije; 19.00 Vokalna glasba iz Ljubljane; 21.00 Arsove spominčice; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KORŠKA

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel; 18.00-19.00 Glasbena; - Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.- 13.30 ORF 2

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Pred vami je živahen in družaben teden. Na delovnem mestu se obetajo spremembe, od katerih boste imeli veliko koristi. Veliko denarja in časa vam bo vzel kupovanje daril.

BIK 21.4.-20.5.: Venera prima naša samskih sreč in zadovoljstvo pri navezovanju novih stikov. Darilo za partnerja izbira s srcem ne glede na denar in čas.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Na delovnem mestu bo sproščeno ozračje. Pri nakupu daril ne presegajte svojih zmožnosti, a premislite dobro, koliko si lahko privoščite, razen pri otrocih.

RAK 22

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343
Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Iz božičnega koncerta 2006
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Jutranja oddaja: Unomattina (vodita Luca Giurato in Eleonora Dandolo)
10.40 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)
13.30 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana (vodi Caterina Balivo)
16.15 Aktualno: La vita in diretta (vodi Michele Cucuzza)
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità (vodi Paolo Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (vodi Flavio Insinna)
21.10 Dram: Il destino di un principe
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik, Le idee in vremenska napoved

Rai Due

- 6.40 Dnevnik - Eat Parade
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random, risanke
9.25 Aktualno: Sorgente di vita
9.55 Alta Badia: SP v alp. smučanju, slalom (M)
10.45 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: Piazza Grande (vodita Giancarlo Magalli in Monica Leo-freddi)
13.00 Dnevnik
13.30 Dnevnik - Costume e società, 13.50 Salute
14.00 Aktualno: L'Italia sul 2
15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alba D'Eusonio)
17.20 Nan.: Streghe
18.05 Tg2 Flash/Sport
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.00 Nan.: Piloti
19.10 Nan.: Sentinel
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Lost
22.40 Nan.: Senza traccia - In memoria
23.30 Dnevnik - Punto di vista
23.45 Dok.: La Storia siamo noi
0.45 Aktualno: XII. Round (vodi Paolo Martini)

Rai Tre

- 6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Aktualno: Verba volant
9.15 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Shukran
12.40 Dok: Kilmangiaro Album
12.55 Alta Badia: SP v alp. smučanju, slalom (M), prenos 2. vožnje
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Dnevnik - Leonardo
15.15 Variete: Trebisonda - Le avventure di Hocus e Lotus - Ricordi di una valigia - Holly's Heroes
16.15 Dnevnik - GT Ragazzi
16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Dnevnik - deželne vesti
23.25 Aktualno: Primo Piano

- 23.45 Prosa: Memorie di Adriano. La voce dell'imperatore
0.35 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 6.05 Dnevnik: Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy
7.40 Nan.: Hunter
8.40 Nan.: Nash Bridges
9.40 Nad.: Saint Tropez
10.40 Nad.: Febbre d'amore
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Detective Monk - Il sig. Monk e il cantante country
16.00 Variete: Ieri e oggi
16.50 Film: Femmina ribelle (dram. ZDA'56, i. Jane Russell)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Aktualno: Sipario
20.00 Nad.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: The Defender (ZDA - Nem'04, r. Dolph Lundgren, i. Dolph Lundgren)
23.10 Variete: Commedia che passione
0.15 Film: Quasi, quasi (kom. It.'02, i. Neri Marcorè)

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik, Insieme
9.00 Aktualno: Secondo voi
9.10 Aktualno: Verissimo (pon.)
11.55 Nan.: Finalmente soli
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (vodi Maria De Filippi)
16.15 Realistični show: Amici
17.05 Film: Quando il passato ritorna (dram., Nem.'04, i. Ursula Buschhorn)
18.50 Kviz: 1 contro 100 (vodi Amadeus)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.10 Film: Billy Elliot (kom., VB, '00, r. Stephen Daldry, i. Jamie Bell, Gary Lewis)
23.25 Aktualno: Matrix

Italia 1

- 6.35 Risanke
9.05 Film: 110 e lode (kom., ZDA, '94, i. Joe Pesci)
11.10 Nan.: A-Team
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik: Studio aperto
13.00 Šport: Studio sport
13.40 Šport: Slamball
14.05 Risanke
15.00 Nan.: Instant star
15.55 Nan.: Malcolm
16.50 Risanke
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.10 Nan.: The war at home
19.40 Risanke
20.05 Futurama
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Star Wars - 3. epizod (fant., ZDA, '05, r. George Lucas, i. Liam Neeson, Ewan McGregor)
23.50 Film: Allegro non troppo (anim., ITA '77, i. Maurizio Nichetti)

Tele 4

- 7.00, (8.35, 13.10, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00) Dnevnik
8.10 Dnevnik - pregled tiska
8.30 10.30 Aktualno: Buongiorno con Telegatto 2007- Svetnik dneva, horoskop, pregovor
8.50 Oddaja o zdravju TV Salus
9.00 Dok.: L'arcaica vita della famiglia Girod
9.30 Dok.: In viaggio con Rossif
10.35 Nad.: Marina
11.10 Koncert
13.30 Oddaja o živalih
15.00 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
18.30 Super calcio: Udinese calcio, sledi Triestina calcio
19.55 Športna oddaja
21.00 Gledališka sezona FJK - Rosetti
23.30 Sport: Piacenza vs. Triestina (15. dec. '07)

La 7

- 12.30 20.00, 1.10 Dnevnik
7.00 Aktualno: Omnibus
9.30 Nan.: Cuore e batticuore
10.30 Nan: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Le inchieste di padre Dowling
13.00 Nan.: Il commisario Scali
14.00 Film: Il ferrovieri (dram., ITA, '56, r. Pietro Germi, i. P.G., Luisa Dela Noce)
16.30 Dok.: Atlantide
18.00 Nan.: Stargate SG1
19.00 Nan.: JAG - Avvocati in divisa
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.00 Aktualno: Exit - uscita di sicurezza
23.30 Šport: Le partite non finiscono mai
1.35 Aktualno: 25. ora - Il cinema espanso

Slovenija 1

- 6.25 Utrip
6.40 Zrcalo tedna
6.55 Etrinki
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.05 Božična nad.: Absalonova skrivnost (7. nad.)
9.30 Risana nan.: Mali Mozart
10.05 Umko
11.00 Dok. nan.: Novorojenček (pon.)
11.55 Brez reza - dr. Umberto Eco: O zgodovini grdega
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Razvedrilni variete: Spet doma (vodi Mario Galunič)
15.00 Poročila, promet
15.10 Dober dan, Koroška!
15.40 Risanka
16.05 Lutkovna nan.: Bisergora
16.20 Dok.: Koža, dlaka, perje
16.25 Besedi na sledi: Oton Župančič
17.00 Novice, kronika, šport, vreme
17.30 Poljudnoznanstvena odd.: Dogodivščine šimpanze družine Žrebanje 3 x 3 plus 6
18.35 Adventni dnevi - 17. december
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Vroči stol
20.50 Dok.: Babica revolucije
22.00 Odmevi. Kultura, vreme, šport
23.00 Umetnost igre
23.30 Glasbeni večer: Mate Bekavc, Simfonični orkester RTV Slovenija in En Shao
1.00 Ang. poljudoznan. nan.: (1/4) Dogodivščine šimpanze družine
1.50 Dnevnik

Slovenija 2

- 6.30 Zabavni infokanal
8.10 Športna oddaja (pon.)
9.00 9.00, 11.00, 13.45, 23.30 Seja državnega zborja (prenos)
9.55 Alta Badia: SP v alp. smučanju, slalom (M), prenos 1. vožnje
12.55 Alta Badia: SP v alp. smučanju, slalom (M), prenos 2. vožnje
18.00 Poročila
18.05 Debatna odd.: Tekma
19.00 Hum. nan.: Totalna razprodaja - Manj daš, več veljaš
19.25 Z glavo na zabavo
20.00 Glas. dok. odd.: Naša četica korača
21.00 Aktualno-informativna oddaja: Studio City (vodi Marcel Štefančič)
22.00 Oddaja o modi: Bleščica
22.30 Glas.(be)ni večeri na Drugem: Aritmija in frekvence
1.15 Zabavni infokanal

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vzhod-zahod
14.45 Alter eco
15.15 Slovenski magazin
15.50 7. mednarodni festival v Kopru
16.15 Tednik
16.45 Vesolje je..., Istra in...
17.45 Il disfatto (pripr. Franco Juri)
18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.30 Mladinska oddaja: Fanzine
20.00 Sredozemlje

20.30 Kulturni magazin: Artevisione

- 21.00 Aktualna tema: Meridiani
22.00 Vesdan - TV dnevnik
22.15 Vzhod - zahod
22.30 Naš športnik (program v slovenskem jeziku)

23.45 Primorska kronika

- 0.05 Vremenska napoved

- 0.10 Čezmejna TV - TV dnevnik

no - R. Novak: Pesmi; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditve; 9.35 Popevki; 10.10 Reportaža s plesnega večera v Festivalni dvorani; 11.00 Avtomobilsko-prometne minute; 13.00 Danes ob 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.45 Glasbena uganika; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 7.25 Glasb. utrjanica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Operne spominčice; 13.05 Odprt termin; 13.25 Intermezzo; 14.05 Izobražev. pr.; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slov. glasb. ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasb. generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Dvignjena zavesa; 20.05 Posnetek koncerta 22.00 Zborovski panoptikum; 23.00 Jazz avenija

RADIO KORŠKA

18.10-19.00 Kratki stik; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHZ) Dober dan, Koroška! ORF 2 4.10; TV SLO 1 15.10

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.it

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 28,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)

Letna naročnina za Slovenijo 170 € placičja preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE

Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.

DANES ODPRTO

EMISFERO

pot do ugodnosti

Božič 2007

*Sledi repatici
prihranka*

Plenice
PAMPERS
dvojno pakiranje,
različne velikosti

19.169 lir
€ 9,90

Kuhana
klobasa
Cotechino
FINI
500 g, 6,30 €/kg

PROMO CENA
€ 3,50 6.777 lir
POPUST 10%
S KLUBSKO KARTICO
€ 3,15 6.099 lir

Sir Grana
Padano
AURORA
večji kosi
1kg

14.328 lir
€ 7,40

Klasično
pecivo
Panettone
MOTTA
1 kg

5.422 lir
€ 2,80

Tradicionalno
pecivo
Pandoro
BAULI
1 kg

5.422 lir
€ 2,80

Tradicionalno
pecivo
Pandoro
MELEGATTI
1 kg

5.422 lir
€ 2,80

Bukanirji
dva galeona
in gusarsko gnezdo,
zvočni in svetlobni efekti

32.723 lir
€ 16,90

Akumulatorski
vrtalnik
vijačnik
EXPLORER
18 volt, v kovčku

PROMO CENA
€ 24,90 48.213 lir
POPUST 30%
S KLUBSKO KARTICO
€ 17,40 33.691 lir

Mobilni
telefon

NOKIA 1600

- dual band
- zamenljivo ohišje
- barvni zaslon
- litajska baterija • igrice
- polifonična zvonjenja
- prostoročno telefoniranje

PROMO CENA
€ 59,90 115.983 lir
POPUST 33%
S KLUBSKO KARTICO
€ 39,90 77.257 lir

DECEMBRA DO BOŽIČA VEDNO ODPRTO

Od 16. do 24. decembra 2007 - Hipermarket Emisfero
MONFALCONE/TRŽIČ (GO)

Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740 od ponedeljka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

Ivan Cankar: »Romantične duše« / govorjanje SNG Drame iz Ljubljane. Danes, 16. decembra, ob 16.00 združeni abonmaji (redi T, C in K) z italijanski mi nadnapisi.

Gledališče Rossetti

Botho Strauss: »L'una e l'altra«. Nastopa CTB Stalno gledališče iz Brescia, režija Cesare Lievi. Urnik: danes, 16. decembra ob 16.00.

Giorgio Gaber in Sandro Luporini: »Un certo Signor G«. / Nastopa Teatro dell'Archivolt. Režija: Giorgio Galione. Urnik: v torek, 18., v sredo, 19. in v četrtek, 20. decembra ob 20.30.

DVORANA BARTOLI

Kai Hansel: »Quale droga fa per me?«. / Nastopa Anna Galiena. Urnik: danes, 16. ob 17.00, v torek, 18., v sredo, 19. in v četrtek, 20., ob 19.00, v petek, 21. in v soboto, 22. ob 21.00 ter v nedeljo, 23. decembra ob 17.00.

La contrada

»Menopause The Musica« / igrajo Marisa Laurito, Rioretta Mari, Marina Fiordaliso in Crystal White. Danes, 16. in v torek, 18. decembra, ob 16.30, od srede, 19., do sobote, 22. decembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 23. decembra, ob 16.30.

GORICA**Kulturni dom**

Zadružna banka iz Ločnika, Fare in Koprivnega organizira v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice gledališko predstavo v furlanskem jeziku: v četrtek, 20. decembra »Il cabaret furlan«. Brezplačne vstopnice na sedežu Zadružne banke v Ločniku v Ul. Visini 2.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

Jutri, 17. in v torek, 18. decembra ob 20.45 / Carlo Goldoni: »La famiglia dell'antiquario«. Režija: Lluís Pasqual. Nastopata stali gledališči iz Veneta in Genove.

VIDEM**Teatro Nuovo Giovanni da Udine**

Pierre Augustin de Beaumarchais: »Le nozze di Figaro« / igra: Tullio Solenghi, režija: Matteo Tarasco. Še danes, 16. decembra, ob 20.45.

Claudio Greg Gregori: »La baita degli spettri« / Režija: Lillo in Greg. Urnik: v sredo, 19. in v četrtek, 20. decembra ob 20.45.

Teatro Palamostre

V četrtek, 20. decembra ob 21.00 / »Teatro contatto 07/08« - Arcipelago Circo Teatro »Zaklad«. Nastopa kubanska skupina državne cirkuske šole in Pantakin in Benetk. Režija: Marcelo Chiarenza.

SLOVENIJA**KOPER****Gledališče Koper**

Jutri, 17. decembra ob 20.00, mala dvorana / Večer z Izkonom Mlakarjem.

NOVA GORICA**SNG Nova Gorica**

Predstava »Cica v metroju«, avtorja Raymonda Queneauja se zaradi organizacijsko-tehničnih težav prestavi v nedelje, 23. decembra 2007, na torek, 15. januarja 2008 ob 18.00.

LJUBLJANA**SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

Jutri, 17. in v petek, 21. decembra ob 19.30 / Heinrich von Kleist: »Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem«.

V torek, 18. ob 18.00, v sredo, 19. in četrtek, 20. in v soboto, 22. decembra ob 19.30 / Ivan Cankar: »Romantične duše«.

Mala drama

V petek, 21. in v soboto, 22. decembra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

Mestno gledališče Ljubljansko**Veliki oder**

Jutri, 17. decembra ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan smrti Jožce Rožce«.

V torek, 18. decembra ob 19.30 / Moliere: »Ljudomrznik«.

V sredo, 19. ob 15.30 in 19.30 ter v četrtek, 20. decembra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V petek, 21. in v soboto, 22. decembra ob 19.30 / Molire: »Ljudomrznik«.

Mala scena

Jutri, 17. in v torek, 18. decembra ob 20.00 / Tom Stoppard: »Rozenkranc in

Gildenstern sta mrtva«.

V sredo, 19. decembra ob 20.00 / Pedro Almodóvar, Ivana Djilas: »Patty Di-phusa«.

V četrtek, 20. decembra ob 19.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V petek, 21. decembra ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V soboto, 22. decembra ob 20.00 / Tom Stoppard: »Rozenkranc in Gildenstern sta mrtva«.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

Jutri, 17. decembra, ob 21.00 / v sklopu »Mediterraneo Folk Club« nastopa Arabsko andalužijski orkester.

V sredo, 21. decembra, ob 20.30 / Neda R. Bric: »Aleksandrinke«.

Gledališče G. Verdi

»Romeo in Giulietta«, balet / urnik: danes, 16. ob 16.00, v torek, 18., v sredo, 19., v četrtek, 20., in v petek, 21. decembra ob 20.30.

Mala dvorana

Jutri, 17. decembra ob 18.00 / Nastopajo: Tamara Strellov Mastrangelo, Seon Young Pak, Gianluca Bocchino in Slavko Sekulić. Prost vstop.

Glasbene matineje ob nedeljah ob 11.00.**Avditorij muzeja Revoltella**

Danes, 16. decembra / Trije koncerti v spomin na Alda Bellija. Nastopa Nuova Orchestra »Ferruccio Busoni«. Dirigent: Massimo Belli. Pianist: Marco Vincenzi. Violinista: Greta Medini.

Cerkv sv. Marije Velike

V soboto, 22. decembra ob 20.30 / Božični koncert, nastopa orkester in zbor gledališča Verdi. Dirigent. Lorenzo Fratini. Prost vstop.

Cerkv sv. Nikolaja in sv. Trojice

V nedeljo, 23. decembra ob 17.30 / Božični koncert, nastopa orkester in zbor gledališča Verdi. Dirigent. Lorenzo Fratini. Prost vstop.

Gledališče F. Prešerna

Danes, 16. decembra, ob 17.30 / »Božična kantata« - nastopata: OPZ Fran Venturini od Domja in Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebič.

PESEK**Zupnijska cerkev**

Danes, 16. decembra ob 16.00 / Koncert gospel z vokalno skupino »Still Quartet« iz Slovenije.

BORŠT**Zupnijska cerkev**

V četrtek, 20. decembra ob 20.30 / Božični koncert z zamejskimi solopevc v priredbi SKD Slovenec.

SAMATORCA**V cerkvi**

Danes, 16. decembra, ob 17.00 v okviru Adriatic Festivala koncert dua Marko Feri - kitara in Ettore Michelazzi - flava ta.

NABREŽINA**Dvorana »Igo Gruden«**

V soboto, 22. decembra ob 20.00 / »Koncert brez meja«, duo Vasja Legija - violončelo in Giacomo Fuga - klavir. Vstop prost.

RIBIŠKO NASELJE (SESLJAN)**Cerkv sv. Marka**

Danes, 16. decembra, ob 12.15 v okviru Adriatic Festivala koncert dua Marko Feri - kitara in Ettore Michelazzi - flava ta.

ŠTIVAN**Cerkv sv. Janeza Krstnika**

Danes, 16. decembra ob 19.30 / SKD Hrast prieja v sodelovanju z MPZ Fanfje izpod Grmade in pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete, koncert APZ Tone Tomšič iz Ljubljane.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V petek, 21. decembra ob 20.45 / Božična glasba stare Madžarske, nastopa Clemencic consort, Wien.

GORICA**Kulturni dom**

Danes, 16. decembra ob 18.00 / Pozdrav Slovenije ob vstopu v Evropsko skupnost. Koncert gospel: Terri McConnell iz Oklahoma (ZDA).

VIDEM**Teatro Nuovo Giovanni da Udine**

V torek, 18. decembra ob 20.45 / Marc André Hamelin - klavir.

SLOVENIJA**PORTOROŽ****Avditorij**

V sredo, 19. decembra ob 19.00 /

Božično Novoletni koncert orkestra slovenske vojske. Dirigent: Jani Šalamon. Vstop vabilo.

NOVA GORICA**Kulturni dom**

Jutri, 17. decembra, ob 20.15 / koncert Slovenskega komornega zbora pod vodstvom Marka Vatovca.

V sredo, 19. decembra ob 20.15 / Et-noploč trio. Aleksander Ipavec - Ipo, harmonika, Piero Purini - Puribegovič, saksofon in Matej Špacapan, trobenta.

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

Danes, 16. decembra ob 18.00, Gallusova dvorana / Božični koncert - Simfonični orkester RTV Slovenija in Big Band RTV Slovenija, Dirigent in solist: Mate Bekavac.

Na nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg

do 29. decembra bo do 29. decembra na ogled razstava starih črk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanită e decoro«. Urnik: od torka do sobote od 10. do 13. in od 14. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 13. in od 15. do 20. ure.

Na goriškem gradu do 21. februarja 2008 na ogled razstava z naslovom »Dedičina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

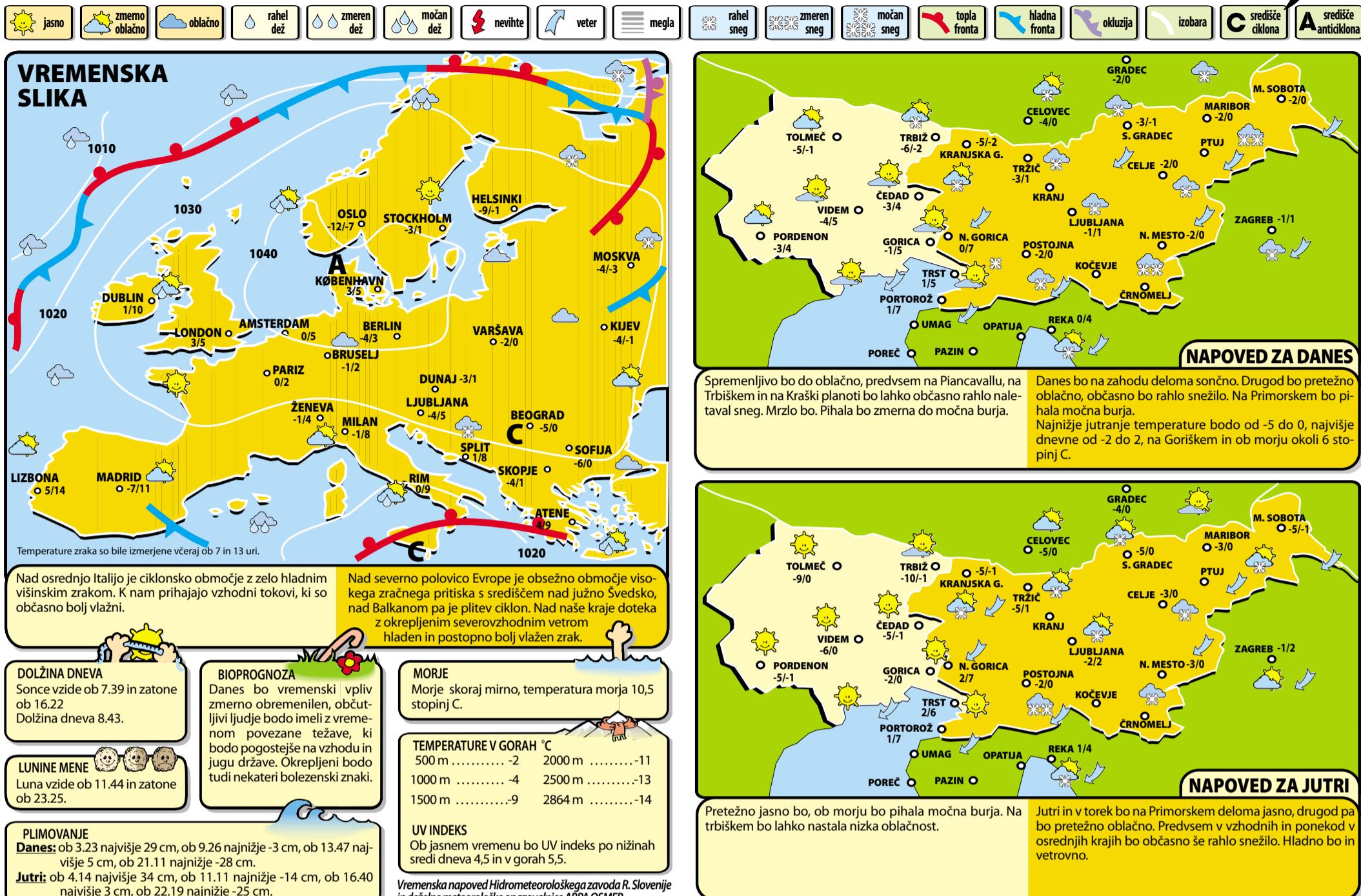
Razstava od Alp do Jadran

po Južni železnici (1857) in Bohinjski proggi (1906) je na ogled na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci 2 v Gorici do 6. januarja 2008; ob sredah, četrtekih in petkih med 15. in 19. ure, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro. Za navedene skupine in šole je ogled možen tudi izven urnika; informacije na tel. 0481-537197, 0481-537111.

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci

do 6. januarja na ogled razstava o fotografiskem arhivu semeniške knjižnice z naslovom »Sacra Itineria«; ob sredah, četrtekih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro. Grajsko naselje, hiša Morassi: od danes, 16. decembra do 17. decembra (otvoritev ob 17.30) do 2. januarja 2008, ob na ogled multimedialna razstava EurArt. Razstavljalci bodo Fabio Lescak in Lorendana Prinčič (fotografija), Cristina Bonnes, Ignazio Romeo in Michele Semari (skulptura), Gianluca Coren, Emanuela De Biasi, Alfred de Locatelli, Mauro Mauri, Giuliana Pais, Salvatore Puddu (slikarstvo), Roberto Marini Masini in Jurij Paljk (poezija). Nastopil bo pevski zbor Lorenzo Perosi iz Fiumicella. Razstava bo na ogled med 16.30 in 18.30 razen ob nedeljah in praznikih.

Na pala

Assi Trieste
Assicurazioni e Finanza Personale †

Novi uradi na PROSEKU

**Čakamo te ,
da bomo skupaj
nazdravili**

**V petek, 21. decembra
ob 18.00**

PROSEK 551
tel. 040 251320

(nasproti bar-sladoledarne Luksa)

www.assitrieste.it

BANCASAI

MILANO ASSICURAZIONI
Divisione Nuova MAA

DOPIS IZ PARIZA

Projekt, ki odpira nove poglede na diasporo

Diaspora. Ločitev, žalost, izgnanstvo... Ali pa gibanje, premestitev... V muzeju Branly je v teku razstava, posvečena diaspori. Claire Denis, mednarodno priznana filmarka, je zbrala več umetnikov - glasbenikov, filmarov, kiparjev - in vsak je diasporo prikazal drugače, glede na lastne izkušnje. Dogodek je tako dobil čisto novo dimenzijo, širšo, globljo...

Mahamat-Saleh Haroun, »Ombres« (Sence), fotografije. Človeške podobe kot sence. Sence kot sled življenja. Medle podobe brez doma, brez korenin... Yousry Nasrallah, Le fond du Lac (jezersko dno), video. Na platnu posnetki žene, ki na pragu z metelco odstranjuje puščavni pesek se prekrivajo s posnetki vode. Leta 1958 so začeli z gradnjo Asuanskega jezu, da bi se rešili problema suše, toda reka je poplavila velike površine in primorala na tisoči ljudi, da so zapustili svoje domove. Jean-Pierre Bekolo, Une africaine dans l'epace (Afričan v vesolju), video. Afričan lebdi v vesolju; posameznik tava v neznanem in se bori z mlini na veter. Diaspora ima lahko več oblik: zaradi ekonomskih težav se mnogi znanstveniki in umetniki odločijo za Zahod. Izguba za Afriko je velika. Bekolo vidi rešitev, oziroma eno izmed njih, v skupnih projektih. Mathilde Monnier, Dans tes cheveux (V tvojih laseh), posnetki koreografij. Z ljudmi se seli tudi njihova kultura in dediščina. Tako je z afriškimi plesi, ki so v sedemdesetih prišli v Evropo in se razširili na gledališča ter plesne studije. Seveda niso ostali zaprti v svojem svetu, ampak so se razvijali dalje in vplivali na druge plesne tehnike.

Danes govorimo že o sodobnem afri, afro jazzu itd. Sicer ta je le zadnja izmed plesnih diaspor. Najbolj poznana je gotovo ameriška, saj imajo jazz, hip hop, reggae itd. af-

riške korenine. John Galliano, modne kreacije. O kulturnih vplivih priča tudi stilist John Galliano, ki je za eno kolekcijo uporabil elemente tradicionalnih afriških oblačil, predvsem Masajev. Galliano ni edini, ki ga je navdihnila Afrika, že na začetku 20.stol. je »tradicionalna« afriška umetnost imela velik vpliv na zahodno. Kontakti in vplivi so gotovo gonilna sila, toda tu se postavlja vprašanje kaj je Afrika in kaj afriški. Caroline Cartier, Goguma, različni objekti, zvočna kulisa. Le tema, na sredi sobe igrače in otroški glas: »V Afriki je vedno sonce.« V Afriki je vroče.» «V Afriki so levi» Glede Afrike je še veliko stereotipov, pozitivnih ali negativnih. Tiste lepe knjige z velikimi fotografijami so še vedno osredotočene na savano in Masaje, zanemarjajo pa mesta, zanemarjajo realnost Črne celine. Črne celine, ki pa ni povsem črna, saj je severni del arabski in ne smemo pozabiti belih afričanov (predvsem v Južni Afriki).

Nekoč je pisatelj Koffi Kwahule izjavil: »Svoje korenine čutim v Slonokoščeni obali, ne v Afriki. Kulturo iz Konga ali Toga poznam slabo. Paradosalno se počutim bliže francozom kot svojim sosedom iz Toga.« Afriška identiteta je torej umetna? Pomislimo na evropsko... Agnes Godard, Des femmes, des hommes, des enfants (O ženskah, o moških, o otrocih), fotografije. Fotografije v naravnih velikosti. Morda bo prišel dan, ko bo Afrika označevala le od kod je kdo ali njegove korenine, brez drugih konotacij. Diaspora je v muzeju postavljena zraven razstave o kraljestvu Benin, ki kaže na bogatstvo celine, katere zgodovina še zdaleč ni omejena na banane in slavnata krilca. Torej gre za globlji projekt, ki odpira nove poglede na diasporo in Afriko. Tudi pozitivne poglede. Korak naprej.

Jana Radović